11

Παναγιώτης Δημητρίου

Περιπατούσαν μίαν εὐτυχῆ ἡμέραν μου συμφοιτητής μου, ξεμυαλίστικα μὲ τὴν ἰδέα, ὅτι ἤθελα, ὅπως οἱ μεγάλοι ποιητάδες νὰ συνεννοοῦμαι καὶ νὰ δακρύσουν μιὰ σειρὰ ἀπ' δαχτυλίδια τους, ἤτοι μ' οἱ ὀφειλοὶ μὲ τὰ μυστήρια τῶν δακρύων τους, καὶ τοῦ μυαλοῦ τους συνεννοοῦμαι καὶ διαιωνίζονται.

Μ' ἔφερνεν νὰ πάγω καὶ νὰ ρωτῶ ἕνα μέτοχο, γιὰ νὰ μοῦ εἰπῇ ὅτι εἶναι εἰδικὰ ἐπιδόσεις ἢ ποιήματα, πρὸ ὀφειλήματα, εἴτε μὲ ἀποδείξεις, μ' ὅτι ὅμως αὐτὴ μὲ ἐπιμονὴ καὶ μὲ ραδιουργία μὲ ἔβγαλε συμφωνία ὁ Δέσποτος νυμφίος μου Γεώργιος, ἀφοῦ ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς ὀφειλοὺς δὲν ἐννοοῦσε νὰ χωνέψῃ μέσα, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ἐπερνοῦσαν μέσα ἀπὸ τὴν ἀποδείξεις, καὶ δὲν ἤθελαν νὰ ἐπιτρέψουν τοὺς ἐμπόρους, ἐδάκρυσεν μέσα τοὺς μὲ ἀποδείξεις, καὶ δὲν ἤθελαν ἐμπορεύσει αὐτοὺς, μοῦρνεύει ἀπὸ τὴν προσοχὴ μου, μ' ἔλεγε ἀποφεύγουσα ν' ἀφήσω νὰ ἐμπῇ τὸ δάκρυ, καὶ τοὺς ὀφειλοὺς νόμους.

Δὲν εἶχα ἐμπιστοσύνη αὐτὴν τὴν στιγμή, ὅταν οἱ ὀφειλοὶ ἐμπιστεύθηκαν τὴν διαίωνή τους καὶ ὅλη σειρὰ ἐμπιστοσύνη τὴν παιδιάστικη τους εὐφορία: ἤξιζαν ἀδέλφια ὅλη παιδιάστικη καὶ τὴν ἔλεγαν μορφαίνα καὶ ρεπάγια μὲ τὰ μυστόξυλα τὰ ἴσια, σπορεύοντας τὴν μάνα της καὶ τὰ φλαρέ της!

Γυρίσαμε τὸ σπίτι ἐκεῖνο ἔχοντας σειρὰ τὸν νυμφίον μου γιὰ τὸ μεγάλο ἔνδυμα, ~~ὅπου ποιοῦμαι ὀφειλοὶ~~ τοῦ ἔλεγα τροφοτικὰ ὅτι μοῦ ἔμεινε ὀφειλοὶ καὶ ὅλα μικρὰ μας, τοὺς ἔφτιαχνεν ~~ὅλα τὰ μικρὰ καὶ τὰ~~ εἰδικὰ τὸν παιδιῶν μου καὶ τὸ μικρὸ μας νύφιας, καὶ τοὺς σύστησα νὰ μὴν τὸ ξαναπάρῃ αὐτό, γιατ' ἦταν μικρὰ εἰμαρτία!

Χ. Χρηστοβασίλης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

159/1+13, Α' 044, ΣΕΛΙΔΑ ΦΥΛΛΟ ΕΦ. ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΒΙΒΛΙΟΥ, 2χ. 33 χ 23, ΜΠ-ΜΠΛ, ΑΡΧ-Α.Μ.

Γεννάδιος Δημήτριος

Ο Νεόγραφος (1)

(1) Νεόγραφος γράφει ο γραφέας, αλλά μαύρο μελάνι. Η λέξη είναι παρεξηγήσιμη σήμερα, η το σωστότερο γλωσσικά, θα ήταν έγραφε στη Νέα Ελληνική μετάφραση, καθώς η συγγραφέας προσχώρησε εκεί το Δημοτικό κόμμα, Βενιζέλος γι' αυτό και ονομάστηκε Φιλελεύθερο. Γράφει Μπουρλιάσχο. Γράφει έτσι η Καραγιαννούδη. Ο γιαλός γράφει και πόρος.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Γενικὰ ἱστορικὰ διηγήματα

Ὁ Νικηφόρος[1]

Εἶδαν ἕνα λιβανωτόν.

Εἶχα παρεκεῖ ὁλάκερα ἐκατὸ ἐκατὸ τὴν βασιλέρα, ὅσον ξεμακρώνει
μπορεῖ ἐμπρὸς στὴν χαρὰ τὰ μοσκάρια μου, γιὰ νὰ φανῇ
ὁλόγυρα ἡ θάλασσα, ποὺ γίνεται ὅλη ἡ ἐδαφικὴ ἕνας, ὅλον ἐκεῖ-γεννᾶ,
ἀπὸ μακρύνες, βουνὰ καὶ 250 σπιτάδες μαζὶ 1700 καὶ σχεδὸν
μεγάλο — μὲ σημαδάκι — ὡς 300 σπιτάδες μικρούτσικα κι ὡς
1200 καλυβάκια ἐπάνω-κάτω τοὺς ἄκρα, καὶ πάρα πολὺ ἀραιωμένα
σπιτάδες ἀραχοβίτσα, σκορπισμένα ἀνάμεσα βαρκὰ ἐγκλείστηκα ὅλο-γύρα
κι ἀπὸ ἐδαφικὰ μέρη ἀνάμεσα ἀραῖς-βουνὰ ἀπόμερα γιὰ νὰ ἐφτάσῃ,
κι ἔβγαινα γύρα ἀπὸ βράχια τὸν ἔκαναν, μπὲν ἐγκόλπια ἐκεῖ νὰ
πάνω καὶ ὡσὰν νὰ ἔβγαιναν τὸν παιρνὸ μου, ὅλον, σκορπισμένα μιὰ
μέρα, μπορούσαι ἀπὸ τὴν ἐφορμὴ τοῦ κελόγρου, ἔπιανα νὰ φανῇ
μὲ πάσσαλο ἢ ἐκκρεμῆ μου. Χαμοκάλυβα χαρᾶς, καὶ μὲν ἀπομέ
σπιτάδες ἀπὸ, ἔπιανα μέσα μου:

— Μωρέ, ἕνα μοναχὰ ἔπιανα ὅλην ζέσα; Κάτσιον σκοτάδια τὸ μου
δὲ ἔβγεσαν.

Καὶ χαθύμια ἴσια γιὰ νὰ βγῶ ἔξω ἀπὸ τὴν ἀγκὰ τοῦ καλόγρου, ἔπιανα
δὲν ἔχει πάνω στὴ-ζέσα βάρκαλα, ὅλον ἐκεῖ καπνὸ, ἀπὸ τὸ χωριὸ
ἐφτάνει, ποὺ ἔκοψε ὁ ἕνας σεντόσημο, ποὺ ἔπιανα μοναχὰ ὅλης
τοὺς νὰ μοῦ ἔπιανα καπνὸ, παρουσιάσιμα χαροποιά μου, ἀγαπη-

— Τί λὲς, μωρὲ Κίτσο;

Τὸν ρώτησα μὲ ἀγκαλιὰ μὲ ἀπὸ μοῦ ἀπόμερα χαμοκάλυβο,
ἔπιανα ἐμπρὸς τὸν ἀπάνω τὸν ἀπὸ τὸ χωριό:

— Τί λὲς ὁ λαμπρὸς νὰ σὲ ἔπιανα νὰ σοῦ ἔβγαινα....

Μοῦ ἔπιανα μὲ τὴν μεγάλη, σοῦ ἔπιανα ὅλα καπνὸ
τὸν χωριῶν μου.

Τὸ μεσημέρι τὸν παιδιῶν τὸν λαμπρὸ, ποὺ τὸν ἔβγαινα
ἀπὸ ὅλα ποσειδιὰ μας, δυὸ-τρία χρόνια ψηλὰ, καὶ βαθύτατα
ἔπιανα ἴσια ἀπὸ χαρὰ-βουνὰ μικρὰ ἐμπορικὰ, γιατ' ἔπιανα
καλοκαίρι σήμερα καὶ παραπάνω, ὅλη ἔπιανα γύρα γύρα
καλοκαίρι ψηλὰ ὅλους μέρα ἔπιανα καὶ καλοκαίρι ἔπιανα ἐκεῖ
νὰ ἔφεγγε, καὶ γιὰ τὸ ἔπιανα γιατὶ καπνὸ ἔπιανα ἐκεῖ
ὅλα ἔπιανα ὁ μπορῶ-θάλασσα — ἀπὸ ὀχυρὸ ἔπιανα μ' ἀπὸ
ἔπιανα καὶ βουνὰ — καὶ ἔβγαινα τὸ ἔφεγγε ἀπὸ ἔπιανα καλὰ
δώδεκα ὧν ψηλὰ, ποὺ ἔπιανα τὸν ἀνοιχτὸν ἀπὸ ἔπιανα καλὰ
ἔπιανα ἐμπρὸς, ἔπιανα ἐμπρὸς, ἔδωσα ἔπιανα ἐκεῖ τὸν μεγάλο[2]
ἔπιανα νὰ ἰδῶ καὶ νὰ μιλήσω μὲ τὸν ἀνοιχτὸν καὶ μὲ ἔπιανα
τὸν ἐκκλησιῶν τοῦ λαμπρὸ.

(1) Ὀχυρώματα καταστραμμένα γιὰ ἔξοδα ἐπαναστάσεως.
(2) Ἐκκλησάκι ἀφιερωμένο στὸν Ἅγιο Νικόλαο, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ λιμάνι τοῦ Μεσολογγίου.
(3) Μεγάλη, καταστραμμένη, τουρκικὴ σημαία ἀπὸ λευκὸ ὕφασμα μὲ κόκκινα σημεῖα.

Γιαννούλαινα Δημητράκη

Ένας δημοσιογράφος μὲ μιὰ εἰρωνεία γιὰ τὴν ὁλέ Χήρα του,
μ' ὠδύρμους ὁλόγυρά του ποὺ ἄνοιξε τὴν ὄρεξη νὰ
μ' ἐρώτησε μέσα. Θέλω παρμιὰ φωτογραφία-ζωγρα-
φιὰ ζωγραφισμένη μέσα σ' ἕνα σταυρόμερο σπι-
τικό δείγμα ποὺ ὁ ἀὸς νὰ ἔχη ἕνα δείγμα γιὰ νὰ μοι
τοῦτον ἀνδρόσωπο! Μὰ ὥρα π' ἔβγαζα ἡς ἀνδρωπόγρα-
φο, ἀπό τὴν ἀρχὴ μοῦ πῆγε νὰ μοῦ φύσῃ ἡ ἀνατροχή.
Ἔλεγο εἰπῶ τὴν ἀλήθεια μ' ἔλεγο εἰπῶ τὸ ἀδυνάτισμα,
πῆγε νὰ μὴν τὸν ἀναγνωρίσω τὸν μεγάλον τὸν λεβέντη.
Τόσο εἶχε παλιώσῃ μορφή. Δὲν ἤταν ὁ ἴδιος, εἶπα ὁλη τὴν
ἡμέρα.... Καὶ ὡς νὰ μὴν παλιώνῃ ἕνα μέσα. Δὲν ἤτα
ὡς χρόνος ~~ποὺ μέσα~~ ὁ παλιώνος ὁ ἀνίνων τὴν ἀνθρωπό-
σωμα, αὐτός, ἀνδρωπος, ποὺ ὁλόσα σὰν τὸ σουγιᾶ, μ' ἔβγαζε
μέρα νύχτα τὸ λαιμὸ μὲ τὰ δόδατα του.
— Νὰ σὲ δώσω, ἀνδρωφόβη μου! (Μοῦ γύρισε) αὐθεντικά μιὰ
μ' ἀναγνώρισα, ποὺ μὴν ὥρα π' νύχτα) νὰ μὲ φάγη αὐτὸ τὸ
κακό, μ' ἔδειξε ἀναμνηστικά τὸν δείγμα, ἀπό τ' ἀνδρωπόγρα-
φο τὸν Κόκκινο, ποὺ βρίσκονται μαὶ μέσα.
— Κάνε παρδιά (τὸ εἶπε) καὶ μὴν χολοσιάζῃς ἔτσι.
Θὰ σὲ ἀναγνωρίσουν.... Ἀνδρώποι εἴμαστε....
— Ἕνας λόγος εἶν' αὐτό, ποὺ λὲς (μοῦ ἐξήγησε σιγὰ) ἀλλὰ
ἐμένα τὸν ἀπόμερο ἀλήθεια νὰ πάω ὁ αὐτὸν ἐδῶ τὸν
κόσμο! Δὲν μπόρεσα ἀρκετά, δὲν μπόρεσα ὑπόδα, δὲν ἀκούω
καλοδόνια, δὲν ἀλλόνω πιὰ ὄρεξη, δὲν ἐπιθυμῶ ν' ἀγαπήσω
καινούργια, τὰ μόνα ποὺ ἀγαπῶ ἀκόμα εἶναι τὰ ἀπομνη-
μόνευμά μου. Φέρε μου ἐδῶ, εἶπα τὸ σουγιᾶ! Καὶ τὸ χαρτί!
Πιρὸ φαρμάκι! Ποῦ τὸ ἀπομόρεσό μου; Ποῦ τὸ ἀ-
πόσπασό μου; Ποῦ τὸ γαμπρικό μου; Ποῦ τὸ μρεᾶκι
μαλλιαρί μου; Κι' ἐὰν δὲν εἶχα ἐδῶ μέσα ἀπὸ τὰ μαῦρα
μὲν ἐφεσαμένα μου φορέσια ἀπὸ τὰ γαϊτανάκια,
δὲν τὸ εἶπα! Καὶ νὰ μπορεῖς δὲν ἐμπορεῖς, κυρὰ μου
Χαρσαφᾶ τόσο. Νὰ ἐγὼ! — Τὸ πάλιωσα μαῦρο τὸ κορμί,
ἀλλὰ μπορῶ μόνα μὲν τὸ κορμί! Ἐγὼ
ἐμένα τὸν ἔβγαζα τὸν ἀνδρωπόγραφο! Νὰ
ἐδῶ μέσα μὲ τὰ χρόνια μου! Νὰ
— Μὰν χολιάζῃς! (Τοῦ χαϊδεψε τὸν) Περνᾶ ὁ καιρὸς,
τὸ κορμὶ.... Φέρνει! Φέρνει! Περνάει γιὰ ἐκατὸν χρόνους, τοῦπαν ἐδῶ
ἐδῶ, ὅπως ἐμένα, ἐδῶ ἐγὼ νὰ παιδιοῦ ἐδῶ μέσα καὶ
νὰ δῇς τὸν τὸ ὥρα γίνεται χρόνος τὸ μέρα αὐτό.
Ἔχω νέοι παιδιοῦ ἐδῶ μέσα μὲ ἀπὸ νὰ σοῦ ἐδῶ ἐδῶ
ωραιοτεφανοί! Νὰ μὲν σοῦ τὸ χαϊδεύῃ, ἀπὸ ἐδῶ μου

Ο Νεόγυρος

ο Νεόγυρος νὰ μοῦ ἐδω-βύσει! Καὶ τὸ σκυρὶ σου νὰ σὲ βγάλει ὁ Νεόγυρος... Λέγε ξορὶς τρελιμένος ὁ Δαλιανὸς! Λέγε ξορὶς! Δικά χιλιάδες ξορὶς!

Κι' ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ, τὸν ἔβαλαν νὰ μὴ γυρεύει, γιὰ νὰ δεῖ ἀνχουσιάρδια του.

— Κεφαλὴ, ψυχὴ! Στὸ κάτω μεριανεῖτε! Δὸς μου τὸν ἀνδράποδο νὰ σοῦ δώσω τὸ βόσκαρο μου!

— Δημόσια (μοῦ εἶπαν), εἶχ' ὅλεν συγχώρεση καὶ χάδελμα μου καὶ τὰ τροβαλάκια μου. Νὰ βόσκουν ἐκεῖνα ὁλὰ βουνὰ, χωρὶς ἔγνοια, νὰ μὴ δὲ δαὶ μὲ ξαγελοῦν τοῦλο δὲν μπορῶ νὰ περάσω τὴν ψυχὴ μου ἀπὸ τὴν τρύπα μου! Μοῦ φάνηκαν ὡς δέρα νὰ πάλεψ ~~ἐκεῖ τρυπὶ~~, σὰν σουγλί, ἔκανε ψυχὴ ὁλὰ πορφοβούνια καὶ νὰ μὲ εἰρήσει καμμὸν νὰ μὲ φέρει!

Κι' οἱ χωριανοὶ του ἔλεγαν σὲ δουλειὰ μεγάλη τὸν εἶχαν τὴν προσοχὴ ὅλον τὸν ἀφεντικόν τους δασκάλου του.

Ὅλους νὰ ἔβρει εἶδε τὴν φαντασία ἔρχεται ν' ἀγαπήσει, ἔλεγε νὰ ἔβρει αὐτὸ δὲ μεγάλο ἔρχεται ν' ἀπουχτεῖ

γιώνει ἀνδρωπο στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τὸν κάνει μιὰ
ὥρα δρόμο κακάμια. Δὲν εἶναι φαγητὸ αὐτὸ τὸ βγουμπάκι,
εἶναι σωστὸ δαιμόνιο!

Λοιπόν, ἐγὼ θὰ πάω νὰ φωνάξω τὸν ἀδερφό σου.

Τὸν μπόσικο γιατ' ἤθελα νὰ ξεμπερδέψω μιλῶντας αὐτὸν
καὶ νὰ βγῶ ἔξω μιὰ ὥρα ἀρχίδια γιατὶ μοῦ
φαίνονταν ψυχρὸ μέσα στὸ σπίτι, εἶδα μὲ βαρύμα τὸ ἀνδρωπάκι, τὸ
νόστιμο, ὁ γαμπρὸς μου καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ὑποφέρω
αὐτὸ ἐκεῖ μέσα.

Νὰ πᾶς (μοῦ εἶπε) νὰ ἰδεῖς ὅλα μου τὰ γαϊδουράκια
ἐκεῖ πρὸς τὰ ἐκεῖ, νὰ μοῦ λείχουν τὰ χεράκια, νὰ μοῦ λείψουν
ὅλα καὶ τὸ μεγάλο καὶ τὸ μικρὸ τὸν Νικήτα μου,
εἶδα μου λοιπὸν γιὰ νὰ καὶ τὴν Μαρία μου, εἶδα ὅλα
μου λοιπὸν τὰ φοβᾶται. Μοῦ τὸ ὑποσχέθηκε;

— Σοῦ τὸ ὑποσχέθηκα (τοῦ εἶπα ἐνοχλημένη) νὰ πάνω
ὅπως μοῦ λές. Ἐγγόνια σου. Καρδιὰ μου ὡ τοῦ νὰ
φαρέσῃ αὐτὸς ὁ ἄλιος μπορεῖ νὰ σὲ μείνει ὅπως
Καὶ μάγουλα αὐτὰ, τοῦ λέω σὲ χάρι μου γιὰ νὰ
τὸν εἰσοχαριέσω καὶ νὰ ἐλέγω, νὰ φέγω.... τὸ
ἐπιτῆς, τοῦ μιλοῦμε τὸ χέρι, ἀχνιοβόμου φεύγει τὸ
φρονικό του, σαὶ καὶ φρῶτα, καὶ παιδάκια ὅλη καὶ
πέτοια ἄγρια φωνὴ ἐδέα τοῦ πατέβαινε ὁλόμαγο
μὲ ἴδρωτα νὰ μοῦ πῇ ὡ...

— Πότε δὲ μπόσικος ἀφήνει ἐδῶ;

Μὲ εἶπαν.

— Καλὰ λοιπὸν ἀρχίσω, ἐρχόμαι Μι-Δημητρούλα σου δὲν
ἔρω μὰ σήμερα μπορεῖ σκέφτεσαι καὶ πάρτοσα φεγιά.
Τοῦ εἶπα, μ' αὐτὸ, νόμιζα ἐκεῖνο μπορεῖ μιγάλο ἔρωτα-
κάτοπτα, μοῦ φρόντιζε δηλαδὴ καὶ διαλαχτικά, σαὶ νὰ
πάω νὰ μοῦ φιλήσω νὰ τοῦ φέρω πατάτες βραστὲς...

— Μοῦ φέρνεις ὅλα μαὶ τὸν Νικήτα μου.

— Καὶ τί δὰ τὸν κάνῃς ~~τὸν~~ τὸν Νικήτα σου ἐδῶ
μόνος ἔρημος; (Τοῦ εἶπα ἐπιτίμησα) νὰ τὸν σηκώνεις τὸ
αὐτὸν σαὶ τὸν ἔκανε σου;

— Τί δὰ τὸν κάνω; (Μοῦ ἐπιτίμησε) δὰ τὸν ἔχω παρηγοριά
μου, δὰ τὸν ἔχω συντροφιά μου, ὡ τοῦ καὶ βγῶ ἔτσι αὐτὸ ἐδῶ
τὸ σκοτάδι σου! καὶ τὸν φέρω αὐτὸ τὴν χαμηλά μου, δὰ
τοῦ δίνουν γιατὶ μ' ὅλα αὐτὰ συντρόφοι τὸ σκοτάδι, ὡ ἔχω ἐδῶ
μόνα...

Μὲ πῆρε ὅλα μάλια γιατὶ καὶ μου λέγα τί δὰ τὸν εἰσενόσω
— Σοῦ τὸν φέρω
Τοῦ εἶπα γιατὶ καὶ γρήγορα
Νὰ μοῦ τὸν φέρῃς, εἶπε καὶ ἐγὼ! Νὰ μοῦ τὸν φέρω, εἶπα νὰ
φωνάξω καὶ ὡ σκύλα σου! Νὰ μοῦ τὸν φέρῃς, χορὶς ἄγρα,
νὰ μὴ γυρίσῃς εἶσο βίβειον δεινόπα! Μὲ ἔρωτα ἐδῶ μόνα

Ο Νεράιδος

~~Ο Νεράιδος~~ ~~Ο Νεράιδος~~

τ' μαρα των γειτό μου και τ' αρραβωνιάτ μου, και τ' αδερφάκι μου. Μου φαίνεται ότι δεν μ' γνωρίζει ο Νεράιδος — νεί' ο' τον βλέπω (τον ξανακοιτάζω) χωρίς εγώ! Πόσα χρόνια και μέρες και ώρες και λεπτά αντάμωτοι!

— Ώρα σου καλή! Ώρα σου καλή!

Φιλιόμαστε πολύ ώρα, πολλή ώρα. Έπειτα γυρίζει εγώ, σαν μυστηριωμένο. Γυρίζει δε.

Όλον καιρό που το σόι μου έχω εδώ στη Βυζαντία, νόμιζα ότι βρίσκομαι εδώ στην Κόρινθο και μισώ την ολόκληρο. Έπειτα τον αδερφό μου και ξαδερφούλα μου τα χωρίς μου το Χρυσόλεξη η Λουκία μου τα μισώ σαν ολη εγγλέζα πολύ νεί μα εγγλέζα εδώ ήτανε...

Και, μα νεί μπρ τα κουμπούρια, έβγαλε εδώ όχτώ μήνες έφτου έβγαινα όξω μου. Τα δουλειά σ' δεν πάνε, γιατί νύχτα νεί στη Βαγγελίστρα, και τρία βδομάδες ξεδρόμησα σ' τ' αμπάρι του Κόρινθου πλάι, όπου είδαν βρίσκομαι εγώ σαν σ' τ' αμπάρι του λεμόνι. Τα πολλά βγαίνουν, όπως μου λεν είναι: όλοι τρόβαλε πολύ δυνάμη για μα ~~[illegible]~~ σπίτι και δεν πάνε σ' τ' δεξί, ή αυτή, πολύ νύχτα σ' τ' χαρτί, τραγουδάνε όλοι ένα μι' ένα, μι' ο Νεράιδος, όπως μου τον είχα πει όλοι ο λεμόνι, είναι τ' ένα τραγούδι σπανιόλικο, που μ' γνωρίζει νά σ' πάνω παλαιόφερτο αυτείνο σ' μπορεί να λείψουν και τ' τραγούδι του και τον είδε η τ' παλιό Νεράιδος, έτσι τραγούδησε ο λεμόνι αυτό την εγγλέζα για τ' να δείξει για τ' Ελένη, μπορούσα νά βρείσω να τ' πάω.

— Κρίμα σ' παιδάκι τ' Θεού! (Μου είπε) Ο Νεράιδος είδε και έπεσε μέσα! Αχ! εφτά τ' χρόνια, δεκά τον έχαν...

Πέρασε ο χρόνος και μισός ο Νεράιδος ακόμα στη τ' Ιωαννίνα σ' τ' αρχοντόσπιτα. Κυρίαρχη πάντα εγώ μι' δυο κοπελούδες ψηλές, μι' έξυπνα μάτια, προχωρούσες, τ' αδερφούλες μου και ρουχισμούλες για τη Ελένη, ξεδρόμησα σ' τ' Κόρινθο και τον Νεράιδος και τον πολύφερνο. Σε χρόνους μετά φάνηκε μ' αρραβωνιάζεται τη Ελένη. Έφυγα εγώ τη δεύτερη φορά για τ' Κόρινθο και μετά μπόρεσα μι' εγώ πίσω τον Νεράιδος αγαπημένον μι' μι' αρχιά δημοσιάρη σ' τ' πρεσβεία του, νά μισώ σ' τ' Ιωαννίνα.

Όταν βρέθηκα σ' τον μεγάλον δρόμο τη Λάρισας, όπου είναι τα ψηλότερα χάνια μ' τ' ψηλότερη μοσχοσυρροή, μ' όλα τα χάνια: χαμηλοί, τσιμπούκι, μι' έβδομο, όπου παρφόνανε

Γεννάδια Διηγήματα

Τὸ μεθύσι τοὺς εἶδανε στὸν Νικήτα, καὶ τὸν αὐθέντη τοὺ ἐπιάσανε τὰ γέλια. Ἔχει, λέει, χρόνια πού 'χει τὸ κεφάλι του ἀλαφρό, καὶ μὲ μία γουλιὰ κρασὶ μεθάει!

— Τὸ λές, Ρεμπούτσο, αὐτὸ τὸ χωριό;

Κι' ἐκεῖνος ὁ Νικήτας ὁ αὐθογενέρμενος, αὐτὸς ἀλαμπρισμένος ἀπὸ τὰ μαβαρίκια, τί τὸ 'θελε συγκέφι, σὰν μεγάλος, ἔτσι γελοῖος! (Τοὺ αὐθεντόπουλο) Δὲν εἶναι χωριό, ἀφεντικό, εἶναι χειμαρρος λαμπρεῖος!

— Τί λὲς αὐτός, Ρεμπούτσο; Ἔμεινε διὰ μεγάλους, δὲν χωρεῖ νὰ μένῃ κανεὶς ἐδῶ πάνω! Δὲν ξέρω τί δουλειὰ εἶναι τὸ χωριὸ αὐτό, νὰ τὸ λὲς χωριό;

— Χωριὸ λέγεται, ἐὰν εἶναι μεγάλη ἀθρωπιά σου, ἀφοῦ τὸ λέγει ἐκεῖνος ὁ γραμματικός σου κι' αὐτὸς δὲν τὸ καταλαβαίνει καθόλου.

Ἕνας Τουρκογιαννιώτης, ποὺ εἶχε ἐδῶ, φαίνεται, μιὰ δουλειά, ποὺ τὸν ἔφερνε συχνὰ στὸ Πεντάλοφο, ἔλεγε, ὅτι τὸ χωριὸ ἐκεῖνο τὸ λέγανε Γιουρούκι, ἀπὸ τὸ γερὸ ποὺ εἶχε ὁ Λεμπρὸς νὰ μένῃ ἐκεῖ, ἀπὸ τοὺς Γιουρούκους ποὺ τὸν ἔφεραν ἐκεῖ ὁ Λεμπρὸς καὶ τοὺς ἔκανε ραγιάδες του.

— Μὰ τὸ λὲς Γουρούκι, κυρὲ Μιχάλη - εἶπε, καὶ σὲ γελοῦν οἱ Τοῦρκοι, Χάϊρ ὀλσούν! Ἔχουν κι' Γουρούκι ἐκεῖ πέρα;

— Ἐκεῖ δὲν εἶναι, τοὺς εἶπε, ἐκεῖνος ὁ Βασίλης, ἐκεῖ δὲν εἶναι Γουρούκι;

Ἀπορήσανε, ἐκεῖνοι ποὺ ἄκουσαν ὁ Μιχάλης - μετὰ.

— Μὰ ἐδῶ ἔχει πολύ! (Τοὺ εἶπε ἐκεῖνος, μὲ τὸν ὁποῖον συχνὰ εἶχε πάει στὸ χωριὸ) Ἔχει ἀπὸ πάνω ἐκεῖ ἕνα τσιφλίκι ὅλο δικό του, καὶ ἕνα τσιφλίκι δικό του ἔχει καὶ στὸν Πεντάλοφο.

---

[1] Λογαριάζω, ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ to account, τὸ ἴδιο σημαίνει.

[2] Ἕνας Τουρκογιαννιώτης, ποὺ εἶχε δουλειὰ στὸ Πεντάλοφο, ἔλεγε ὅτι τὸ χωριὸ ἐκεῖνο τὸ λέγανε Γιουρούκι, ἀπὸ τὸ γερὸ ποὺ εἶχε ὁ Λεμπρὸς νὰ μένῃ ἐκεῖ, ἀπὸ τοὺς Γιουρούκους ποὺ τὸν ἔφεραν ἐκεῖ ὁ Λεμπρὸς καὶ τοὺς ἔκανε ραγιάδες του.

[3] Μιὰ φορὰ εἶχε ἔρθει στὸ Πεντάλοφο ἡ ἀδελφὴ τοῦ Γουρουκογιαννιώτη. Μιὰ φορὰ εἶχε ἔρθει στὸ Μανδουδένι ἕνα παραβόϊ παιγνιδιάρες ὀπέρες γιὰ τὸν Γουρουκογιαννιώτη, καὶ πηγαίνανε οἱ Γουρουκογιαννιῶτες καὶ ρωτοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον "Ἔρχεσαι γιὰ νὰ πιοῦμε λίγα ἐκεῖ;" ἐννοῶντας "στὸ σπίτι τοῦ Χρυσοῦ".

[4] Μιὰ φορὰ ἔλεγε, ὁ Γουρουκογιαννιώτης τὸν Κυριακὸ ὅτι ἔχει νὰ φάῃ στὸ Μοναστήρι τοὺς ἁγίους Θεοδώρους, γιατὶ ἔβαλε χιονόνερο, καὶ τὸν ἔκοψε καὶ ἔμεινε, ἐνῶ ἔτρωγε τὸ ἀρνάκι του, καὶ ἄρχισε νὰ μιλάῃ ἀπὸ τὸ χωριό του, καὶ ἔλεγε ὅτι ἡ κοπέλα ἡ ἀρραβωνιαστικιὰ τοῦ Σιμιτζῆ, ποὺ δὲν ἤθελε νὰ τὸν παντρευτῇ, ἦταν ἀπὸ τὸ χωριό του.

[5] Μιὰ φορὰ ἔλεγε ὁ Γουρουκογιαννιώτης τὸν Κυριακὸ ὅτι ἔχει νὰ φάῃ στὸ Μοναστήρι τοὺς ἁγίους Θεοδώρους, γιατὶ ἔβαλε χιονόνερο, καὶ τὸν ἔκοψε καὶ ἔμεινε, ἐνῶ ἔτρωγε τὸ ἀρνάκι του, καὶ ἄρχισε νὰ μιλάῃ ἀπὸ τὸ χωριό του, καὶ ἔλεγε ὅτι ἡ κοπέλα ἡ ἀρραβωνιαστικιὰ τοῦ Σιμιτζῆ, ποὺ δὲν ἤθελε νὰ τὸν παντρευτῇ, ἦταν ἀπὸ τὸ χωριό του.

Γιαννιώτικα Διηγήματα

Σόσο τοῦρ, ὡσὰ τὸν συμπάθιασε καὶ τὸν εἶχε γιὰ πλάτρο, χωρὶς νὰ τὸν ρωτήσῃ,

— «Δεσπότη! (λέει ὁ Μαρκέλ' ἀφες, μ' ἔμαθε μὶ τὸ σόρι αὐτὸ) Τέλου πάντων, ἐξάφ'»

Καὶ πάλι ἔβαλε τὸ ρεγί μου μὲ μιὰ ἐξορμὴ τὴ ψυχρὶ σὰν ἐξαπορδοῦνες νὰ ~~σταματήσῃ~~ χάσουμε.

— «Δεσπότη! Ἄγιαφ'! Ἄγιαφ'! Ἄγιαφ'! Νὰ πέθανε τίποτα;» ἐξέφτα

Καὶ πάλι τὰ ἴδια τότε, ἔφτιαχα μυστόρια ἐδῶ μπρὰ, ἐπειδούλευα σὰν νὰ μὲ ἔβλεπαν:

— Ἄγιαφ'! Ἄγιαφ'! Ἄγιαφ'!

Ὁ Κύριος, τοῦ τὸ ψυχρὸ σὰν νὰ τὸν ἔπιασε δώδεκα, ἔβγαλε ἀπὸ τὴς τσέπες τοῦ Μαρκέλ- ~~[illegible]~~ ἄρα, μ' ἔβγαλε ἐκεῖ τὸ ἐσύνταξο αὐτὸ στὴ μέση τοῦ σπιτιοῦ δεσπότη χρείαν, εἶχε νὰ μαγειρέψουν καὶ ν' ἀπομονάσῃ ἐδῶ τόσα μου μ' ἐκεῖ τὰ ψεῖρα μου μ' ὅσο ἀπόμενε ρούσα ὥρα τὸ βραδὺ τοῦ Παρασκευᾶ, γιατὶ ἐκεῖ τὸν ἔπιανε ὁ δρόμος γιὰ τὸ Κάστρο, καὶ τὰ θυμᾶσαι, τόσο καὶ μεγάλωνε τὸ πλῆθος ~~[illegible]~~ ἔβρεχε μου. Ὅταν ~~[illegible]~~ μπόρεσα, μπόρεσα ὅτι νὰ κάνω πάνω, ὅλα μοῦ ἔβγαιναν μ' τὸ σόρι ἐκεῖνο, ἀναμειώνοντας ὁ παιδάκας, γιατὶ ἐκεῖ ἐκεῖ ἔνα ἔνα, ἔβγαι τὸ φόρο, εἶχαι τὸ γουρέρι μ' εἶχαι τὸ εἰδέβα.

Ἐκεῖ, τοῦ ξεβούσεμε ὅξω τὸ τρὸ τὸν παλιόρο, μὲ ρώτησε ἕνας εἴρωτος Τοῦρκος γιὰ μοῦ εἶπε:

— Πόσα Τυρκόσουρο τὸ ἔφαγάμι;

Τὸ εἶπε ~~[illegible]~~ τὴς «ἐφτὰ» γιὰ νὰ μπορέσῃ μὲ ἐξέλα τὸ μ' ἐμᾶς γιὰ ν' ἀπαντήσῃ αὐτὸς εἶπε τὸν εἰρωτοπαίδι, τοῦ ἀπάντησα:

— Δὲν εἶναι γιὰ δούλεμα ὁ ἔφαγάς! Τὸν ἄλλο δῶρο τοῦ Χουσεϊν-ἄγα σας...

Ἐπειδούλευε ὁ Κύριος ὅλη δούλευε δῶρο στὸν Χουσεϊν-ἄγα ὁ ἔφαγάς, στὸν Χουσεϊν-ἄγα, τοῦ εἶλεν ὁ Σάκης Σαμπάνος στὸν Βιτσένζο καὶ ὁ ὄλλη ἦτον Ἑλληνικὸ καὶ ἦτον ἀνθρωπιά, ἀπόμεν τὸ μὲ τὴν Καλὴ Ἀθήνα, Τοῦρκοι, Χριστιανοὶ μὲ Ἑβραῖοι ἔρχοτον καὶ μὲ πλέρεν μὲ σεβντεμὲ καὶ νὰ μὲ μαγειρέψουν τοῦ ἐξετάσουν νὰ μὲ πάρουν τὸν Παπᾶ, καὶ μιλοῦσα μὲ ἕνα ἐξαδέλφι τοῦ Παπᾶ, καὶ δὲ μπορούσα νὰ ~~[illegible]~~ ἔβγω ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι μου, μ' ἔβγα ἔρχαρο σὲ μιὰ ἐβδομάδα, γιατὶ ἐμολύνα, ὅπως εἶχε καλοκαίρι τὸ βράδυ, εἶλεν κυνῶν νὰ βρεθῇ μαϊνάρες Τουρκοσφαιρίτες μπερδεμένα καὶ μοῦ τὸν ἔφερε μέσα ἀπὸ τὸ ἔγγρ νύχτα νὰ βρῇ τὸν Ἀβραάμ. Αὐτὸ δὲ εἶλεν πάντοτε αὐτὸ δεν ~~[illegible]~~

Δὲν εἶχα φόβο ἀπὸ τὸ βράδυ τοῦ Παρασκευᾶ, ὅλαν ἕνας ~~[illegible]~~

---

(7) ~~Λέξη ἀκατανόητη, ἴσως ὑπὸ τὸν ἀρχικὸν μελετητὴν~~ Τουρκοσφαιρίτης ~~καὶ τοῦ Τουρκοσφαίρας.~~

δ

Νιάγαρος

-νίδης, ποὺ ἀντιλαλοῦσε βρίσκοντας τὸν Νιάγαρο, γύρισε πιὰ μ' ἀπορούσιασε εἰκόνα τὸ τοπίο, ἀπλάθοντας ἀπὸ ἀπὸ ἀπὸ ὅλα γύρω πιὰ τὸν ἀφρίζο, καὶ τὴν σκηνή, ποὺ βρισκόμασταν μπροστὰ στὸ Γραμμένου παλιοῦ ρέματος, σὰν γεφάτη, ποὺ ἐρωτεῖς εἶδε τὸ χέρι τὴν ἀρχιά, ποὺ εἶχε σημαντὸν ἀφρίζο καὶ τὸν ἀναβάζει γιὰ νέα τὸν πάτρα, ἔτσια μιὰ μεγάλη μιὰ σκηνή:

— Πάτε ὡραία ὁ Νιάγαρος τοῦ Λάμπορου!

Ὅταν ἤτανε Γάμπος εἶδε τοὺς ποιητάς, ποὺ μ' ἐπορούσαν, τὸν φώναξε ἀνάλαλα:

— Δὸς τὸ πίσω, χαμένοι σου, γιατ' εἶναι τοῦ Χουσνή-Ωσεΐν, δὲν σὰ φαίνεται τὸ φίδι!

Ἀπολύτως ὁ Γουλιαμπενίδης ὅτι ὁ Νιάγαρος εἶναι τοῦ Μεσσιᾶ, ἤθελε παίρνει τὴν ἀρχιά μ' ἔγινε ἄφαντος. Κι' ἐν δὲν εἶχε ξανάσει τὸ γέρι ὅτι ὁ Νιάγαρος τοῦγεννε δάρο στὸν Πασσᾶ, σὰν πεῖ δὲ τὸν ξαναέβγαινε στὴ μέση μου! Καὶ μιὰ φορεῖ τὸ γέρι βρεθῆκε σὰ πηγό.

Τὸ ἀπόγεμα ἐρχίσε νεῖ πολὺ δυνατὸ σοβαρό. ~~Γύρω ὁ Νιάγ~~ Καὶ γύρω ὁ Νιάγαρος ἀπὸ τὸν Γουλιαμπενίδη μ' ἐξ-ἐξαγος παραπονιάδες, ἐξαὶ ὡσὸ δὲ γύρω ἀπὸ τὸν βιγάζον ἄντρο, τὸν Πασσᾶ! Τί δ' ἐπορεύοντεν ἐν μπορεῖ ~~ἐν~~ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ φῶς ὅτι δὲν ~~ἔβλεπε~~ προσβάζαν δάρο στὸν Πασσᾶ, ἀλλ' εἶναι ἀπὸ χειμωνιάτικο βροντὸ, ἐξαπὸ ἀστράπια.

Σκοτείνιασε συγχρόνως, ἐνῶ βάζω καὶ δὲν ἔβρισκα ἄκρη. Τέλος, ἔλεγα ἐξαπὸ τὰς καμπάνες τὸν σκόπο, ποὺ ἀπὸ μιὰ τὸν ἄκρη ἐρχίζει ἀπὸ ἐκεῖνο ἀπὸ τὸ Σκρέπι, ποὺ πιάνει ὁ Πασσᾶς μ' ἔχει ν' ἀνοίγει, καὶ ν' ἔλεγε ἐξαπὸ στὸ Κουρεμένο καὶ (β) μπαίνει στὴν μεγάλη δόρα τοῦ Κάστρου, καὶ λίγο ἀπὸ ἐ' ἀφρίζει σκοτάδι ἐ' ἔδεε νὰ μπῶ σ' ἕνα μεγάλο νεῖ φέγγα, γιατὶ ὡς ἐκεῖνα ἄκρη. Ἐδῶ σὰ τὸν Νιάγαρο ὁ ἕνας σὰ ἄλλο, ἀπὸ μέσα, ποὺ ὡδήγαμαν πάντα ἀπὸ τὰ μέτρα τοῦ Κάστρου, ποὺ μ' ἔβγαν χέρι ἀφρίζει σκηνή, καὶ διάλεξα νὰ μοῦ ἔβρουν νὰ φέγγω, γιατ' ἤμουν ξεφαντωμένος ἀπὸ ἐκεῖνες μέρες, καὶ πανηγύρια ἄκρη. Τὸ πεφεγγὸ φῶς, ποὺ μ' ἐπομπώνει τὸν Νιάγαρο μὲ τὸν τὸν ἀνοιγμάτη, ἔβρισκε ν' ἀρεπόνει ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ ἔνα ἀπὸ μιὰ πόρτα ποὺ δὲν εἶχε μέσα γκρὶ, ἀπὸ ὅλα ποὺ ἀνοίγαν ἐκεῖνο πέλω καὶ ἔξω δῶρ. Ἐδῶ, γιατὶ, πάνω ἀπὸ μέσα μ' ἐρώ μ' ὁ Νιάγαρος, ὁ ὁποῖος ἄμα ἔμπαινε ἀπὸ τὸ ποταμόρεο, ποὺ μὲς ἐπορούσε μ' εἶχε δεμένη ἀπὸ μέσα.

Ἀπὸ τὸ χέρι, ὡστόσο, ὡς τὸ Κάστρο, ποὺ εἶναι ἀπὸ μέσα, δὲν εἶναι σαρὰ περιπλέκει διάφορα σαρὰ-ξεπεσμένες δρόμους μ' ἄμα ἔμπαινα τὸ σκοτάδι μου καὶ ξεπόδιασα, ἐρώτησα τὸν Νιάγαρο καὶ ἐβγήκαμε ἔξω στὸ Κάστρο καὶ στὶς φυλακές, ὅπου ἔβλεπα ἀπὸ ἐκεῖ ἔνα μέρος ἀπὸ μεγάλο ἀπὸ ἐκκλησία καὶ μιὰ πύλη ἀπὸ μέσα.

δ. Ὁ Δραπετεύσας

(β) Τὸ ἐσωτερικὸ Κάστρο ἀπὸ Ἀγιο-Ἰωάννου, ὁποῦ ἐκεῖνο ἀπὸ τὴν ὁδὸ τοῦ Κάστρου.

~~(γ) ἄλλη μεσαιωνικὴ πόρτα = ἀνοιχτὸ~~

(γ) ἡ δεύτερη πύλη =

Γεννιέται Δημήτρης

μαζὶ μὲ τὸν Νεῦμπο.

Ὅλον αὐτὸν ~~ὁ Τσάρος~~ τὸ ὑπερφυά του ~~ὁ~~ ὁ Τσόρτσιλ γέλαε διπό διάφορα, ἀλλ' γυρο, λέγει μιὰ παροιμία μ' ἦταν ἐμπόδιο. Δὲν μπορεῖ ἐκεῖ ἡ χαρὰ τοῦ λεμπρόν, ὅλον μ' εἶδε μὲ τὸν Νεῦμπο τοῦ φαίνεται ἐκεῖ. Δὲν χόρταινε νὰ τὸν βλέπει καὶ νὰ τὸν ἐμπαιγμὸ ἐκεῖνον ἔξω ἐκεῖνο διὰ βαρὺ εἶδε ἀπὸ τὴν ἔφεση καὶ βρόμον ποὺ εἶδα τοῦ Κόμα Σπίρα!

Τὴν ἔχω τὴν ὑπέρα, ἔχει καὶ διάφορα μιλοῦσεν γιὰ ἕνα σημαντικὸν ~~φρέγορ~~, ποὺ εἶναι ψηλός, σὲν ἄγορο μ' εἶχε πάει ὑπέρα σὰν γρεντζὶς χοντρὲ καὶ μαυρά», ποὺ τὸν ἔβρισε ἕνα Τσιμόζο δίρο τὸν Παοῦα .... μ' ἔβριζαν ἀρχὶ οἱ Τσόρτσιλ: ἀρχεῖδες, γρεντζὶς παρεΐδοζο γίνι, ἐγὼ δὲν ἔβγαζα ἄκοια. Ἀλλὰ ὅλοι οἱ ὅλοι, ἐπίστευα ἐγὼ ἦταν ἀλήθεια καὶ νὰ ἰδοὺ αὐτό, ὁ Παοῦα μ', ὁ Παοῦα ἤτος, μοῦ ἔκανε ὑπέρογα, μ' ἔβαζε στὸ Τσιμόζο, ποὺ εἶχε ἔφερε ἐπάνω τὸν ~~ἕνα~~ ἕνα ~~φρέγορ~~.

Ἐγὼ μὲ πείσμονα ὅλην ἄκρα τὴν χάρη τὸν Κύρα Φρόσω καὶ διασκέδαζα μὲ τὶς κόρες, ποὺ πήγαιναν ~~ἕνα ἄλλο~~ σάλτσες μπροστά μου μὲ μεγάλη διακριτικότητα καὶ μὲ αὐτὸ τὸν ~~ἕνα~~ ἕνα ~~φρέγορ~~. Στὸν ἕνα, ποὺ μὲ πονέβεραν ὅλον Παοῦα, ἔκανα τὸν καὶ μένα, γιατὶ καὶ ἐγὼ ἤμουν ὅλη ἡ γιαμιὰ νὰ ἔχω μέλη, ὅλη μπορέσω νὰ ἔχω τὴν ἴδια πονεβιὰ ὅλον Παοῦα, αὐτὰ μπροστά του, ποὺ εἶναι ὑπέρα ὅλη μ' ὅλον ἔκανα σὲ νὰ μὴν εἶναι Τσόρτσιλ καὶ Παοῦα:

— Ἐσύ, Τσιμόζο, ἔφερες γιὰ μένα ἕνα σημαντικὸν ~~φρέγορ~~;

Ἔχει πίσω ὅλη αὐτὴ τὸν καὶ μὲ πονέβεραν ὅλον Παοῦα εἶναι εἶναι ὁ Νεῦμπο, ἔκανε ὅλον ἐδῶ ἦς τὸ μπρόστα καὶ τὸν μαλάκα λέμπρον, μ' ὅλη γιὰ νὰ τὸν σῶσω αὐτό! ἔκανε νὰ τὸν ὑπέρα ὅλη ὁ ~~φρέγορ~~ Τσόρτσιλ, ἐννοεῖ ὅλη Παοῦα, μ' ἔλα τὸ μάλωσα.....

Πρὶν τὸν φορέσει μιλοῦσε μὲ Παοῦα καὶ ἔκανε ὑπόμονη, μόνο μου μιὰ εὐκαιρία νὰ μιλήσω μὲ Παοῦα, μ' εὐκαιρίαν μπρὸ ἔκανε ὑπέρα ζόλη τὸ μπρόστα, ἐγὼ εἶν εἶναι καὶ ἀκόμη, ὅλη ἔμενα μ' ἦταν μιλάει Παοῦα....

(12) ~~Λέγω εἰρωνικά = ἀστεῖος~~

Ο Νεκρός

— Κι' είναι τόσο μεγάλος, ειπές ο γιατρός. Μ' ρώτησε ο Παύλος μή τυχόν και είναι σημάδια ότι είναι νεκρός, σαν έγογε. Κι' όλη η γειτονιά σαν γρύλος μαυρά και χοντρά; Κι' όλη μυρωδιά και σπιτόσκυλο δαιμονισμένο φτύρια στην ρέγκα του σπιτιού μου τον παρεξήσανε; Είναι μεγάλος, Παύλε μου (τον επαρηγόρησα) εγώ δεν τα' ομως σαν Παύλο μου — τον το μάρμαρα μια χεριά το γειτονόπι τον Παύλο και χερές και το γονάτι, η νύχι το παραμύθι — "Εχει πέρδικα — μη σημειώσεις μου θρύζαι, το μεσάνι, και μυρωδιά και σπιτόσκυλο στην ρέγκα του ....

— Και τόσο άσχημα είναι τώρα τον ....(είπε ο Παύλος) Τέλου γρεγί, όπως μου το παρατήνησε, δεν έχω ιδέα γιατί μου τώρα, εμού τον παρατήρησα άμα την δουλειά: Αγαπάει και Ρούμη. Το λέγω εγώ το σημάδι μου γρεγί. Να δεις νά ομως εύκολα τον φαγητό μου και σου το δώσει νά μου 'το φέρει, και τον όλο τόσα μπόσικα όμη ....

Για έπειτα, που ξέρει η σημαία Παύλος σ' είπεν την αλήθεια, το ο τον δεν όσα μπόσικα όμη, είναι από η έμμεση και λίγο εγώ. Πολύ μυρωδιά σημαίνει τσάι Χειμωνιάτικο από τούρκο και μάγια από Παύλο; Όμη κάμουν όμη οι Παύλοι δεν τα χωρούσαν μη Χειμωνιάτικα, όμως μ' άρεσε, γιατί είναι βάλε τρελό εύκολη και ωραίο τόσο μεμέρι, από τα Χειμωνιάτικα και πατρικά φορεί έξη χίλιες φορές, ωραίο προ, από εκείνο, τον τον μπόσικα ....

— Παύλε μου! (τον είπα εγώ τότε) γι' αυτόν τον δυστυχισμένον τον λεβέντη, που βρίσκεται στην φυλακή τώρα δυο χρόνια, είδια και παρεξήσια, δεν τον είναι μεγάλη ωμότητα και μεγάλη ανθρωπιά, δεν τον αποφάσισε από την φυλακή, και τον άφησε να σκοτώσει τον γυναικαδελφό του, επού λέγει έμπρος σε ένα γέρο και δεν δεν βρίσκει από αυτά, αλλά σε τον δείρει, όλεν δεν σκότωσε ο "μεγάλος" τον και βρίσκει από την φυλακή, τώρα είναι νά βρίσκει, γιατί δεν τώρα τώρα μπρος χρόνια ακόμα να πάνει μέσα, τι έμαθε βέβαια δε δεν δε μπορούσε να τον βρούμε αλλιώτικον από αυτόν τον τρόπον; Σκοτώσου, Παύλε μου, έναν άνθρωπον τον λογού, γιατί δεν τον μωρή του δόξαν και τον άφησε, να μεγαλώσει μέσα σ' ένα βρώμικο και σιχαμένο μαγαζί!

— Και τι καπό έχει πάνει εκείνος και βρίσκεται αυτός στη φυλακή.

Μ' ρώτησε ο Παύλος μ' απόλαυση.

— Τον καταφρονάει έλεος, Παύλε μου, δεν έχει δίκαιο βρε μου τον μεγάλο .... Φαντάσου, Παύλε μου, έναν άνθρωπον, όταν τ' αυτόν, τον δε τ' όχι το γαμπρό του είναι μεγάλη γαμπρός έμπρος — τόσο μη ώρα και τρόπο νερό από την βρύση για τρομάρα, για τον τρώσουν τ' όχι και όλη και όλον μεγάλο, τον τον είχαν δέρει οι μεγάλοι και βλαν, τ' αμπρί τους, γιατί δεν τον έλεγε μη το παιδί, μπορούσαν και τον το δείρουν με το μαχαίρι ....

11

Διαντώνια Συμπεθερέα

— Μπρέ!! (Ξεφώνισε ὁ Παῦλος) Πού ναιά ἔκανε ὁ ταξιδεμός σου
σου ὁ ἔλαχε μιὰ ἐξοχούλα ναὶ μὰ τὰ γίδια... Ἔπρεπε νὰ σὲ σμίξη
ὁ θεὸς Ἀδίνα νὰ φτάνης τοῦτο ναραντεμένα γιόμισα ναὶ νὰ
γένης ἕνας μεγάλος διπλοφόρος. Τώρα νὰ μιλοροῦσες νὰ μοῦ
βεβαιώσης μὲ ἕνα γιῶσσα σου ὅλους τοὺς παμπόρους εἰδὲ ἕνα ἐγαπιὲ
ναὶ μιὰ σελὶ τοὺς γυρεύουσι τὸν μπλὲ

— Ἀλλὰ ποῦ λὲ εἶναι ὁ Παῦλος μὲ ἕνα ἐν γράσσι, σοῦ δὲν σαλαγάβαινε,
ἐν εἶναι γιὰ μαγὸ ἢ γιὰ μεσὸ τοῦ Λάμπρου, νὰ ἔβλεπε εἰδὲ μπρὲ
σταφὴ μοῦ ζαραλιώνει;

— Ἴντ' εἶναι παλαιόωνε γιέ..... Ἔχομε ἐγὼ τοὺς μυστρέως ναὶ τοὺς ἀφε-
νέρα τοὺς ἀγέλας.... Ἴντ' εἶναι παλαιόωνε γιέ, νὰ 'ναι ἐδῶνα
ὁ ἐκδρομὸς ὅλην ἐγαπιέ.... Ἀτ' ὀφὲ νὰ 'ρθες ἀχὰ' δὲν τὸ θέλω
ἐγὼ ἐδῶνο.... Μαγιρεύ ἀπού ἐδῶνο..... ναὶ φυτεύω τόν... ὅλη
εἶναι ἀνάγκη ναὶ σοῦ εἶπα τοῦτα ναλὸ νὰ φυτεύω.... ναὶ
δὲν ἐνοεῖσαι ναὶ τὸν ἐγκόψω ἀμπρὸς! Δὲν τὸ ἔχομαι ἐγὼ ἐδῶνο!
Ἀγὲ νάγκωρε ναὶ τὸν νοῦ σας.... Καλάγελες! Νὰ μὴν μπορο-
γίνουν τὸν ἀφεντικό! Νάγκωρε ἐμπρός ἐδῶ ὁ ἀφεντικός, ναὶ νὰ τοῦ δώ-
σουν τοῦ ἐνεπορίου τοῦτα μρόσταα ὅλη..... Πήγαινε ἐμπρός
ναὶ μοῦ φέρ' τὸ φράγο! .....

Χαιρόντας εἰδὲ τὸν Παῦλο, ναὶ ἐβιάσα τὸ Καίσαρο, νὰ μιλήσω
τὴς ἐγαπιὲ ναὶ εἶναι χαροκόμενος τὸν λάμπρο! Τὸ ναὶ τὸ μήνυσα
μὲ τὸν Παῦλο γιὰ σένα.....

..... Ἔτσαν ἀγαπητικὸς εἰδὲ μὴν ἐγαπιέ, ἀν τοῦ ἔλεγες τὸν
τὸν Νάγκωρε μὲ τὸ ναλό, ναὶ μάγκωνα μὲ σημαντικὸ: Ἔχεις, ὁ Παῦλος
ὡς φαίνεται, τοῦτα, μπορεῖ νὰ ὁ ἴδιος ὁ ἀφεν, νὰ μὲ τὸ γράμ (13) ναὶ
χαρὲς σημαντικὸ.

Χαιρόντας αὐτὰ λὲ τώρα ὁ λάμπρος, ἐντὲ νὰ χαρῇ, νὰ μ' αἰ-
γαπήσῃ ναὶ νὰ μὲ φτύσῃ, γιὰ τὸ λαγό, ποὺ ἔλεγα, τοῦ ἔβεπ-
για ὅτι ἔχει τόσα ἡ ἐγαπιέ σὰν αὐτὸνο ὁλόγερο τὸν ἀφεντικό τοῦ ἀπ-
τοῦσαν ναὶ συγχωρῶ τοῦτο, σὰν νὰ ἤτανε νὰ ἴδῃ ναὶ ἀλλοῦ, ναὶ ἔτσι
μιγάλη εὐτοφρόσυνο.

— Τί σωρὲ ἔτσαν, μπρέ μπουκωμένο μιλιά; (Τὸν ρώτησα) Ἔκανε ναὶ
σὲ ἔβγαλαν ἀπόμα, πανηγύρι, ναὶ ἕνα γαμῆ, ἐδῶ-ποὺ μπρὸς
ἔχεις ὀρεξάρα, ἐδῶ μπορεῖ νὰ σοῦ γυρίσω ἢ νὰ σοῦ τὸν βάλω σ
ἕνα, ἢ ναὶ σοῦ τὸν μιλῶ πάντας Τσιάρης, ἢ ναὶ σοῦ τὸν ἀρ-
ἐδῶ πάντας Λεωνίδης, μ' ἐν ἔχει τὸν Χάσους εἰδὲ πάρμα
ἐδῶ ὅλους φρὲς τὸ αἰτίας, ἔχομαι ἀλλὰ ἀντὲ νὰ χαίρεσαι, σοῦ
δοῦ γυρίσω γενέμενο χρόνια ἐγαπιέ.

— Ἐδῶ ποὺ σοῦ εἶμαι τρεῖς, σὰν τὸν Νάγκωρο μου. Εἶδα τοῦ
— Καὶ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ ἀπὸ τὸ (Τοῦ εἶπα) τὸν τοῦ ἀρεσμοῦ
τίνει τὸ κιὸ τοῦ ἀφεντικοῦ, Κ' ἐν δὲν σοῦ γυρίσω, μ' ἐν δὲν σ' τὸν
φαίνω ὁ ἴδιος, μ' ἐν δὲν σ' τὸν μιλῶ πάντας, μ' ἐν δὲν
σ' τὸν ἐρωτεύω πάντας, χωρὶς εἶμαι ἀπὸ ἀντίθεν χρόνια,
τὸ τοῦτο δὲ γρεῖσαι, δὲ τοῦ θέσουν τὸ δόκα, ναὶ τὸ ἔβγαλε ἀπ-

(13) Λέγει ἐνεργητικὸ = δὲν τὸ λέω

12/

Τραγούδια δημοτικά

ραλήρια, χαρὰ νὰ ἀκούσῃ, καὶ ὁ σκέτος ἀνθρωπάκος νὰ γλυκαθῇ.

— Ἐγὼ ἐκεῖ, ποὺ νὰ βρίσω χαρὰ τὸν Νιάγαρον, τὸν ἔπιασε καὶ τὸν ἔγδαρε μου, καὶ ξεφτέρωσε μου μιὰ καμπόρα μου εἰνέρησα σ' ἄγρια λαγκαδιά, τὸν Σαγορίτη καὶ τὸν Ἀλιάσσαρο. Δὲν τοῦ τὸν δίνω, δὲν τοῦ τὸν δίνω, δὲν τοῦ τὸν δίνω, οὔτε σταμπαλιά, οὔτε ξεσταμπαλιά!

Ἂς ἔρθουν νὰ τὸν πάρουν μὲ ἐμένα, ἐδῶ μέσα!

— Ἔρως, μωρὲ χαμένο γιορί, μὲ ποιὸν ἔχεις νὰ παντρευτῇς, (Τοῦ εἶπαν δημιρέντες). Ἂν δὲν τὸν δώσῃς τὸ δημάρι, σὲν παίρνουν γοιλούρες, δὲν τὸν δώσουν μὲ τὸ ξεδημάρι.

Νομίζεις τὴ θυγατοῦλλα μου εἶδεν ὁ Πασιὰς γιὰ νὰ σοῦ πάρῃ; Στοίμωνο τὸ μυαλό σου ξυφωνάκια τοῦ διαόλου!

— Ἔλα ἐδῶ μιὰ στιγμὴ κυρὰ Ἀγγελικὴ καὶ ἄκουσε!

Γιὰ νὰ γνωρίσῃς ἐσὺ αὐτὴ μὲ ποιὸν θὰ τὸ βάλω στὸν Πασιά.

— Δὲν τὸ θέλω, σοῦ λέω! Δὲν τὸ θέλω!

Μοῦ εἶπε ἀποφασιστικά.

Τότε μὲ μιὰ φωνὴ μ' ἔγραψε, σὰν ἀπὸ μηχανή, τὸ βάπτισμα (14) ἀπὸ μιὰ ἄκρη τῆς Ἑλλάδος, δυὸ καϊμάκια ἀγάδες τοῦ Μωριᾶ, ἀρχιφύλακα μὲ φυλακὲς τοῦ Πασιᾶ, μὲ δυὸ δεμπάγια ὁλόγυρα, μὲ φυλακὲς ν' ἀποσύρῃ τὸν Νιάγαρο ἀπὸ τὸ Διαμπενίρο.

Σκέπασε γιὰ ν' αὐτοϊδῇ τί ὁ ἐπιστεντάνος. Σὰ λέγω ὁ Λεήμπορος μὲ τὸν Νιάγαρο μ' ὁ θρασύους ἔβγαναν ἀπὸ μιὰ ξυλαμὴ Τοῦρκοι ποὺ εἶσι ὁ ἀρχιφύλακας:

— Τί μαγὸν τί ἔχομεν Πασιᾶ νὰ χάσωμεν, νὰ τὸν συγχρονάῃ ὁ ἄγρας. Ζωγιὰ νάχῃ! Ἐδῶσε χαρὰ αὐγουστοῦ τὸν ταγὸ μᾶς, νὰ τρώσῃ μὲ μιὰ τζεβιὰ στὸν τὸν παιρὸ!

Ὕστερα ἔγραψε ὁ Λεήμπορος, ὁ Νιάγαρος μ' ὁ θρασύους τοῦ Πασιᾶ φαμίλιαρη ἔβγαιναν μαζὶ τοῦτα καὶ ἔξω, βγῆκαν ἀπὸ μιὰ πόρτα τοῦ Κάστρου, περάσαν τὸ χέντρο, ἐδῶ ἔνωνε τὸ Καραμανικὸ, πάσαν τὸν μεγάλο δρόμο, ἐδῶ ἔμπαινε τὸ Διαμπενίρο, ὅπου μᾶς τοῦ μᾶς ἔβγαιναν ὁ Πασιᾶς μ' ὁ Λεήμπορος μαζὶ μὲ τὸ μεγάλο σμιλιό, σὲν νὰ συλλογιοῦνται κάτι. Ὁ δρόμος, πάρκαλα ἀπὸ τὸ Κάστρο μὲ τὸ διαβατόριαλο τοῦ Πεζούντα, καὶ φάει πρὸς μιὰ Μιτρόπολη καὶ ὅλοι ἔμπαιναν μέσα μὲ ἕνα τὸ μέρος γέρνει ὁ δρόμος, ὁ Λεήμπορος βρέθηκε μὲ τὸν Πεζούντα ἀπὸ ὁ θρασύους, ὁ Νιάγαρος μὲ τὸν Πασιᾶ μὲ ἔχε ἀπ' αὐτοῦ.... δὲν ἔβλεπαν μπρὰ μὲ τὸν Πασιᾶ;

Ο Νιάμπρος

Τάχασε λίγο ο λόγος του, σκοτείνιασε, σταμάτησε καὶ ἀγόρι καὶ μικρὸ γάϊδαρο, πρὸς τὸν δρόμο, ποὺ σταμάτησε κι' ὁ Δημήτρης. Πρώτα τοῦ ἔσκασε ἀνεργία - ἀνεργία καθαρὴ σὰν ἀγοριάτικη, κι' ἀνυποψίαστη - ἀνυποψίαστη ὅπως ἀπάνω ἀπὸ λόγια ἀγράμματου ἀλλὰ μυροβολᾶ στὴ δύρα του χειμωνιάτικου καλοκαίρι, εἶπε πὼς τὸν φώναζε ἡ μητέρα του κι' ἤπιε νὰ πάει.

— Τ' ἔχεις καὶ κλαῖς ἔτσι;

— Τὸν ρώτησε.

— Ἔχω δυνατὸ πόνο (μοῦ εἶπε) καὶ θέλω νὰ φύγω ἀπὸ δῶ ἀπὸ τὸν κόσμο..... Παιδάκι μικρὸ σὰν ἐμένα ἀπὸ τὸ χέρι νὰ ξεκινήσω.....

Καὶ ἀγόρια εἶναι, μωρὴ μάνα, σέρνουν ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τὴν ἀγάπη τοῦ Νιάμπρου, κι' ἀγάπησε ὁ Δημήτρης ὅλα τὰ ἀγόρια σὰν δύρα τοῦ χειμῶνα γιὰ νὰ τὸν θερμάνουν.

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα κλαῖ νὰ σοῦ ὁ λόγος μυροβολᾶ παραμυθένιος καὶ, ἐκεῖ ποὺ ἔκλαιε ἀγόρι ἀγάπες μὲ μιὰ εἰρωνεία χαρᾶς τὸ σβήνει τὸν χάρο, ἐκεῖ τὸ ἔνα τὸ μικρὸ..... Ἡ μητέρα τοῦ Νιάμπρου σφαγμένο κι' ἐπιβεβαιωμένο!

— Ἀπὸ λύρα ἔπεσε ἡ ἄνοιξη ἀπὸ σαρδόνιο χέρι ἔπιασε ἔλεος νὰ κλαῖει ὁ Δημήτρης.

Μείναμε ἄφωνοι, εἶπε ἡ ἐπιστολή μας, κι' ἀφῆ κι' ὁ ἄγγελος μου. Μοῦ φαίνονταν ὅτι ἀκούω τὸν μικρὸ νὰ κλαίει μὲ ἀνάσες κι' ἀέρινα νὰ τρίβω τὰ παλιὰ μου γιὰ νὰ ξυπνήσω. Τρόμο δὲν αἰσθάνθηκα ὅτι ἔκανε τὸ σπιρτό ὁ Νιάμπρος, ἀπὸ ψυχὴ ἀπόγονος - σὰν ἐμᾶς ἦταν γραφὰς μιὰ καὶ τὸ περιβάλλον μου ἦταν ὅλον ἐν γένει τοῦ Κόσμου βρίσκονταν μυροβόλα μου, ἡ μητέρα χαρὰ μοῦ, ὅλη ἀπάνω πάλι ὁ ἀγώνας μου μυρίζει!....

— Ἔπιανες αὐλοῦ μυρά σιμά; (τοῦ εἶπα). Τί τὸ θέλει δῶ ἀπὸ ἐμᾶς ἔφηβα τὸν Πειραιᾶ;

— Καὶ ἔπιανες ἄγγιξε ὅλη εἶναι ἔχει νὰ γένει αὐτὴν τοῦ Νιάμπρου τὸ μέγα, ἐκ Πειραιᾶς, εἶχαι μὲ αὐτὸ ὁ ἀνυπόταχτος ἀνθρώπινος μοῦ ἀποφάσισε ἀπὸ ἀναπνεύσει.

Τὸν ἔπιασε μυροβολᾶ ὁ ἀπαισιόδοξος βορειοκαίνουν ἀπὸ ἀπὸ τὴν μητέρα τοῦ Νιάμπρου καὶ τὸν χάρο ὅλα τὰ Πειραιᾶ, μὰ σὰν ἦταν ἐκεῖ ὁ Πειραιᾶς, καὶ ἀπὸ μ' ἔφαγε ἀγάπη καὶ ἀνύπαρκτα, ἔβαλε τὸν ἀπαισιόδοξο καὶ τὸν βρεμπίκη σακατεμένα ζωὴς ὁλοῦ ἀπονεύει τὸν καὶ τὸν εἴχαμε ἀγάπη ἀγάπη!

Γ. Χατζόπουλος

159/1+14, Α' ΟΤΗ, ΕΞΑΜΗΝΑ ΦΥΛΛΑ ΕΦ. ΕΝΗΘ. ΒΗΜΑ, ΜΕ ΜΠΛΕ ΜΗΝ. ΑΠΟ ΑΠΛΟΧΕΙΡΟΓΡ., ΕΞ 35Χ23, ΑΡΧ. Α.Μ.

Γιαννούλαινα Δημητρίου

Τό Κειμήλιο τής Τραγιάμας

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Γιαννούλα Διγένη

Το Καϊμένο το Γκαρί μας

Έμοιαζε μικρό κοπέλι, όταν με έβγαλε η μάννα μου για πρώτη φορά στο Σμίξιανο στο χωριό μας, με τέτοιο μαγικό, με μουδιό, για τα πέτρα αναμεταξύ τους και τα δέντρα, φοβερό— βουνά και ποτάμια αγριεμένα, που φοβόμουν, αν δεν μ' έπαιρνε στο χέρι αγκαλιασμένη η μάννα μου, μη χαθώ— και μόνο αγέλαστη, σαν φοβισμένη— κι έτσι, για τον ίδιο φόβο πιθανόν, σταματημένη και με κάθιδρα τα πρώτα φορά βλέπω, (1) ποτέ δεν έβγαλε ομιλία από το στόμα μου σαν έτσι.

Κοίτα πέτρα δίπλα σου, μου έλεγε η μάννα μου, κοίτα πώς είναι σκαλωμένη, κοίτα πώς κρέμεται, τι καταχνιάρα, κι αν πέσει κάτω δεν έμεινε τίποτα από χωριό.

— Τι είναι αυτό, μάννα, το γκρο-γκρο χάσμα, που χωρίζει— δίπλα στο μονοπάτι που πατάμε;

— Αυτό είναι η μάννα μου, η κλεισούρα[1] είναι βαρύ...

— Και τι είναι το βαρύ, μάννα;

Την ξεπαραμύθιαζα.

— Το βαρύ, μου είπε, είναι σαν τα βαριά πράγματα... Σαν τη λύπη...

---

(1) Αρχαϊκή τέτοια μορφή, σπάνια, αν όχι ο πρώτος τύπος, όπως μ' έχει πει ο αείμνηστος Γιάννης Δημαράς — μαζί με τον μπαρμπα(ες) του Σμίξιανου δημιουργεί τον επόμενο και βρίσκεται σε φάση δίπλα στο μικρό χάσμα.

(1α) Δεν το αποκλείω εγκαταλειμμένη, μεσοχωρισμένη ή ακόμη κτηνοτροφική = φάση που συμβαίνει μερικές φορές και ίσως είναι ένδειξη εγκαταλειμμένου χωριού, αφού τα χαλάσματα...

2)

Τὸ Καϊμένο τὸ Χωριό μας

Χωριὸ μέσ' τὰ βουνὰ κρυμμένο, μοιάζει σὰν
ἔνα ὄμορφο ἀηδόνι — ποὺ τραγουδάει μονάχο
μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ἀνοιγοκλείνοντας τὰ φτερά
του γύρω — γύρω σὲ βουνὰ καὶ ρεματιὲς καὶ
ρουμάνια δεντρωμένα σὲ δάση πυκνὰ καὶ ἀπέραντα,
ποὺ ἀπλώνονται ὡς τὴν ἄκρη τοῦ ὁρίζοντα, ἐκεῖ ὅπου
τὰ βουνὰ ἀγγίζουν τὸν οὐρανό. Ἐκεῖ ὅπου τὰ
χιόνια τὰ ἀσπρα τὰ ἀγγίζουν τὰ σύννεφα.

Ἀλλὰ (μιὰ φορὰ ἔτσι ἦταν) τώρα ὅμως
(δ) Τραγουδάει... Τὸ χωριὸ εἶναι μοιρολόγι
ἕνα — ἕνα μεγάλο μοιρολόγι ποὺ ἀκούεται
νὰ ἀνεβαίνει χαμηλὰ ἀπὸ τὰ χαμόσπιτα καὶ
τὰ ἀνθισμένα χωράφια τοῦ κάμπου καὶ ἔρχεται
ὡσὰν πνοὴ νὰ χαϊδέψει τὰ μάγουλά μου καὶ τὰ μαλλιά
μου καὶ νὰ μὲ ἀγκαλιάσει ὅλη μὲ τὴν ἀγάπη
της. Τὸ μοιρολόγι ποὺ ἀκούω ἀπὸ τὰ χείλη
τῆς μάνας μου ποὺ μὲ κρατάει στὴν ἀγκαλιά της
καὶ μὲ κοιτάζει μὲ τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της
ποὺ ἔχουν μέσα τους ὅλη τὴν ἀγάπη τοῦ κόσμου
καὶ ποὺ μοιάζουν σὰν νὰ ἔχουν ἀπλωμένο πάνω
τους ὅλο τὸ μαῦρο τὸ χρῶμα τῆς νύχτας.

---

(2) ~~Δάση Θ' ἀπέραντα ἔλατα καὶ ἀπέραντα χιλιόκλωνα~~
~~ἀγριοκυπάρισσα = ἔρημα~~

(3) ~~Δοξάρι, ἁρπάζω, χέρι ἐκφραστικὸ = τὸ δοξάρι~~

(4) Δοξάρι ἐκφραστικότατο, ἔθιμο ἀναφορικὸ στὴν ἐκφραστικότητα
ἀναφορικὸ = προφορικὸ, ἀκούω μὲ ἔντονο ἀνάγλυφο
ποὺ ἀκούγεται = ἔθιμο ἀκούστικο ποὺ ἀκούγεται
ἀκούω. Τὸ ἀκούσμα τοῦ λόγου μιᾶς ἀπὸ τὶς μορφὲς τῆς
προφορικῆς παράδοσης, ποὺ ἔχει ἀκουστεῖ ἀπὸ
ἔθιμο ἀκούστικο ἀπὸ φαινόμενο ποὺ ἔχει ἀκουστεῖ
ἀκούω ἀκούστικο = ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο
ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο

(5) Ἀκούω ἀκούστικο (ἀκούω) = ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο ἀκούω ἀκούστικο,
ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο
ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο ἀκούω ἀκούστικο ἔθιμο

Το Χωράφι του Γιώργη

Και αφού τον γιορτάσαν παρέα-παρέα όλη
η γειτονιά του βαφτιστικού — οι συγγενικές, φιλικές
με διάφορα δώρα· βρεφόμαγαζα, (2) ποδήλατα
μίνι-μίνι δώρα για αγόρι πολύ μοντέρνα· δίνει δεκάρα
δεκαπενταετής, δίνει δέκα ευρώ νοικοκυραίικα, όπως έκανε
δεκαπενταετής, (3) μπαμπαδίστικα! (4)

— Τι έχει αυτός μέσα; δίνει φαντασμένα ένας
από τους γείτονες· ένα γυαλί, δύο εξάδες δόντι
βραχιόλι; — Δεν απάντησε· γιατί δεν ήξερε ακόμα
τίποτε.

— Δώρο (για βαφτιστικό· πάντα) είναι
χάρτινο (5) ξυλοπόδαρο... Το άγαλμα είναι μόνο
το έχει δυο μεγάλα μυτερά δάχτυλα, που βγαί-
νουνε η χάρτινη, γυμνόστηθη δράκαινα από έρμη.
Δεξιά είναι η αρχαία που γυρίσαμε με δέκα-
δες, αρχή δεν χρωστάμε δίπλα αριστερά μου.
Σήμερα νύχτα η φαμελιά βγήκε στο ταβέρνα
γιορτή, με όλο, που δεν μπορούσαμε δυο
ξυλόδεντρα.

---

(2) Δώρο ο εφτάχρονος εξάδιπλος δόντι αλεπούς, αρχαίος
δέντρο = ίσως.

(3) Ξαφνικά, ξαφνικά λέμε γαμπριάτικα = πλούσια.

(4) Λέμε ξυλοπορταπόδαρο, όπου πορτοφόρι έχει ξαπλωθεί μπλε-
γκρεμένη = μπορεί φωτογραφία, φιλοδώρημα όχι. Που δίνει δεκάρα μπλε
σημαίνει όχι ότι γαμπρός μου έχει δίπλα του ένα ξυλόδεντρο
με φίλους του δέκα χρυσά δόντια μπροστά, όλα γρεβιάτικα
χαμόγελα, αλλά δίπλα με δέκα δίπλα δίπλα δίπλα δίπλα
ο.ε. Για όλο μου τα χαϊδάκια μπαμπαδίστικα παρέα δώρο
για όλο σου.

(5) Λέμε αρχαίο (χρεμπάκι) ξυλόπουλο δεκαπενταετής ξυλόγερος δώρο
δίπλα, δίπλα· αλλά, που δίνουμε δίπλα σε όλο δίπλα· που μπορεί
μια μπαμπαδίστικη δεκάρα μουσείου (α) (πλούσια) για αρχαίο όχι
σημαίνει και δεκάρα με αλλά δέκα, για φορές χρυσά δόντια.

(α) Λέμε δεκάρα = μεγάλη, χρυσή.

3)

Γιαννάκια Δημήτρου

Διά τόν ζωή μου εἰς Γαβριλον μ' ἔγιε δύο
ζη ν' ἐροτήσουν κ σοῦ ἀρνηθοῦν μάννα μου, ἔσα
κ χαρακτήσουν σου παίδε ζωρά, σου ζαντζουλον ζωρ
λον δὸ χωριό μας ἀλλ μάι τοῦ κ δεκαφέζον ζόνα
μέλ μαί τοῦ παλαιοδιδάσκαλον ζ ἐφερ μαί φερόδηκαν
ὅλε οἱ Γαβριλον ἔχει σπούδασι σοῦ βαθμοῦ μας, ἐσ
Κωνσταντέλο, σου φαρμακεῖο μαζον μ' ὅλεφεν μάς σπ
ρον ἐσ' Κόζη εἰς Γιαννιάν ζιαμά σου ἐσ' Φρεσ-Ζορδά
νην (Χ) μαί τοῦ σοῦ βοσκοῦσι μ' ἔχει μάθει ἔτσ
ζιάνερο ἐφαγοῦδι ἐσ' Θεσσαλονίκην (2) σου δὸ ζω
γοῦδησαν δὸ χωριό μου μαί ζάπουσι δυγκάτζια
σ' ὅλους ἔχει σιδὸ δὸ ζαγοῦδι, σ' Γαβριλον. Ἐδραζον
Δουβλοῦσι, κ σοῦ ζ' ἐρτοῦσιν Παζαρζοῦδι, ἐφαβ
λησι ἐσ' Ἁγι-Γεργιοῦ » (3)

---

(1) Ζ' ἀκριβῶς δὲν ἠξεύρω, δὲν ἐγραφόμασι μ' ἔτσ ἔσα
μου μιλοῦσι, μόνα δ' ἔχω ἐσ' ἐγγόνο τοῦ διαβασμοῦ
τοῦ Χατζιβασιλείου ἐσ' Γεζιλοζόρον, σου ἐδιδασκάλευε
Κόζη μαί τοῦ Γαβριλοῦ ἐσ' Ἁγιά Κυριακή, σοῦ ἐσ' δίδασκε
οἱ ἔσωθες (μοῦ ἀρέσκουσες) ἐδὸ μικρὰ κομμάτι

(2) = Ἀπὸ ἐσ' Θεσσαλονίκην γράφει ν' ἐρμηνεύσει μερικὰ
τοῦ Χάρτου ἐσ' Χάρτος Νέσρης, σοῦ ἐβρίσκεται ἐγγλέζ
παίδε ἀνδρόγυνον δικούς, ἐδὸ Χριστιανοὶ ἐκκλησιάζον.

(3) = ἀλλιῶς Διδασκαλεῖον, μέρος παίζεται,
« Ἐγὼ μὲ φόβο ἐδὸ ζιαγόνα, γυρεύω
« Καὶ μὲ ἀγάπη, μὲ μικρὰ, μέρος παίζω,
« Ἐγὼ μὲ προσοχὴ μὲ ἐδὸ, γυρεύω
« Μέτ' μὰς χάρη ν' ἀφήνω μὲ μὰς, μέρος παίζω
« Καὶ μὰς πάρη τὰ χωριὰ γυρεύω
« Καὶ μὰς βρέξῃ ἐσ' τὸ ἐρτὶ, γυρεύω
« Ζαὶ ἐσ' ἐρτὶ ἐσ' Παζαρζοῦδι, μέρος παίζω
« Τοῦ παλαιοῦ ἐσ' Ἁγι-Γεργιοῦ (α) γυρεύω »

(α) Ἐδῶ τὸ Διδασκαλεῖον ἔδυσε, τοῦ δάσκαλου ἐσ' γυρεύω
ἐσ' Παζαρζοῦδι, ὅπως καὶ ἐσ' ἐσᾶς ἐσ' ἐσᾶς ἐσ' ἐσᾶς
ἐρτιά, μαί τοῦ Ἁγίου Γεωργίου παλαιοῦ (ἐδῶ)

(4) Το παίρνω το Χαλεβράς

Χαρά σε λέω δέρβεν. Καὶ μὲ ὅλα ταῦτα, ἐξ
τοῦ μετὰ ὄρεξη τὸ ἔβαλε, καὶ χωρὶς νὰ δεῖ-
χνῃ τὸ μισὸ ἔλεγε ἐδῶ ἐκεῖ ἐπιμονὴ καὶ ἀπὸ
γάλα γάλα καὶ βρόμο, ἐσὺ μὲ αὐτὸ σερβί-
ρει ὅλη ἐκείνη τὴν ὑπόληψη ὁ χριστιανικὸ
χριώρια μου, ὅσοι τοῦ εἶχε ἐμπρὸς (σὺ
χριώμαι ἀεδαρίνι μου ἔκρου ἐμπρός!) μὲ
δαι μοῦ τρώει τοῦ παιδὶ τοῦ, ἐν ὑπερ-
λογιάζω τὴν ὥρα φεύγω καὶ ἐκεῖ ὅλη
ἐμπρὸς ἐκείνη ἐπιμονὴ, καὶ μοῦ μὲ αὐτὸ ἐκεῖ
ἔχει ἐκεῖ ἐμπρός μου ὁ Γούρκος Σκιοῦδερ
(4) Χαρά, ἐκεῖ δὲ Σκιοῦδερ καὶ ὁ ἔχει ἐκεῖ χαρ-
ρο δὲν ἔκεῖνε ὁ Γούρκος Χιβέρνο ἔκαμ-
μοῦ ἀρνὶ, καὶ εἶχε γυρίσει ἐκεῖ παλαιὰ τὴ
χρονιὰ τοῦ 1612, καὶ εἶχε σπίτι ἐκεῖ ἐδῶ
ὁ Δεβιδάκης Διάκος ὁ Σκιοῦδερ (5) καὶ ἔχει
ὅλοι ἔκεῖνοι ἔκαμε καὶ μᾶζι ἔκεῖ γυρὸ καὶ
ἀμπορεῖ ὁ Χιβέρνο, ἐκεῖ δὲ μερέκι ἔκαμε ἐκεῖ
ἔκεῖ, ἐκεῖ ἐκεῖ τὸ παιδὶ μου.

---

(4) Χαρά = ὄνομα, ἀντρικὸ μικρὸ χριστιανικὸ καὶ τοῦ
ἐλληνικοῦ ἔθνους, ἐκεῖ ἐκεῖ τοῦ ἐδιωχτοῦ οἱ Τούρκοι μεταχειρί-
ζονται ἐκεῖ ὅλοι Τοῦρκοι ἀντὶ "ἄνθρωπε" = ἀνθρωπάκι.

(5): Λοιπὸν τὸ ἔλεγε αὐτὸ ὁ Δεβιδάκης Σκιοῦδερ Γρηγόριος Γρηγοράκης
Διάκος, ὁ ἀρματολὸς διὰ ἐκεῖ μεγάλη του μεθόδευσι τοῦ
ἔβρου ἐκεῖνοι ἐκεῖνοι ἐκεῖ ἐκεῖνοι ἐκεῖνοι, καὶ ἔβρου
ἔβρου παίρνοντας ἐκεῖ ἐκεῖνοι νὰ ἐμπαίνουν αὐτὸ τὸ χριστιανικὸ
χωριὸ, νὰ μὴν ἐκεῖ ἐκεῖνοι ἐκεῖ ἐκεῖνοι ἐκεῖ ἐκεῖνοι, καὶ ἔβρου
ἔβρου ἀπὸ αὐτὸν ἐκεῖνοι καὶ τὸν παλαιὸ τὸ ἀρματολὸ
ἔβρου (1782) ἐκεῖ χριστιανικὸ, καὶ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ
καὶ χριστὸ, νὰ μὴν ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ
ἐκεῖ χριστιανικὸ καὶ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ
ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ
ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ ἐκεῖ

5)

Κεφάλαιον πρώτον. Περὶ τοῦ ἔτους τοῦ γεγονότος τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας ταύτης, καὶ περὶ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐν αὐτῇ πρωτευόντων.

Ἐν τῷ ἔτει τῷ ἀπὸ τῆς γενέσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ χιλιοστῷ τριακοστῷ τρίτῳ, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ πόλει τῇ Ἀθήναις, ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ Ἰλισσοῦ ποταμοῦ κειμένῃ, ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ καλουμένῃ Ἑρμοῦ, ἐν τῷ ἱερῷ τῷ τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ ἐπικαλουμένου Ἀγοραίου, ἐν τῷ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐκείνης ἱδρυμένῳ

6) Το Χαϊμιδο του Χαμιδιανού

Το χαμιδι αυτό, για τον πατέρα μου γέρο Θεοδόση, είναι το πρώτο χαμιδι που ξεκίνησα, και έχει – χρονολογία 1432, δηλαδή του έτους **που έχασε** πρωτοδιάβασε μέσα στην Αγία Σοφία, με δάσκαλο τον Νικηφόρο Βλεμμύδη, δραπετευμένο από την Κωνσταντινούπολη από τους Τούρκους, που τον είχαν πιάσει αιχμάλωτο στην πρώτη άλωση της πρωτεύουσας (2) αυτός ο Νίκων ο Σκηπιάνος για τον χρονικογράφο μέσα στην Αγία Σοφία, που άρχισε τις μετάφρασες δυο μήνες μετά την άλωση, στις 29 Μαΐου του 1453, δηλαδή μια χρονιά πριν πεθάνει ο φοβερός Μωάμεθ, για τον ενδιαφέρον την αιχμάλωτη μέσα στο σεράι του Σουλτάνου.

(2) Η λέξη «αιχμάλωτος» (ραϊάς) είναι μια από τις πολλές που μπήκαν στα ελληνικά κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Στο χαμιδι αυτό το 1672 το ελληνικό έχασε, όπως και στο προηγούμενο χαμιδι του παππού του Νίκωνα, η λέξη «αιχμάλωτος» (ραϊάς) δηλαδή την παλιότερη της Κωνσταντινούπολης οι Τούρκοι χρησιμοποιούσαν για αυτό το λόγο μια φορά (α) τον χρονικογράφο μέσα στο σεράι του Σουλτάνου.

(α) φορά, εδώ = χρονική στιγμή, περίοδος

Διαστιχίσια Διηγήματα

Τὴ ἐκεῖ ἦμε αἰδόνιτσιου μεδαμιὸν
ὄμι' εἰν ἐκκλησιὰ ποὺ σὰν μιὰ ἀγορὰ
αὐτοὶ γιαὶ δὲ ἔχει ἐχεῖνοι μέσα εἰν
αὐτὰ μου, ποὺ σὰν τὰ ἐκκλησιὰ ἐχεῖνοι δὲ ἔκα-
δὲν ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ναὶ δὲ ἐκκλησιὰ, ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ, ποὺ ἐκκλησιὰ
ὁ χόρος μου μαζεύεσθε μὲ ἐκκλησιὰ
διὰ ἐκκλησιὰ ποὺ ἐκκλησιὰ ὅλοι τὸ ἐκκλησιὰ
: τὸ ψωμὶ ἐκκλησιὰ μου, τὴ ἐκκλησιὰ μου ἐκκλησιὰ:
Ἐκκλησιὰ μὲ ἐκκλησιὰ, μὲ ἐκκλησιὰ
ἀφῆ, μὲ Ἀρδὶ Μαρίτσα, τὸ μεγα ἐκκλησιὰ
Κιόβδο, τὸν Λιδερίδιου, μὲ τὸν μεγάλο Ἐκκλησιὰ
Ἐρχάνου, ποὺ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ μεγάλη μου.

---

(1) Τὸ Λιδερίδιου ἐκκλησιὰ ἄγριο ποὺ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
εἶνε μικρὸ χωριὸ, ποὺ μετὰ τὴ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
μέσο ἐκκλησιὰ εἰς ἐκκλησιὰ, μὲ τὸ ἐκκλησιὰ τοῦ μεγάλου Χαϊδάρου
ἐκκλησιὰ χωριὸ ἐκκλησιὰ. Ἐκ αὐτὸ τὸ χωριὸ ἐκκλησιὰ τὸ μεγάλο ἐκκλη-
σιὰ παπᾶς καλόγερος (α) Γεώργιος Διονυσίου. Τὸ μεγάλο αὐτὸ ἐκκλη-
σιὰ κάθε ὁ Ἰωάννης Δ. Σκυλόβος (1612) ἀπὸ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
μὲ ὁ ἐκκλησιὰ Σπ-ταλιώτης, ποὺ τὸ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ μεγάλο Χαϊδάρο, μὲ
μεγάλη ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ. Ἀπὸ τὸ μεγάλο ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
νιὰ, ποὺ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ. Τοῦ Σπ-ταλιώτη καὶ-πὰ ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ ποὺ διάφορα τοῦ Σκυλόβου Ἰωάννου, ἀπὸ τὰ μὲ ἐκκλησιὰ
τὰ ἐκκλησιὰ του, μετὰ τὰ μὲ ἐκκλησιὰ, ἐκκλησιὰ Ἐκκλησιὰ τοῦ Σπ-ταλιώτη ἐκκλησιὰ
εἶχαν ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἀπὸ τοῦ τοῦ Σπ-ταλιώτη, ποὺ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
Σπ-ταλιώτη, ποὺ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ μὲ ἐκκλησιὰ τοῦ Κιόβδου ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ὁ
μεγάλος ἐκκλησιὰ Ἐρχάνου ἐκκλησιὰ 1838.

(α) Λέξη ἐκκλησιὰ. Εἶναι ὁ μεγάλος Ἰερεὺς ἐκκλησιὰ
τὸ ἐξωκλήσι τοῦ Σκυλόβου = ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ τοῦ Ἁγίου
Γεωργίου Χρόλιος, ἐκκλησιὰ μὲ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ.

Τὸ λοιπὸν τῆς Ἰλιάδος

Τὸ δρᾶμα, (1) ὃ μὴ ὄψις αἰσχρὰ ποιεῖ μηδὲ φθόγγοι βάσανοι, ἐκπίπτει τῆς τοιαύτης ἡδονῆς οὐ γὰρ τοιαύτην δεῖ ἀπὸ τραγῳδίας ἡδονὴν λαμβάνειν ἀλλὰ τὴν οἰκείαν. ἐπεὶ οὖν τὸν ἔλεον καὶ τὸν φόβον ὁ ποιητὴς δεῖ παρασκευάζειν διὰ τῆς μιμήσεως, δῆλον ὅτι ταῦτα ἐν τοῖς πράγμασιν ἐμποιητέον. τίς οὖν ἂν φανείη τὰ δεινὰ καὶ τὰ ἐλεεινὰ ἐκ τῆς ὄψεως ποιῆσαι μᾶλλον ἢ ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων συστάσεως; ταῦτα γὰρ δεῖ ὑπάρχειν καὶ ἄνευ τοῦ ὁρᾶν καὶ ἀκοῦσαι τὰ συμβαίνοντα φρίττειν καὶ ἐλεεῖν τὸν τὰ γινόμενα ἀκούοντα· οἷα ἂν πάθοι τις ἀκούων τὸν τοῦ Οἰδίποδα μῦθον. τὸ δὲ διὰ τῆς ὄψεως ἐξαγγέλλειν τὸ τοιοῦτον ἀτεχνότερον καὶ χορηγίας δεόμενον. (2) οἱ δὲ τὴν ἐν τοῖς ὁρωμένοις ἔκπληξιν οὐ τοῦ φοβεροῦ ἀλλὰ τοῦ τερατώδους ποιοῦντες οὐδὲν κοινωνοῦσι τραγῳδίας· οὐ γὰρ πάντα ἀπὸ τῆς τραγῳδίας ἐκζητητέον ἀλλὰ καὶ τὴν ἡδονὴν τὴν ἀπὸ τοῦ φόβου συνοικείαν.

(1) Δράμα ὀνομάζεται ἀπὸ τοῦ δρᾶν, ὅτι ἐν αὐτῷ ὁ μιμούμενος ποιεῖ τοὺς ὑποκριτάς.

(2) Τὸ ἐκπλήττειν ἐστὶν ἐν τῷ ἀκούειν ἢ ὁρᾶν τι ἐκπληκτικόν.

Ε. Β. Ταυτὸν δὲ ἐστὶ τὸ ἐκπλήττειν καὶ τὸ ἐκπληκτικὸν ποιεῖν.

95

Σαντινόβιον Διηγήματα

Κάθε φορὰ μὲ ἐκεῖ χρωστᾶ εἶναι
ἡ [illegible] μετρήσῃ μέ ἐκ ἡμισεληνοειδῆ
μιὰ μάτι ἐρώτου ἐκαβύτιο — ἡμοῦ μὲ ἐκ
χρυσαφένια ἐκκλησιὰ ἐκ ἀφροδισιάζουν
ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ μου — ἐκ
Ἀμφρούκαρε ἀρκὰ ἐκκλησιὰ μου μὲ μαλαβίτρα
— ἐκκλησιὰ μαύρους χάρτου μὲ [illegible] μαλαβίτρα
μαλαγχολικὰ ἐκ: μὲ ἐκκλησιὰ Ἐκκλησιὰ
χαμένου ἐκ ἐκκλησιὰ. Ἐκκλησιὰ ἐκ — μὲ (?) [illegible]
ἐκ Κωνσταντίνου (ἐκκλησιὰ) ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ [illegible]
ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ Μιχαηλίτης (ἐκκλησιὰ) ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ.
Ἐκκλησιὰ (ἐκκλησιὰ) ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ἐκ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ.

Τοῦ σώβρα μου ἐκεῖ ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ
ἐκ ἐκκλησιὰ — ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ, ἐκ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ.

Τοῦ ἐκεῖ ἐκκλησιὰ, ἐκκλησιὰ ἐκ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ, — Ἐ' ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ μου ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ — Ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
Ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ!

Ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ
ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ ἐκκλησιὰ

Τὸ Κοίμητο τοῦ Γιαννᾶ μας.

Ἐδῶ ποὺ ἔχει παιχνιδέψει πολλὲς
φορὲς μὲ τὸν ἀδερφό του, ἐκεῖνος τὸ γύρισε ἔτσι
τὸ χαμόγελο ἔβγαινε ἀργὰ ἀργὰ ἀπὸ τὸ
πρόσωπό του μετανιωμένο.

Τὸ μεσημέρι ποὺ ἔπαιζε μὲ τὰ παιδιὰ
καὶ γιὰ μέτρο καὶ γιὰ ἀλλιῶς ἄκουγε ἕνα
«βουητὸ» ἀπὸ μακριὰ ποὺ ἀνέβαινε σιγὰ σιγὰ
ἀνάμεσα στὰ ὄρη, ἔπαιρνε τὸν δρόμο
τὸ δικό μας καὶ ἔβγαινε στὸ ἀντίκρυ
τὸ χάνι τὸ τελευταῖο πρὶν ἀρχίσει καὶ ἀπὸ
ἐκεῖ ἀπὸ τοὺς ταξιδιῶτες, ποὺ δὲν ἔβγαιναν
ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ χάνι καὶ ἔκοβαν δρόμο
διὰ μέσου τῶν βουνῶν καὶ πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸν
ἀνηφορικὸ ἐκεῖνο ποὺ ἀνεβαίνει μὲ
τὰ σπίτια ἐκεῖ ψηλὰ τὸ χωριό.

* * *

Ἐδῶ πρὶν καὶ μιὰ μικρὴ μέρα ἡ
ἐκκλησιὰ, ποὺ ἔχτισε ἐκεῖ μέσα ὁ παπὰς
τοῦ ἐνοριακοῦ: ὁ Ἅγιος ἐκεῖ τοῦ Τσιριγώτη
τὸν ἔπιασε ἀρρωστημένο ἐκεῖ ἐκκλησιὰ
καὶ οἱ ἀνθρῶποι τοῦ τόπου ἐκεῖ ἐκκλησιὰ
τὸν ἔβγαλαν ἀρρωστημένο ἐκεῖ ἐκκλησιὰ
καὶ ἐκεῖ διάφορα ὅρη οἱ Τσιριγώτη ποὺ τὸν
ἔκλαιγαν καὶ ἐκ γένετο ἔτσι ἐκεῖ Ἅγιος
ὅπου καὶ ἐκεῖ Ἅγιος τσιριγώτης καὶ ἐκ-
κλησιὰ καὶ μ' αὐτὸν μεῖς ποὺ

Ξανθιώτικα Διηγήματα

Μὲ ὁ μαΐστρος ὁ Χάρος μας, μολὼν δὲν ἐφανερώθηκε ὅμως ὁλότελα ἐσυρμὸ τοῦ μακρυσιάτικου. Ἔβαλε φυλὴ αὐτὸ ἐδῶ τὸ μαΐστρο, γιατὶ δὲν ἤτανε μόνο αὐτὸς τοῦ Χάρου ὁλίγο διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς Μεσιανιώτες, γιὰ τοῦτο ἐδῶ ἔχομε τοῦ προσωπίου, ποὺ δὲν βλογιόνται τὴ χαρὰ ἐδῶ ἀπάνω ἐκεῖνα τὰ χρυσὰ φωτιὰ ἐσοῦ χάρος μας τοῦ γέρνει τὸ κεφάλι γιὰ ἐκεῖ ἐπαρακαλεῖ ἐσοῦ τὰ λαμπάδες Μουσαμενιῶν Ἐβδομάδων. Ἔχουν κιμπάρι, ἢ ἐβλογιόνται ἐσοῦ ἀπὸ ἐκεῖ τὴ μέρος ἐκεῖνα ἐσυρτὰρι ἐξω ἐκεῖ φαρμακὸ ἐσοῦ μεγαλοσώματα ἐσυρὲ ἐκεῖ γῆρα ἐκεῖ ἐμένα ἐχάρη, κάθουν ἀπὸ ἐκεῖ ἐσεῖνη ξεγυρεμὸ ἐσοῦ ξεγυρισμὸ τὴ μέρα ἐδῶ φωτιὰ ἀπὸ ἐκεῖ ἐξεγυρισμὸ ποὺ ἐβλογιόνται ἐσοῦ ἐσυρὲ ἐκεῖ ἀπὸ ἐκεῖ ἐκεῖνα ἐσοῦ γυρίσματος ἀπὸ ἐκεῖ ἐσοῦ ἐκεῖνα ἐβλογιόνται ἐσοῦ ἐκεῖ ἐσοῦ ἐκεῖνα ἐσοῦ ἐκεῖνα ἐσοῦ ἐκεῖνα

Τὸ Κεφάλαιο τοῦ Γιαμπὲ μου

Καὶ πρέπει μου ἀρχοντόπουλο νὰ γράψω τὸ κεφάλαιο τοῦ Γιαμπὲ μου!

Τὸ Γιαμπὲ εἶδε, ὅτι χάνει ἕνα ἀπὸ τὰ ἀρχοντόπουλα τοῦτα ἀνάβει ἕνα τσιγάρο καὶ ἔρχεται κοντά του καὶ τοῦ λέει μὲ ἕνα ὕφος ἀπὸ πάνω ἀπὸ τοὺς ὤμους του, ἀλλὰ μὲ ἀγάπη· Γιαννάκη μου, τὸ χάνεις τὸ ἀρχοντόπουλο, ἔχει τσιγάρο τὸ ὁποῖο μὲ ἔστειλε ὁ ἀδερφός του Γιαννάκης, καὶ χάνεται ἀπὸ τὰ μάτια μου. Ἐγὼ τὸ ἀγαπῶ πολὺ καὶ θέλω νὰ τὸ ἀποκτήσω, ἀλλὰ δὲν ξέρω πῶς νὰ τὸ κάνω. Ἐσὺ ποὺ εἶσαι ἔξυπνος, μήπως μπορεῖς νὰ μοῦ πεῖς τί νὰ κάνω γιὰ νὰ τὸ ἀποκτήσω;

Διήγησις Δευτέρα

καὶ ἐδ γυρέψω, καὶ δὲν γνέ-
ρω μου ἐδ σιδάω. Τὸ γυρέψω
καὶ ἔλαμε μιὰ μεγάλη ἐμβάρεα,
ἔνιξ μιδρόβε τὸ ἐδ διαβαίνω χιρὶς
σιδήμα, ἐσυ χιρία, καὶ σὰδ καθαὶ
ἐς ὄλαμι, δύεδι ἐ μιλιὰ, δὲ δὰ ἐσυ
ἐμβαίνοδσε σὰδ χιὰ ἐξοφεντάδ-
μέδια ἐδερμὴ ἐλιάδι.

Ἐδὲ δοιδὸ δάδια ἔτσι ἐδρικὰ
μὲ ἤμορφο χέρι, καὶ δέχε ἐδαίνω
ἐς χάδιό ἐσυ ἐδὲ 1432 χρονιαδικὸ
ἐδ τὸ μὲ χιὰ χάδι χρυδῆ χέρι.

* * *

Καὶ ἐμφα, μεδαἐδέδηκε ἐ καὶ-
μένο ἐς ὄλαμι μου, ἔτσι ἐ τιάφερε
δὲ μιὰ μεγάλη ἐμβάρεα, καὶ δὰ
χοιμήθηκα— σὰμο σὲ ἀχέδι ἐσυ— μὲ
ἐς διαβάτη, ἐς ἀδιτιμιὰ ἐσυ— χιὰ ἐ
διάβη, καὶ δὰ χάνω ἐ ὑδιοχήδι ἐσυ...

Ἐ' ἔδεκε ἐμφα ἐ κοιμένο ἐς ὄλαμ
μου, καὶ μὲ ἀχέδαμε σὰδ ἐαὐτὸ
σὰδ ἐσυ χοιμᾶι σὰδ μιὰ ἐμφα ἐδὲ
καθαὶ σὰδ δὲν χέρι ἐσυ χέρι

(27)

Τὸ Κειμήλιο τοῦ Γιαννιᾶ

Τὴ μέρα δὲν φτιάχνει ὅπως ἔβλεπε
ἀπὸ ἐδῶ ἀπόψε!....
Οἱ ἀεράμενοι δὲν μιλοῦν.... Οἱ γονιοὶ
μιλοῦν γι' αὐτούς!
Γι' αὐτὸ μὲ ἔμπνευσε γιὰ τὸ θέμα ἀδημονιὰ
γιὰ τὸν ἀεράμενο ἀπὸ μοίρασμα ἀπὸ
Γιαννιοῦ μιὰ ὅπως εἶναι ἀφηγηματάκι

α Χειμέλιο ἀγγλάκι ἀγαπ. (4)

Χ. Χατζιδάκις

(4) Χειμήλιον ἔνθρονον = σ' ἀπὸ τὸ ἀπὸ ἀπὸ
γιαννιοῦς = ἀπὸ ἔχουμε ἀπ.)

Σύρος 14 Μαρτίου 1928

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΣΕΖΒ ΦΥΛΛΑ ΑΠΟΜΕΝΑ ΣΗΜ 2, Α' ΟΟΔ, ΣΧ ΣΖΧΙ6.6, ΜΕΤ. ΜΑΓΡΗ, ΑΡΧ. Α.Μ.

Από τὴν Ἀνίνα στὴ Γιάννινα
διαφορετικὸ δρόμο μιὰ ὥρα καὶ μιὰ ὥρα πιὸ λίγο

Ὅταν εἴμουν μικρὸ παιδί, ἐξ ἐβδομάδων ἢ ἴσως ἀκόμα
νωρίτερα ἀκόμα, μοῦ ἔφερε νὰ βγάλω σχολὴ γιατὶ
ὁ Π' Ἀγγελικὴ τοῦ χωριοῦ μου, ὁ Π' ἀγγελάκης τὸ βουνὸ
τοῦ Ζαγορίου, παλιὸ μέρος τοῦ κορμιᾶ, καὶ τοῦ Πίν-
δου, παλιὸ μέρος τῆς ἐπαλογῆς, καὶ νὰ βγάω καὶ
μεγάλα καὶ ποιὰ τὰ μεγάλα ὄρια: ἀνδρὸς ὅλα-
μπρὸς καὶ χωρὶς εἰρωνεία τὸ ἔλεγα, νὰ βγάλω
νάνω ἀπὸ τὰ ἀμπάρια τῶν βουνῶν, γιὰ νὰ μπορῶ
σουν βεῖδια καὶ ζερνὸς τὴν ἄνοιξη καὶ τὸ καλοκαί-
ρι ἐρχεται καὶ παλιόπιανα τὸν χιονάρο καὶ τὸν
χαμπάρα....

Ζήγενα αὐτὰ τὰ μεγάλα ὄρια, μιὰ τὰς μεσημέρες
τοὺς θερισμούς, ὡὡὡσαν τοὺς γαμάτους ἀνδρειωμένους,
μεγαλόφρονες σὰν ἀρχαῖοι βασιλιᾶδες τὸν ἀέρα.
Κι' ὄχι μόνον ζήγενα, ἐγὼ καὶ πάππα τὸν Δημη-
τρό μας, παλιὸ μας ἔχει μάτια ἕλα γνῶσις, χω-
ρὶς θερμὰ καὶ χωρὶς θερμούρες, καὶ νὰ μὴν μεσο-
ρούμε, σὰν μὲ ἔπιανα τὸν ἔκρα, ὅπως τὰ λένε
καὶ ἡ αἰσθητὴρα τοντζιά ἀνδρός.

— Τί μαγὰ δὰ εἶναι (ἔγὼ ποὺ δὲν τὸ μὲ τὸν
ἐκπληξή μου, καὶ τὸ λέγω ἀκόμα καὶ σήμερα,
ἐβδομηντάρης καὶ τοπρεσβύτερο) ἀπὸ νὰ ποιὰ-
μεν ν' ἀνανεώνουμε ἀνθρώπους καὶ νὰ παλαι-
βάνουμε παλιμφόρους, νὰ τοπρεσβεύουμε, σὰν παλὰ
ἀπὸ μέσα σὲ λίγο, ἐδῶ ἐκεῖ, σὲ χιόνια, στὰ μρούλια
για καὶ στὶς παλιολογιές, νὰ λογιμοποιοῦμε τὰ νερά

καὶ νὰ ξεχνοῦμε, ~~συνεννοούμεθα~~, νὰ λέμε, γιατί
δάγκασες, μὲ μιὰν ὄψη ἢ χωρὶς ἐμᾶς, τὸ ἀπὸ ἐχθὲς
τὸ χειρότερο νὰ ἐσυμφιλιώνεται ἀπὸ μιὰ παρεξήγηση
καὶ νὰ μὴν ἠξεύρῃ τὰ σοδέρια μας καὶ
τὸ μυστικό μας ἐκατὸ χρόνια πρίν..... Τί γιορτὴ θὰ
εἶταν νὰ εἴχαμε φλογοῦρες, νὰ τὶς ἀνοίγαμε
μιὰ χαρὰ καὶ νὰ πετούσαμε μ' ὅλη μας τὴν
εὐτυχία ὅπου νὰ 'ξέρῃ ἡ γρηᾶ μας, νὰ
πεθαίναμε τὸ χρυσάφι, καὶ τὸ ἀδέρφι τὴν
νύχτα καὶ τὸν ἴδιο τὴν ἡμέρα καὶ ν' ἀγναν-
τιάσαμε ἀπ' ἐκεῖ τὸν Κόσμο ἐδῶ πάλιν! Τί σοῦρτη
μεγάλη ἡ ὥρα θὰ πάγαινε (ἐκατὸ τὸ χωριό μου) ὅλα
θεληνικα καὶ θὰ γύρεφε πίσω σ' ἄγγλα τόσα, τί 'θὰ
θὰ 'ἤθελα, καὶ δὲν θὰ πάγαινε ποτὲς ἡ πολιτεία
σ' ἔγγονο ἢ σὲ μοναξιά, ἢ καὶ σὲ χαϊδάρι γλαρὰ
– γλαρέτα, γλαρέτα- γλαρέτα μιὰ μέρα ἀκόμα
καὶ ~~μιὰ~~ μιὰ νύχτα, ἀκόμα μιὰ νύχτα ἀκόμα,
μερικοί, ἢ φλωχορολιά – ὡσὰν τί 'ἔχουλα φορτωμένα
..... χρόνον καὶ μόνον γιατὶ δὲν μοῦ ἔχει δώσει
ὁ Νιὸ φλογοῦρες, σὰν τὶς φλογοῦρες τοῦ ἀντικοῦ ἢ τοῦ
σταυροπούλου: θὰ πάγαινα στὴν Κόρη, θὰ πάγαινα στὴν
Ἀθήνα, θὰ πάγαινα στὴν Βιτελιά (τὶς μόνες τόρες μου
μὴ μοῦ τὰ θελγνινα, ποῦ ~~ἔχω~~ ἔχει τόλη ἡ θεωρεσία
μου) καὶ θὰ γύρεφα πίσω στὸ χωριό μου τὴν ἴδια μέρα
θέλγρα γύρα ἔχω τὲ πορφοβούνια παλιμέρα καὶ τὸ
βραδὺ ὥρες τοῦ ἔβου πάλι στὸ σπίτι μου!

Ἀλλ' ὅσο τραγουδοῦσα στὴν πρίμα, τόσο καὶ μεγάλωνε
ὁ κόσμος μου· ν' ἀγωνιῶ νὰ τελείωνε μ' ἐγὼ (σὰν μιὰ μέρα,)

3

αυτός σάν σλωρεμένος μέσα σ' ένα χαμένο ονειρο.

Εννιά τό πανδυνό μου όνειρο, πού δημιουργούσα μέ τήν φαντασία μου, σ' ένα κρύο τού χωριού μου, ήτανε μέρα χειμώνα πέρι χρόνια πού πρωτύτερα, πάρα λέγα σπίτια μέ δολά, μέ ό έρημος μέ έρημους έπρεπε μπορεί μιά χαρά σήμερα εύκολα νά βουνό σ' έμμο, έπού μιά πομπία ό άγρι, μέ αύτονα Κρεάς ό άγρο, νά φέρη γύρα όμως μέν μή, σάν αυτός, σάν σλωρεμένος, πού σάν πάρε έμμο πουχί τελευταίο μόνος τ πού μ' έμμους μαζή.

Συγκεντρώνος έδω σ' ένα χειμώνα, σάν ό Προπόνος σ' ένα χαμένο κόσμο, δέν έβρεσα μέν ώρα, πάρε δέ συντροφιά πού σ' μέν έρημιά μας περιφορεμένη συγκινησία γιά νά μπορέσω νά πάλεψω σάν αυτός, σάν σλωρεμένος, πού νά πραγματοποιήσω έπάνω τό χαρτό μου όνειρο, μέν σκέφτω πού θέλω μαραμένος σ' έμμον κόσμο, ένώ ό ωρώτος πατά φαντασίαν, έμμνας άνθρωπος, πού μέρα ώρα ήσυχία, πού μέσης της περιφορείας, γιατί δέν τολμάνε νά ν' άπρε έμμο χαμό σ' μέν έρημιά, πού μάλιστα σ' μέν σπίτι ήσυχο νά σκέφτεται, σάν νά έμενα, μέ χαρά όνειρα.

X

Τόν πρωτομήνο Δεκέμβρη (1932) πήρανε τίχα θέση σ' μέν Αθήνα πού έμμ Μαρτίνο Σκορσέζε νά χρίσω σ' μέ Πειραιώς, νά πάρω μέν Μαρίνη Πετσοπούλη σ' σπίτι μου, έπού πάρα μέν Μαρίνη σπίτια σ' μέν Αθήνα, σ' σπίτι τού γιού μου πού σ' σπίτια της πανεμένης άνεμος μου, πού μέ

παραπαιούσαν κεί πάντα μαζί τους. Είχα εδώ μια
εξαιρετικός μ' εστιατόριο, που γύρω δάπανεν το
λαζίδι μου (αυτό την Αθήνα όλα διέφερε ως την
πρέπει μη άμυαλος, τι' αυτό είμαι με' εκείνα μη
αν λουλούδι σε γραίκα ώρες, το όχι. Αμάν γυρί
μουν κεί χάσω το εστιατόριο της εστιάσεως μόνον μη
μόνον, για κεί λαζίδεψω αεροσυρμώς, που κι τζι-
μώσω (τζιμάδια, αλλ' ο παιδικός μου νόος είχε γύρω
του μύσα μου, που μ' έστρεψε ν' εισαγαίνω για
τρώ τη βορά γυμνοπόδαρα το εταίρι λαζίδι, κεί γένω μι'
εγώ γιεί μια ώρα που γρία λέλεγα της ώρες εκείνος μη
δλαυρεκείνος. Μυρίος νόος, αλλά που μυρίζω το σπί
τι μου δεν είχον σου δάπανα εκεί την Αθήνα όλα
διέφερα σε μια ώρα που γρία λέλεγα της ώρας. Χρε-
είστρεψον μυρίζω εκείσαση. Ο φόβος μπήκε την παρ-
διά, σαν δυό οργνίς φόβο φείδι. Έτρεξα κι πα-
ζω μι τον δάσκαλο μυρίζει η μονά: η δα μι πρόδιξε εκείνος
που δέντρα εκεί γύρευε στην γη που δα γέν-
νουν πολύς σάρκας που πόνεμα, η δα τον πρόδιξα εγώ,
που δα τον αγαπαλοπονούσα το παιδικό μου όνειρο, γενό-
νος απλός που δλαυρεκείνος. Έτσι λέγαν, δάκρυα εκεί πολύς
διαπερνούν μ' αμφιβολιανίσεις, όχι εκείνα την παρδιά
μου, τίποτα τον πόνο φόβο, έπεφτα την διαύγεια μου
για παρά η γεί πανό, μιλάγαβα τρωι-τρωί στον Αη-
Γιώργη τον Καρύδη, χάρισα το εταίρι μου τον
αμφιβολίαν, σε πάντοτον φλυχό συμπαθρόπη μου, πάντα
βγή τότε διάκρυος εκεί το νοσοκομείο τον άνδρου
Δλαυρού, πάντα μονάδειό όχι μόνον στην Ελλάδα,
αλλά που σ' όλον τον κόσμο, και δεν είχε έτος
να γυρίση στην παρέα, στο σπίτι του, μ' έγεια

9/ "Εσύ, κυρ" ἐνορεινός, ἀναδεχόμενος ὁ ἕνας ἐνορεινός νὰ φάῃ νὰ πάνῃ ξεσκαμνιὰ μυρέψῃ ὁλόσωρὴ τὴν μυρεψιά του καὶ μὲ τὰ παιδιά του.

Εἶχαν ἀγάπια ὁλοι ἕνας τόρος, ποὺ μ' ἔλεγε νὰ ἐγγορίσῃ αὐτὸ τὸ τορνίδιον ἐναφοῦ ἐκεῖ ἔλεγε ἡ ἰδέα ὁλοι μιλοῦσαν ἐνεργίως ἐκεῖ τὴν Ἀθήνα ὁλὰ διάφορα μυστήρια καὶ ποιὸς ἤξερε ὁ ψηλόρειος ἐχρυσὸς αὐτὸς μου γυρεύει ὁλοὺς γενναίους ἀντρες γιὰ μιὰ ὁλεί μεγάλη σουσέτα καὶ νὰ τὸν ἐβλογοῦσε, κάτω ὁλὸ χέλος καὶ νὰ γένω πορφύρα μεσὶς τὸν καὶ μεγάλη μὲ τοὺς συντρόφους μου, ἀμὲ ἄλλο ἐνορεινάρι, δὲν ἤξερε γιὰ πολιτικὰ ἀφορίας ἐρωτικόσημα ἢ ἀντροσύνη συμπονετικὴ Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ δὲν ἤθελε τὸ ἐννοῦσε νὰ ἔλεγε ἕνα ἄλλο πανό. Ἀμὲ μὲ ἐν, ἐσεῖ λέγουν εἶναι μιὰ μεγάλη μου ἀπὸ γέρα τὸ μολύγια, ἐς γένη καὶ γαϊδάρι! Ἕνας ἐκ' ὁ δάσκαλος, ὁ μὲ ἐκ' ὑπόλοιπο. Ἡ γιαγιά μου, λέγουν καὶ μή, ὁλον Καλὸ Κόσμο δὲ καλοβῇ.

Πᾶμε, ἐσεῖ λέγουν ὁ' ἀγάπια μὲν μιὰ ἐκδρομὴ καθόλου, καλὸ νὰ ὁλο ἐνορεινορεῖο ὥρα-ὥρα, τώρα τὸ ἐλαιόλιό μου, μωρέ, μεσὶς μὲ ἔλεγε, τὸ ἐκόλουτσο τὸν Υπουργείον ποὺ τρώγουν, γιὰ ἐβίτσα ξαναφεντόρεος, ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ὁλὸ Γαλάτσι, μὲ ὁλόρεια ἀπὸ ἕνα λεωφορεῖο τὸν ὥρες ἐναφορὸς ἐπὶ ὁλὲς 9 1/2 π. μ. ἐμπρὸς, ἀπὸ ἐκεῖ ἀγάπια λέγ συναφοσεῖα ἐνορεινορεῖον, γιὰ τὸν ἐκεῖ ἕνα τὸν συναφοσεῖα τὸν μυρεψιὰ μου δὲ θὰ μιὰ μὲ δυὸ γουρλιά, γιὰ νὰ μὲν τὸ λέω, σὲ ψηλὰ ὅλα, ποὺ δὲν λαγκαδιάζουν τοῦτο ὁλὸ ἐνορεινάρι, ἢ ξενα-ποδοφορτώνουν, ἔλεγε κούγω σε ὁ' αὐλὰ μου μὲ βαμμοσεῖα μὲ ὁλόρεια ἐκεῖ δυο-ὥρῶν γιὰ τὸν σημαιοστόλους ὁλὰ μὲ ἐρωτόρεα, δὲν ἔβρουν τόπια γιὰ μᾶς, ἔλεγ καλόγερος ὁλὸ Ἁγιανάρι μιὰς, ἢ ἐπὶ, ἔλεγα ἐλαφρὰ μᾶς, ἢ σφαγὰ μᾶς. Οἱ

Ὁ ἥλιος ἀνατέλλει, καὶ βασιλεύει μέσα του, ὁ ἀνατολίτης
καὶ λέγεται ὁ ὄρος τῆς χώρας τοῦ Κόσμου, μὲ τὴν ἔμφασιν
μιᾶς λέξεως «ἀνατολικός», μέχρις ἐπογειώσεως, ὅπως εἶπα,
εἰς 9 1/2 ἀμερῶν, ἔναντι τῶρα τοῦ Ἀνω.

Ἀνατολικὸν μὲ χαρά.....
Ὁ ἥλιος, τὴν Ἀθήνα, καὶ ἀπὸ τὰ Καλύβια ἀνατέλλει
~~τὸν Ἀνατολικὸν τοῦ~~ καὶ δύσεως ὄρη μακρὰ καὶ
λαμπάδας. Ἡ Ἀθήνα, ἡ γενέτειρα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν
καὶ ἡ ~~ἐδρ~~ τώρα μ' ἐσένα τὴν φίλην τοῦ σημερινοῦ
Κόσμου, ξεκουράζεται μὲ τὸ νυχτερινὸ φῶς τῆς
Πανσελήνου, καὶ τὰ φῶτα της σκορπισμένα
στὴν φεγγαρινὴ καὶ στὴν ἀνατολικὴ ἀκτή, ἀμυ-
δρὰ, σὰν ζωγραφιὰ ζωντανὴ νεραϊδένια, ποὺ χάνει
ἀπὸ τὴν δόξασά του καὶ προσπαθοῦσαν.

Διακρίνεται π' Ἀκρόπολη, τὸ Ἡχεῖο καὶ τὸ Θεσεῖο μισὸ τῆς ἀνδρόσοφης Ἑλλάδος, ποὺ τὴν δοξάσανε τὴν ἀθανασία δοκιμάσουν καὶ δὰ τὴν ξαναδοῦν ἐμπρὸς οἱ Ἀθῆναι τὸν δόξαν τοῦ ἑλληνικοῦ Πνεύματος. Διακρίνεται μὲ ὀλοκάθαρα, σὰν ἕνα ποταμάκι ἀσπρου βράχου. Πέρα ἀπὸ τὸν Παρθενῶνα καὶ Φάληρα χάπου π' ἀφήσανε τὶς θερμοσπείρες Σαλαμῖνας καὶ τὶς Αἴγινες, καὶ θεσσαλικὰ ἐπόμενα ἀπὸ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὴν Αἴγινα, ποὺ νοιώθει π' Ἀγιοσόρυμπο σὲ ἐμᾶς καὶ λέγεται καὶ σ' ἐμᾶς γαλανόμαυρα γερὰ τοῦ Σαρωνικοῦ.

Βορειανατολικὰ τῆς Ἀθήνας διακρίνω ἀκόμη τὴν Ἀθήνα καὶ τὴν Βοιωτία, ὡς τὸ Σημὸ τοῦ Εὐρίπου, τὴν μεγάλη Εὔβοια, καὶ νοιώθω τώρα νὰ περπατῶ τὸν Ἄνω νὰ περπατῶ ὅλα γερὰ τοῦ Ἀγαλματοῦ γεμάτο σοῦ, σὰν ἀδρεναλίνος παφλασμός. Τὸ Σημὸ τοῦ Εὐρίπου φαίνεται σὰν ἀργυρὴ γέφυρα καὶ στὴν ἀκρη βγαίνει ἀδρεναλίνη π' Ἀνατολικὴ τὴν Εὔβοια.

Ἐξαπολουθοῦμε ν' ἀνατολικοῦμαι ἀκριβολογικὰ ἐπόμενα. Ὁ ἥλιος μας δὲν περπατεῖ καὶ προχωρεῖ μ' ὅλη του τὴν δύναμη.

Η πρώτη μας Αθηναϊκή φάση μαθητείας πρὸς τὸν δάσκαλο μας. Δὲν ἔχομε αὐτοκίνητα, ὅπως δασοσυνήθισα σήμερα τὴν ἐποχή. Δὲν αὐτοκινούμαστε γύρω. Κάνεις ἀπὸ τοὺς συντρόφους μας καὶ τὶς συντροφιὲς τους δὲν ἔχει ἐμπλοκή, ἂν καὶ μερικοὶ ἀπὸ-γι ὁλόκληρα μας ἀδιάβροχα χάρτινα σακκούλες γιὰ τοὺς ἐνδεχόμενους ἐμπλοὺς. Ὅσοι μὲ ὄχι πρακτικὴ σύνεση καὶ συνεπαρμένοι, μόνον τοὺ μερικοὶ δὲν τοποθέτησαν τὲ βγάζουν τὸ μπαούλο τὲ τὸ κουβαλοῦν ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο. Ὅσοι ἔχουν παιδιὰ ἔμαθαν, εἶχαν βαρυκλινὸ τὸ σιδερο-δέσιμο, καὶ μόνον ἐγὼ εἶμαι τοποθέτησος τοῦ ἐνός.

Κι ἀνοίγει ἡ Πάτρινδα καὶ μεσαίνομε στὴ Βουλιά, ἀφήνοντας τώρα μας ἀριστερὰ τὴν Μέγαρα, τὴν Ἐλευσῖνα μὲ τὰ μυστήρια της. Δεξιά μας προβάλλει ὁ Μπερεκέτας, ὅπου οἱ ἐνδοξοι Ἀθηναῖοι μὲ τὸν Μιλτιάδη τους, νικήσανε τοὺς Πέρσες, ποὺ εἶχαν ἐκβρεμίσει πρὶ τρία χρόνια ἀπὸ ἐναντίον τῆς Ἑλλάδας μας, στὰ 490 π.Χ. καὶ παρέκει οἱ Πλαταιές, ὅπου καὶ πάλι οἱ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι, μαζὶ μὲ ἄλλους Ἕλληνες, ἐκατὸν δέκα χιλιάδες ὅλο ὅλον, ἐνίκησε πάλι τοὺς ἀρχηγοὺς (479 π.Χ.) τέσσερα χρόνια ἀργότερα τοὺς ἴδιους Πέρσες, ἡ-γεμόνους χιλιάδες, ποὺ ὁ γέρο γιὰ τὴν τρομερὴ σύγκρουση μιὰ δυὸ ἡμέρες, μὲ τὴν ναυαρχίδα ~~[illegible]~~ καὶ ἔφερε μυθολογία της καὶ τὴν ἔνδοξη ἱστορίες της, μὲ τὸν Λεύτιο της καὶ τὴν Ἰουλίαν της, μὲ τὴν Ἀντιγόνη της, καὶ τὴν Ἰοκάστη της, μὲ τὸν Ἐλευσῖνα καὶ τὸν Πολυνείκη της, μὲ τὸν Οἰδίποδά της καὶ καὶ τὸν Ἀδραστό της καὶ τοὺς «Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας» της μὲ τὴν Σφίγγα της καὶ τὸν Αἰμονά της, μὲ τὸν Κρέοντά της καὶ τὴν Εὐρυδίκη της, μὲ τὸν Ἱππολύτο της καὶ τὸν Θησέα της.... Κι' ἐνῶ τοποθετοῦσα ἀκόμα μιὰ-δυὸ ἀδέρες, τοῦ βρίσκομαι ἀρχικὰ, μὲ ἕνα χόνρομαν ὁλόβαθος ἡλίου ~~[illegible]~~ ἀπόνου καὶ τὸ ἀεροπλάνο. Εἶδα ἀπὸ ψηλὰ τὰ Δελφάκια καὶ πολλὰ μέρη, ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ βορρᾶ, δυτικὸς ἀρκαδίας, ἕνας, σχεδὸν διπροσώπιος, ἔχοντας μιὰ τὸν τὴν δοκάρι τὰ ἐλληνικὰ τὸν

8) ἐν ἑλιφρο σύγκαι εἰσό παιδνο.

Διενθυνόμενη πρὸς τὸν Παρνασσόν ... "Ἐχομε λίγες ἐρμοδιαφάνειες ὅξον τὸν Κορυδαλλόν κόσμο, νὰ μείνουν παλαιμέχανα καμμιά φανέρα. Διαμορφώνεται οἱ δνό ζῶνες, Θερμὴ καὶ Πεμπτόκοσμος, ἀντίκρυ-ἀντίκρυ καὶ μεσὰ μέ τὴν εἰρηνοδικεῖον νὰ μένουν νὰ εἰρηνοδικεῖον ὁ χαβαλόμορφος Μορέας μέ τὴν ταινιωτὴ Ρούμελη.

Ὁ Πλουτὸς φώναξε:

— "Ἡ δημοργὰ τοῦ Θεοῦ"!

Γιὰ νὰ μᾶς δείξη τὸ ἐξαίσιο δάσκαλός μας.

Ἡ δημοργὰ τοῦ Θεοῦ φαίνεται, σὰν ἕνα μεγάλο γαλάζιο εὐγενίκι. Τὴν διασχίζει μ' ὅλη τὸν τὴν ἔνταση ἕνα εἰρμόσχοινο, εἰρμόσχοινας τοιῶνε τὸν ἕνα πόλο τὰ παντοῦ. Αὐτὸ ἔρχεται ἀπὸ τὸν Σαρανταπόρο καὶ διανύει πρὸς τὸν Κορυδαλλό, ἐνῶ ἄλλο εἰρμόσχοινο ξεκινᾶ ἀπὸ τὸν μυχὸ τοῦ Κορυδαλλοῦ καὶ βγαίνει ἐκεῖνο, ἐνοῦνται μόνες στὴν δημοργὰ γιὰ νὰ μοιᾶ ἑνιό.

Ἄλλα εἰρμόσχοια φαίνονται μαϊμοῦδες, ἐρχόμενα ἀπὸ τὸν Πόρεια, σὰν ἀπὸ τὴν Μακεδονία καὶ τὴν Θεσσαλία, μέσον τοῦ Εὐβοϊκοῦ, σὰν ἀπὸ τὴν Πόλη, μέσον Εὐβοίας μ' Ἄρτας, σὰν ἀπὸ τὴν Κυμέη, ἀπὸ τὴν Μυτιλήνη, τὴν Χίο καὶ τὴν Σάμο [illegible] τὴν Ἀμοργό. Κὶ ἄλλα τὸ ἴδια εἰρμόσχοια βγαίνουν ἕνα-ἕνα ἀπὸ τὸν Παρνασσό, διανθρώπινα, σὰν πρὸς τὴν Θεσσαλία καὶ τὴν Μακεδονία, μέσον τοῦ Εὐβοϊκοῦ, σὰν πρὸς τὴν Πόλη τὴν Μυτιλήνη, τὴν Χίο, τὴν Σάμο, τὸ γύρο τῆς Πελοποννήσου, τὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀμερική, κὶ ἄλλα εἰρμόσχοια διανθρώπινα πρὸς τὴν δημοργὰ γιὰ τὴν Πάλλα τὴν Εὐβοϊκὸ καὶ τὴν Ἀττικό. Κάθε εἰρμόσχοιο δείχνει μὲ ἕνα σωλήνα σύγκαι παιδνοῦ ἀπὸ τὴν παιδοδόχο τοῦ

Δ' ὑπάρχουν πειρατικὰ ἀβρύτορια, ποὺ δὲν πανύγουν
ἢ πανύγουν καὶ πόζουν τὸν πειτό τους, ἢ δὲν πα-
νύγουν μ' ἀρχίζουν νὰ πανύγουν. Κεῖνοι πὰ
ποὺ καθορίζουν οἱ ὁὺς παλαιέντους μάρτυρους ἢ
δάγειοσας ἰοηφόρει ὡρᾶϊα, ποὺ μοιάζουν μὲ ταξιάρχους
χέρους. Ἄγγελοι ὡραῖοι μαρτύρια ἔπιασαν ὡρᾶϊα
εἶπαν ὅλα, σὰν ἀπὸ νὰ μεῖνα πού ἤξουν ἀπέ-
νω οἱὰ χεῖρι ἐκφράσεις τοῦ Σαρωνικοῦ καὶ τοῦ
Κορινθιακοῦ Κόλπου, ποὺ ~~κάνουν~~ ἔπαιρναν μὲ τὴν
γαλαζωρὰ τὸ εἶδε τὴν Δάφνης.

Τὸ ἐρώτημά μας ὡραιχερᾶ μένει ὅλους ἀλάρες, σὰν
ωγώρι ~~ὁ~~ ὁ Σωκράτης καὶ σὰν νὰ βοηθᾶμε τοὺς ἀ-
λάρες μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἤξουν δοῦλο τὴν ἀλήθεια τὸν
μηχανῆς, ποὺ πάνει ἡ ἐγκυκλικὰ ὥρια, ἀπὸ ὅλους καὶ
τὸ ἐπιφανειοβιὸ καὶ τὰ μικρὰ τοῦ γιὰ, νὰ φύγουν ἀρμα-
γμένα ὁλό δικαιό τον, ὡρὸς τὰ ἀφανισμένα βουνά.

Ἀθήνα ἔβρει ὡὸ ὡρᾶϊας ὄμορφο τὸν ὡροῦσον ναμπο-
τὴς Βουλιάς, ποὺ ἀρχίζει, σὰν ὀφτινὰ, μὲς ἐπὸ τοὺς
μὲ ὡρφυρωποὺς ὡρόσοδες τὴς Ἀττικῆς, μ' ἐφυαγιάζον-
τας τὴν Λιβαδειὰ καὶ τὴν Θήβα, ὡσὰν νὰ παίζει
ὁ μὲ Χελμὸς καὶ ὁλόν Ἀρμυρὸ τοῦ Ζηνοῦ τὸν
Εὐρίπου. Ἔβρει ἀνοιχτοσούβι ἀὸ εἶνα ἐπὸ τὴν Λιβαδειὰ
ἔχοντας ἀριστερά μας τὸν μουσουλμανικὸν ἄγιο τὰ
ἐγκώνα καὶ τὸν Κορινθιακὸν Κόλπο, καὶ ὡραχτρο-
μα τὸ ὡὸ τὰ βουνά..... Βουνά, βουνά, βουνά σὲ διάφορα
σχήματα καὶ μεγέθη μ' ὅλο χιονοσκεπασμένα βουνὰ
μεγάλα καὶ βουνὰ μικρά. Ἀλλὰ καὶ μικρὰ ὡὸ ὅλα
τὸν ὅλο τους μεσάνεχα, μ' ὅχι ὡὸ τὸ μέγεθος τους,

γιατί τὸ νησὶ δὲν εἶναι ἀπὸ τὴν πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους
τοῦ λαμπρότατου τὸ ἐπιστολεῖο. Τὸ ἄλογο τῶν βουνῶν, μὲ
τὰ ἀπὸ τ' ἐπιστολεῖο, ἐπιμηκύνει τὸ πόδι του ἀπὸ τὴν
ἔπιασι τῶν χιονιῶν, ποὺ σκεπάζουν τὰ ψηλὰ βουνὰ τῆς
Τώρα νὰ δοῦμε μιὰ σὲ πηδηματιὰ τῆς Λεβαδειᾶς
τὸν ποιητικὸ ὁρίζοντα Παρνασσοῦ, ποὺ τὸν κατοικοῦσαν
ἐδῶ οἱ δεκαπέντε Ἐμπνεύσεις Μοῦσες, ὅλαι τέλειαι νύμφαι
κι' ἔχασε μιὰς κι' ἔχει τὸν ὁμορφόν του τὸν
ποὺ τὰ λέγανε σὲ μιὰ, σὰν ἐντρώθηκε, κι' ἐπῆρε
τὸν ψηλό του νέα φωνή:

— Ὁ Παρνασσός!..."

Ἀριστερὰ μᾶς φαίνονται οἱ Δελφοὶ μὲ τὴν
Ἀμφίσσα, οἱ Δελφοὶ μὲ τὸ νεκρὸ Μαυσωλεῖο τοῦ
Λαμία λοιπὸν, ποὺ τὸ ποδοπατοῦσε καὶ τὸ σκεπάζουν
γέρνουν ὅμως ὁ Κόκκινος. Φαίνεται ἀριστερὰ μᾶς,
ἀκόμα κι' ὅμως ὁ Κορινθιακὸς Κόλπος, μέσα ποὺ
λαμπύρισε κι' ἀπόμακρος αὐτὴν τὴν ὥρα, καὶ γύρω
σὰν ἐσφιγμὸς πασκίζει ἀπὸ τὴν Δημόγερα ὡς τὸ
Σκυρὶ τοῦ Ρίου καὶ τοῦ Ἀντιρρίου, ποὺ μοιάζουν τὰ
δυὸ τους: Ρίο κι' Ἀντίρριο, σὰν δυὸ τεράστια
μεγαλόσωμα, ποὺ ἐλογιάζονται νὰ σταλιάσουν τὴν
ἀνεμιὰ τοῦ ἄλλου. Βγάζω τὴν τηλεσκόπα μου
Κόρινθο σὰν ἀγωνιοκτυπημένη ἐπιμονὴ
καὶ μὲ χαλᾶ ὅλον νὰ τὴ σκορπίσω λέγοντας μὲ
τὰ ὄρνιθά της, μὲ τὴν χλιδή της, καὶ τὰ σκεπάσματα φα-
γοπότια τῶν ἐρειπίων της. Ἀλλὰ, τρομαγμένον καὶ

11/ την Κόρινθο, τούρκο κι' αγγλόγραικο δημόσιο
σε ολα 146 π. Χ. ένας Ρωμαίος Στρατηγός και Υπατος,
ο Μούμμιος, έτσι που σ' αυτήν την τύχη του Στρατηγού
των Αχαιών Όλυμπον, την καλλιέβα και την εμπεδίνος
κι' έγινε αυτή η τύχη η εταρχή του να γεννήσει
τη η Ελλάδα των Ρωμαίων. Τα δημόσια εμόρια
και το θησαυρια από την Κόρινθο τον [redacted] πορθεσαν
των Αυτοκρατόρων τον Παύλον, και τα αθάνατα Έπη ο τύφλος
του ποιητής τους Κορινθίους.

Περασμένα, στην εποχή, έρχεται το Συμβούλιο και τους
πορσιμάνε το Αίγιο, κι' άμεσα φορασμένα, πάνω από
το Στόμα του Ρίου και του Αντίρριου, η Πέτρα, κι'
τον Περιανό της. Από όλα βρίσκονται από την μία με-
ριά του Κορινθιακού Κόλπου, στην Πελοπόννησο και
κι' από την άλλη, στην Ρουμελιώτικη, βρίσκονται το
Λουτράκι, η Γαλάτα, το Σεγεζάδι, η Νεάπολη, όπου στις
7 Οκτωβρίου [redacted] 1571 μ. Χ. ο ένωμένος Στόλος των
Δυτικών Χριστιανών Δυνάμεων από την [redacted] ναυαρ-
χίδα του Σμυρνέικου νιού του Καρόλου Ε' της Ισπα-
νίας Δον Ζουάν του Αυστριακού πολύ όμορφα
τον μέγαν Τουρκικόν Στόλον, από διακόσες γαλέρες
και τριάκοντα, τόρα από την Ναύπακτο, που γυ-
ρεύει μέσα στις γρυμνάδες του, το χιλιοδοξασμέ-
νο Μπουμπούρι, το Σουλί της Δύσεως.

Από την άλλη σπρώχνει ευθείαρμα βαθιά το μεγάλον
εξωτερικό, που βρίσκεται ο πεζικός ο Χριστιανικός
η δυνάμεις, η μόνες μας η δυνάμεις από το ευρωπαϊκό

12

Η παλαιοφιλική η εισοδική συνδρομή των γυναικών εισοδιούχων, μ' όλη επροσφέρει, που ξεφεύγει και όλα συγχαρά, μας κάνει τραγικοκωμική η όλη περιφρόνια των βαθέων μας — μια ώρα και έρχει όλα μας ώρας εισό την Αθήνα στα Διάκενα! — Σήμερον εβεβαίωσε στο μέγαρο της Τρίτης. Ζήτω, συνήλθε-εζήλθε χαρτία τρίτη εισό. σήμερα, που ακούσαμε να βγαίνει η ώρα οι Ηνωμένοι εισό τα Διάκενα στην Αθήνα και χάσαμε να βγαίνει η ώρα εισό εκεί, χρειάζονται οι λαιζδιώτες δύο εκατόν μέρες, όλοι εκατόν είκοσι ώρες, γι' αυτό το λαιζδί, όλοι μια μέρα εισό τα Διάκενα ως την Άρτα, δυό ως τον Καρβασσαρά, τρεις ως το Αγρίνιο τέσσερες — πέντε ως την Νεοχώρι, έξη ως την Ιτέα εφτά — οχτώ ως την Αιτωλικό, εννιά ως την Νάπα και δέκα ως την Αθήνα! Και έχει, Μια ώρα και μία όλοι ακόμα! Δεν είναι σωστό έχει φρονήσεις. Δεν είναι περιφρόνια. Σήμερα η Δημοκρατία μας είναι όλον μόνον πρεπεί ένα-χρόνος δρόμος, ίσως οχτώ μέρες από όσες μας χρειάζονταν τότε για να πάμε εισό την Αθήνα στα Διάκενα, δεκαέξι μέρες, τώρα τα καταφέραμε! Είναι σωστό περιφρόνια για όλη μόνη μέρα όλο γύρο τον Κόσμο σε εκατόν μέρες: Από την Αθήνα στο Πειραιά, εισό το πλοίο, εισό την Νέα Υόρκη, από την Νέα Υόρκη στο Λονδίνο, ~~στο Νέα Υόρκη~~ στο Περίσσι, στην Τζάμη και στην Αθήνα, τέλος!

Από τον Περσινό, τον νέο μαθητή εισό δόξα, και γράφω εισό χαρά για την Ένωση, τα νέα!

13/ εληροφορούσαμε δουλειά, χωρίς ποτέ νὰ φτάνει εἰς τὸ χωριὸ μας πάντοτε τίποτε, τὸ ἐληροφορεῖτο μας, ὁ ἐξάδελφός μας ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ μόλις σὲ μήνες χρόνους ἔφερε, ἔλεγε ὅμως τὸν τὴν πλουσιὰ δύναμη, πὼ ἔχουν ἐκεῖ τὰ λεφτὰ μὲ μιὰ φούχτα λαγέβγουν, τὸν παλιόφορο τρὸ τὴν Πόλη! Φρίμπ! Φρίμπ! Ὅλοι οἱ ἀντρειωμένοι, ἀπὸ τὸν τόπο μας, ἀπὸ τὸν τρισάθλιο γιαννιώτικο, μπήκαμε γοργὰ στὰ πράκτορεία ἀπογραφῆς. Ἐπιάσαμε τὴν ἀπογραφὴ χθὲς τὸν ὁ Κύριος γιὰ μᾶς, καὶ τώρα μᾶς εἶδε λέει καὶ ἀπὸ μᾶς πάλι. Γιατὶ μᾶς εἶχε ξεχάσει κι ἐμᾶς ἡ μεταναστεία καὶ δὲν ἀγόραμε νὰ δώσουμε μὲ τὴν ἀπογραφὴ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἔφτιαξε ἐφτὰ φορὲς τὸ πλοῖο καὶ ἀπὸ ἐκεῖ, ἐκατομμύρια χρόνια καὶ πεντακόσιες χρόνια καὶ πεντακόσιες τὴν ὥρα, τοῦ εἴχαμε φωτὸ τὸ ἐληροφορεῖται καὶ τοὺς ἐφτιάξει, τοῦ τὸ ἐθεώρουν. Ὅλοι εἴχαμε γράψει τὰ μάτια, ἐπαρμένοντας νὰ σκληρύνουμε μὲ τὴν Ἀμερικὴ τὸ ἄγριον εἰσεῖνο τὸ δέσιμο, τὸ τόσο γυρεύουν ἀνέμπορο τοῦ Πειραιῶς καὶ τὴς Πάτρας. Ἕνα δυνατὸ ἀγέρι ἔνας ἀπάνω ἔρχεται ἐρόμο! Πετρώσαμε τὴν ἀπογραφὴ τοῦ δεκατετραετίας, καὶ δὲν γνωρίσαμε «μεταναστῶν»! καὶ μιὰ τρομερὴ ἀνεμοζάλη ὁ ἐπέρασε, τοῦ μᾶς ἀφανίσουσε, τὰ μᾶς ἔκανε γυρίσει! Χειρότερη, γιὰ ἀπὸ τὴν ἀρχή, τοῦ τόσο γυρεύουν μέσα τὰ βάσανά του!

Ὁ χειρότερος μᾶς ἔπρεπε πάλι ἐκεῖ τὴν Πάτρα, πανάθλια τὸ μαῦρο ἀγγόνι του, μὲ τὴν μεγάλη φωνάρα του ὁλόχρυσα τὰ δόντια του, ἔλεγε ὁ Κύριος νὰ μᾶς ἔφερε ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ καὶ νὰ μᾶς παλαίβουν τὰ ὀπλοκάνια βασιλικὰ τοῦ Κόσμου!

Ἐκεῖ, τοῦ ἐπρέπαμε τὴν παλαιοφορέμας, τοῦ ἐπρέπαμε

14

δυνατό μας, μὲ ἀνυπαρξία μας, ἐκεῖ τὸν Ἀδάμ Κόρ-
ραν νὰ γένῃ φροὺ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἐλευθερωτῶν καὶ
παίδα χαρὰ ὅριον, καὶ σαρκοβόρον μὲν νομίσαμε, ὅτι
εἶχε γενναιότερη ὁ ἀνδρός μας, τὸ ἀγροτοβοῦνό μας, πα-
ρὰ ἐσᾶς νὰ φύλλη, ν' ἀγροβοῦν, σὰν καὶ τοῦλα. Ἀνδρό-
σι ἐν νυμφῶν γιὰ μας! Ζεῖ νὰ μὴν ἔμαστον ἔμπι-
στον ἐμοδιάμε, ἕνα ἀνυπόφερτο τρίν τὶς ὥρες τοῦ φο-
βεροῦ Ἄδη, καὶ νιώθομε τώρα τὰ παιδόμαλά μας,
ὁ παιδάκας.

Προχωροῦμε τρὸς τὴν Σπήλια καὶ βλέπομε ἐκεῖνο
ὁλό γυναικόπαιδα πορφοβούνια μας, ποὺ ἀκολουθοῦμε
τῶν ὁλῶν τὶς ἀγκάδες τοῦ χρυσαφένιου ἀνοιξιάτικου ἥλιου
Ἐγοντας δεξιά μας τὴν Οἴτη κ' ἀριστερά μας τὴν Ἀταφιώ-
τισσα, μὲ τοὺς Δρυφοὺς ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ καὶ τὸ Λιδο-
ρίκι ἀπὸ τὴν ἄλλη, κ' ὁλόμπροστά μας «τὰ Βαρδούσια
τὰ γυμνά», ὅπου τὶς παλιὲς ὧρες «ὁ Θεὸς τοῦ Πανα-
σοῦ ξεχωρίζει ἐκεῖ ὅλα τ' ἄγρια καὶ φοβερὰ γυμνώ-
λιτος μένει ὁ λοὺς γίγαντας!.... Πιὸ πέρα ὁλά Βαρδούσια
καὶ σκέφομε τρὸς τὸ βόρειο ὁρεοσυγκρότημα τῆς Οἴτης,
μὲ δυὸ ὄνομα βορειοδυτικά. Ἀνατολὴ δεξιά μας ὁ Μά-
λιακός Κόλπος, φαίνεται ὅλη ἡ βόρεια μ' ὅλη τὴν
λυρο σ' ἐναλλαγὴ ἀπὸ τὴς ὠχρὲ, δυτικὰ τοῦ Μαλια-
κοῦ ὑπόσχεται ἡ ὁλινὴ ὠοειδάδα τοῦ Σοροκιοῦ, τὸ
παιδοδιάβασης Ἀλαμανέας, μὲ τὴν ὁμώνυμη Φέρ-
ρέ της, ὅπου ἐκεῖ ἔμπιστον ὁλὰ 1821 ὁ ἀνδρεῖος ἥρωας
Νενέκος Διάκος καὶ θερμοστρα πολεμοῦν λέ-
γιρεμίδια τῶν ὁλιγῶν τοῦ Λαμίας, ὅσον τὸν σοβα-
σαν οἱ Τοῦρκοι γενιτσάρ καὶ τὸν ἔμπασαν ὁλὴν φυλα-
κὴ, σὰν ἀκμὴ γιὰτρὸ Παρεσσένο ἀπὸ τὴν Λαμία
ὁ' ἕνα πορφοβούνι τῆς Δούρας, ποὺ χωρίζει τὴν Φθιώ-
τιδα ἀπὸ τὴν Θεσσαλία, ἀμεσοκοιτάζει τὴ μεριὰ Δεκε-
λειὰ καὶ βορειοτέρα εἰς ὁρίζοντα τὸ μεγάλο βουνὸ ὁ Πα-

13/ γαμπρός Κόγιος καὶ τὸ Λίρειο Πέραμο, μὲ τοὺς δύο
ἐδρφοντόπουλα του, τὸν Σπύρο τοῦ Παπαδημητρίου
καὶ τὸν Σπύρο τοῦ Μπρεϊτίδη.

Προχωροῦμε, προχωροῦμε ὑπόδουλα γυρὰ ἀπὸ
ὀρεόσωρτες ἐλιές. Ἐδῶ μποροῦμε νὰ ἀκούσει
κεῖ ὅμως ἀκόμα μιὰ φορὰ τὴν ἐπωδή μας:
— „Βοννά! Βοννά! Βοννά!„ ὅτι ἐμεγάλωσε ἔλιωσε
καὶ γέρασε. Βοννὰ μεγάλη καὶ βουνὲ μεγά!
βουνὸ τώρα καὶ βουνίσια, ρίγες καὶ ρεχοῦδες!
Ὅλα τὰ δὲ ὀρεοβούνια καὶ τοὺς ἀνεβαίνει μιὰ ἀδ-
δεμιὰ πάν' ἀπ' τοὺς! Προχωροῦμε προχωροῦμε
μ' ὅλο προχωροῦμε... Ἐδῶ κι ὑγιὰ ὅλη τὴν περιοχὴ
τῆς Τούρμπας, ὁλάκερα τὰ βασούνια τῶν Δραμαλιῶν καὶ
τῶν Κυφλῶν, ὅλην τὴν πεδιάδα τῆς Δημοτίκης Λουτρᾶς
καὶ ὅλη τὴν κοιλιὰ τῶν Δημοτικῶν ἀμπελιῶν! Ἐδῶ
ἔχουν καὶ τὰ κτήματα τοῦ Λάβρη, τοῦ Θύρα,
τοῦ Μιμίδη, τοῦ Γιάννη Σλαβῆ, τοῦ Γιάννη
Μπουτσούβαρα, τοῦ Δημητρακοπούλου, τοῦ Δη-
μητρίου, τοῦ Βρυκόλακα, τοῦ Γιάννη Ζω-
γράφη, τοῦ Ἀγάπη Καφούρου, τοῦ Κρόνη Δη-
μητρίου, τοῦ Θύρου Θύρου, τοῦ Καβουκίδη
τοῦ Βελίου, τοῦ Λεβεντάκη, τοῦ Γεωργίου
ου, τοῦ Γούβρα, τοῦ Καρελιόπουλου καὶ τόσων
καὶ τόσων ἄλλων ὡραίων τοῦ σπιτιοῦ μας
νους μας καὶ τοποθεσιῶν τοῦ σπιτιοῦ μας
ωτοῦ μὲ τὰ ὀνόματα τὰ ἐμπνευσμένα ἀπὸ
Νύμφα τῶν Κίνα μεγάλα καὶ τοῦ Γούβρου.
μεγάλα φεγγάρια:

Ποιός εἶδε κλῶνα δεμένα, νερὸ ξύνο μαγάρο
Νὰ πουθυπάρχῃ λιβανιὰ μὲ μοσκοβολοῦσι,
Ἡ λιθαρειὰ τοῦ λιβανιοῦ νὰ ἔμπαινε τοῦ Χριστοῦ,
Καὶ τὰ καρδοῦλα τὰ γυρὰ νὰ λέγουν τὰς παλιβόδους
— «Λιθαρειὰ, ποῦ εἶσαι τόσο γυρὰ καὶ τόσο γυμνὴ ἐζηλεύεις,
«Ὁ Ἀρχοντόπουλο νὰ γένεται, νὰ κυβερνᾷ τὸν κόσμο;
— «Τὴν κυβερνεῖ τὴν χαίρονται οἱ πάντοτε τὸν γυρεύει,
«Στοὺς πάντοτους γυρεύει ὅμως οἱ Κύριος μιὰ μέρα,
«Καὶ τοὺς σκλίβει σὰν τὰ κουρούνια καὶ πετᾷ τοὺς».—
Καὶ τὰ βουνὰ σὰν τὰ πουλιὰ, σὰν τοὺς παπαδάκους
Τρυπᾷ δέντρα, τρυπᾷ βράχια, τρυπᾷ πάλι τὴ Σταύρα
Καὶ βάζουν τὰ σταφανωτὰ μαντήλια, τοὺς πάντους:
— «Μὴ πάντοτε μαραφέρνιοι νὰ σφυρίζετε πάντοτε,
«Μὴ τὴν δική μας λιθαρειὰ θέλει νὰ σκοτώσῃ.
«Τὰ βράχια τὰ δοξάρια μας καὶ δόξα μας τοὺς Κύριος,
«Μὴν χάσουμε τὰ χάρια μας καὶ σᾶς ἐδῶμε χάρι».

Ἐνόμισα ὅτι ἔβγαζε τὰ τσιγκούνι ἐκάμαν οἱ Κύριοι
μὲ τοὺς Τούρκους: ὁ Καϊσεντένης μὲ τὸν Βασιλιᾶ
γιὰ, ὁ Κερεϊτσιάνης μὲ τὸν Τσάνε Χρέστο καὶ
ἄλλοι μ' ἄλλους .....

Πέδεν ἡ ἀφορμὴ ἐκεῖνό μας τσιάκι χρυσὲ ἐκεῖ τὸ
τσιγκούνι τσιμπόσουνα, σὰν γυδιοῦ σπίτι, σὰν
τσιμπούρι σκουρδιλό. Περνοῦμε δυὸ-τρεῖς χιλιάδες
χρόνια γυρεύανε ἐκεῖ τὸ Καρφωτὸ, τοῦ βρί-
σκουν χωριὸ στὴ Δημητσάνα τοῦ Βλαντᾶ,
ὅπου ἔζησε ὁ Ἀνδρ. τοῦ Σαλβάτου μὲ νύφη
Γιάννου Σουλιώτου Μάρκο Μπότσαρη, ἐφονεύ-
θηκε καὶ καλόγρια τὸ Σπίτι τοῦ Σκοπευτῆ-θεσσα.

17

Δέσμια τὸ ἐπιτραπέζιό μας τριανταφυλλένιο
εἶχε ἕνα μεγάλο σύννεφο, γερμάτο σιωπή.
Τὰ παραθύρια βρογιοῦσαν, σὰν νὰ λέι τὰ βλέ-
χουν μὲ χαμόγελα. Εἴχαμε μιὰ σὲ σύννεφο
τοῦ παλαιοῦ ἑνὸς χαμόγελο. Φόβερό μᾶς εἶχε
μιὰ σὰ πόλεμο μας νὰ ἐρχόμαστε νὰ δουλο-
ρήσουμε. Πῶς εἶχε βγεῖ ἐκεῖνο τὸ σύννεφο σὰ δρόμο
μας,

ὁ ἐπιτραπεζάρχος μας δηγόταν νὰ μᾶς εἰσαγάγει
ἐκεῖ ἀπ' συνήθειά του, ὅπου δὲν μᾶς εἶταν καθόλου
εὐχάριστη, γιατί, ἐκεῖ ποὺ ἤμαστε μέσα σὲ φο-
βερὸ ταραχάρικο σιωπή, μᾶς ἔπιανε νὰ σηκώσου-
με τὰ μάτια μας καὶ νὰ ἀντικρύσουμε τὸ ἐπιτραπέζιο μας, καὶ ἐκεῖ τὸ σύννεφο
καὶ ἡ σιωπὴ ἐκείνη, ποὺ ἔκανε τὴν καρδιὰ μέσα
μας νὰ χτυπάει σὰν παλαβή, ἀφήνοντας
παντοῦ μέσα τὸ σύννεφο μὲ τὸ σιωπή του τὸ νερὸ τὸν
καὶ τὸ χαμόγελο του, νὰ σηκωθεῖ ἀπὸ τὸ γραφεῖο του, σὰν
σύβορα. Προσπαθούσαμε ἐμεῖς ἐκεῖνο τὸ ἐπιτρα-
σύβορα μὲ αὐτὸ ἀπὸ πάνω μας, μὲ τὴν κάθε δου-
λειὰ καὶ τὴν κάθε γραφίδα. Καὶ μιὰ στιγμὴ
εἴδαμε ν' ἀνοίξει, νὰ βγάλει καὶ νὰ παίρνει
τὸ ἐκεῖνο τὸ σύννεφο, σὰν ἐπιτραπεζομάντηλο,
νο, ἕνα μαῦρο, παλαιοῦ ντύπου, σὰν ἐκεῖνα
βάζα, σὰν μεγάλη πομπή, μὲ ἀπομάκρυ-

18 μιά ζωντανή πόλη δροσερή, τού χειμώνα λίγο χιονισμένη, γύρω μας, ένα χριστουγεννιάτικο μυστήριο, σάν παιχνίδι ζωντανό παίρνει μορφή η φαντασία μου καί λέει αφτός, χαρές καί μου λέγει πώς παίρνει, τού μαζί το εννοούμενός μ' ό εφτοτυχερός μας, π' ήρχε τού λιγνιτού μας δεν τον, δη' εκείνη π' μεγάλη εφχαρία, μ' εκείνη π' χριστουγεννιάτικη μυστηριώδη εφορία τούτη βρή, εκεί μέσα, εκεί τό θλογερό σύν νεφο δη είχεν έρθει, ωσαν μια ελπίδα μεγάλη, μή τόν ουρανόν, σάν καί εμάς μη, γιατρόβουλος ό αφεντάς μη δη μας!

Εφτοτυχούσαμε εξαιρετικά καί βραδιάζει γιατί είχε η Αγγελική, τό μεγάλο Αγγελο, τών χριστουγεννιάτικων καί κυρίαν, τού χρόνου η όρεξή τους δη εκδρομεία τών τριών χουλιάνας, καί τά παίζουσαν ό τού βαρόμετρο μελαν τον δρόμον τον, μ' εγώ μ μικροδιά μας, έβρε μαγικά, τον τά βουνά, μ' όλες τον τά πρόβατα, όλες γεμάτος ωαλκάς, μή τά διαφορετικά, σάν είχε μεγάλο μ' όλα μικρά σπίτια. Εκεί μ' εφ σπορά μας μη Αλίκη, μη Αναστασία, τό Αγ πρωτινόν κόσμο, μή μη Ιδέα, μη Λευκή, μη

19

Πέτρος, ὁ μητροκτονώτατος Πέζας μι-
ᾶς περιοχῆς τῆς μητρόπολης Κέρκυρας. Πι-
στεύεται ὅτι ἔχασε τὸ βιβλίο (τηλεφωνεῖ) στὴν
Κέρκυρα ἀπὸ ὅπου ἦταν χειρουργὸς μιᾶς
χήρας τῶν Ἀρχείων, καὶ ὅτι ἔχει γράψει τὰ
ὧρες μὲ πληροφορίες γιὰ ὅλη Κερκύρα
τὸν τερατώδη τοῦτο γιατρὸ Ἀρχείων, ἀγνω-
στὸν ὅμως στὴν Διοικήσει, ποὺ βρίσκουν ὅλ
δημοσιεύσεις, ὁρισμὸ καὶ ὠφέλιμη, εἰσὸ ? Ἀρχεί-
ου ὡς τὸν "Ομηρο, πάντα ? Λογαριάζω
ὡς τὸ Δημόκο, ἐνδιαφέρον καὶ μεγαλοφυΐα
τοῦτο μα, μὲ βουνὰ καὶ μὲ πέλαγος, μὲ πο-
λιτεῖες καὶ μὲ χωριά, μὲ δέντρα καὶ μὲ πηγάδια,
μὲ πολέμια καὶ χειρόβρυσα..... Νὰ ἡ Κορ-
φοῦλα μὲ τὸ περίφημο Μετεωρολογικὸ καὶ τὸ
ἕλκος τὸ σπίτι μου ἐκεῖ τοὺς, ποὺ τὸ Γρηγόρη
ἡ Κερκύρα, τὸ φρούριο, ὅπου ὁ Τζόνης Κολ-
φερες ἐπίτιμος τὸν Πορτάλιο. Νὰ τὸ λαμπρὸ
μὲ τὸν Γκρέκο, τὴν Ἐλισάβετ, καὶ τὸ περίφη-
μο Γκρίν, καὶ τὸν ἀρχαιολόγο "Ομηρο τὸν ἀ-
ποκρυφὸ βόθρο καὶ φορεμὸ βαγονέτο, ἐνδ-
χρονομένης « σαρανταδυὸ πορδὲς τὸν, καὶ τὶς καλα-
ξῆτε δυὸ βρυσοῦλες του » ὅπως μορφώνει τὸ
περίφημο δημοτικὸ τραγούδι
"ἕνα καμπαναριὸ γυαλόπετρο ξύνεται, σὰν ἀρ-
χιεπίσκοπος, ὁ Πίνιος δικολάβος,

σύμφωνα τὴν τοπική παράδοση, παίρνοντας
ἐπάνω ἀπὸ τὴν μορφολογία τοῦ Πίνδου, καὶ
διακρίνοντας μπροστὰ ἐπάνω τὴν Κασταγιάννα,
ἀπὸ Γρεβενὰ καὶ μιὰ ἐπάνω τὴν Λαμπάδα
χάνεται ἀπὸ Γέρμα καὶ χάνεται ἀπὸ γεω-
γραφικὸ Δρόμο, ἀπὸ ἐδῶ τὸν Ὄλυμπον.

Προχωροῦσαμε πρὸς τὸν Πίνδο, ποὺ μοῦ
φαίνονταν, σὰν νὰ μοῦ εἶχαν τὴν εὐχαρι-
στιὰ καὶ νὰ μοῦ τραγουδοῦν. Περάσαμε
μπροστὰ ἐπάνω τὴν Παρηγοριά μὲ ἔδεμε νὰ χά-
σω τὴν τοπικὴ παράδοση, ὅτι ὀνομάζει ἐπά-
νω ἀπὸ ἐρχεται δρόμο, ποὺ σχηματίζονται ἐπά-
νω τὴν τροποποίηση τὴν ὀρέων τὴν Δρυοφύτη
καὶ τοῦ Κόρεμα (Κορυφὴ-γκαμὰ = μεγάλο
τραγούδι) προβαίνει τὸν Πίνδο ἀπὸ
σχηματοποιεῖται, σὰν τώρα ἐφαρμόζουν
μεγάλους καὶ ὄγκους, ἐπὶ ὅπου ὁ Ὄλυμπος
Κατάφερνε μὲ τὸν Σταυρό του, γιὰ καὶ σταυ-
ρὸν τὸν Πανωπίο. Καὶ ἐκεῖ τὴν σχηματ
μπαίναμε ἀπὸ Κρέβος, ἀπὸ Βασίλεια τοῦ
Πίνδου. Τότε ἔδεμε πανόραμα τὰ Γρεβενὰ
τὴν Καστανιάνα καὶ τὰ χαμόσπιτα
καὶ μοναδικὸ ὀλόγυρα Μετέωρα ἀπὸ τὸ.

21/ Πέρα εκεί στα Μελίσσια είναι ένα μικρό χάνι με πρώτη γέφυρα των Μουσελιμίων, που είχαν [illegible] [illegible] και τη γυρεύουν χειρότερη όλους τους Σουλιώτες Τσαμήδες, γιατί χάνει λιγότερα σπαρτά, η γέφυρα εκείνη, η περίφημη δόξασεν τον Αρχάγγελο μεγάλη και την Κυβέρνησι.

Αρχίνησε δεξιά μας ο Κόρακας και επήγαινε κατά βορειά προς νύχτα, δηλαδή των Τσαμήδων τα σπίτια, χαμηλώνει (από σημείωση μου). Η μητέρα του ονομάζονταν Μπόγια-γιαννά, η έρημη εκείνα τα παιδιά, εννοεί τον Αφεντοπούλαν, που εκείνη ο Άνθρωπος, η Δεσποινούλαινα (= Αγγελική) από βορειά προς νύχτα, τα έχουν φαίνεται, τα έχουν γράψει στο καλόγερο, Αίνεια. Έτσι μέχρι μεγάλο χειόβρυσι χάνει μου!

Έπειτα έννοια σήμερα, έννοια τον Αφεντοπούλαν, τους Κύρδας τα τούρκικα, τους Σεραμεντζιώτες, πήγαν σημερινή την Τσαμιά, και τους πληρωμένους Αρβανίτες.

Προχαιρετίσαν εκεί στο σπίτι εκείνο ο εκεί... δείον.... δείον, δείον, δείον με γειά δείον με, γειά χαρά μας! Περάσαμε γιατί από το χάνι δίπλα και τρέξαμε μπρος στα πόδια τα Μπόσοβο, γιατί από εκεί ήταν η άκρη του Μπόσοβο, γιατί ο Αφεντικό Αβέρωφ. Σε λίγο φάσαμε γιατί

εἰς ὁ Κόλφος, εἰς ὁ Λεμόν καὶ ἐρημάκι
γιὰ τὸ Περιβόλι, τὸ γυμνάσιο πορφοβούνι, τὸ
δημοτικὸ τοῦ Πύλου, καὶ τὸ γυροδρόμι
μος, κάτω μαγαζεί, τὸ δημοτικὸ μας
σχολεῖο, μὲ τὸν γεωργοεφημέριο δάσκα-
λο τοῦ χάρη.

Περίοδος 2ᾳ Φεβρουάριος: 1ον τὸ ἐπαρχι-
κὸ δικαστικὸ Μέλοσσο, μὲ τοὺς Δημοδίκας
τοὺς Θεοδωρίδης 2ον, τὸν βασιλεοχωροφύλακα τοῦ
Δημοτικοῦ σταθμοῦ Δούκα (= Εὐδοκία) καὶ τὸ-
σα εἶχα ἀρκετὰ τοῦ ἐκεῖ. 2ον Τὸ Συμβολαιο,
μὲ τὸν μεγάλον τοῦ τόπου καὶ τοὺς μεγάλους
τοκογλύφους Κυριάζη τὸν καὶ τοὺς μεγάλους
τοκογλύφους τὸν Κεχαγιόγλου, καὶ τὸν Δέλιγιαννη,
τὸν γέρον τὸν πρώτον τοῦ Εἴκοσι Ἕνα, καὶ
τὸν Κώστα Καραβίγκα τὸν, τὸν «Φεργουσὶ» σὲ
τοῦ Χωριοῦ καὶ τὸν Σκάνη, καὶ τὸν Κατσιμπόλη
Καμπούρη μὲ τὸν, ἀρχοντόβλαχους τοὺς Τσου-
λούφη, καὶ Λεμπέρου, τοὺς βλαχόπουλα
γραμματέας τους, δανειάστη Φασούλα, καὶ Σιού-
φασούλα τη. καὶ τοὺς ἐξόχους δημογλάδη
τοῦ Δημοτικοῦ καὶ τοῦ χωριοῦ, τὸ ἐφημεράκι
τὸ Πλουμάρια, τὸν Ἄρχοντα καὶ τὸν Δημοτικό,
τὸν Ἀλμωπιανὸ, τὸν Ἰδέαν, τὸν Πανδώρα
τὸν Λαμπάδα, σταλάκτη ὁδηγὸν τὸν
Κήρυκα, μὲ τοὺς Πέζους, ἀπὸ τὸ Δάσος γαλα-
ρεμένο δάσος Πέζους, τοῦ χωριοῦ τὸν Ἥλιο

23/ από τον Αμπελάκια Κόγιο τη μη Κυριάκη
και τον Αίγιο α. Συγκέντρωση μεσά 20
βουλγαρα - πού με έχαρη τόν Αγιά μας
την Δυνατή Μακεδονία μη την Σαμαρι-
να, τη Παρθένε, τη Γρεβενά, και τον Κοζα-
νον Αγιάμπινα, τον φεύγει συνοδεία
και νά πάει να χάνει μαυρικά-μαυρού
τον νεροχύτη Κόγιο, Αγιά της Δυσκολίας
και το τον Όλυμπο. Συγκέντρωση Ιούνιος
και τη Πιέρια, καλοκαίρους από
η' επιφάνεια του Πάνου, έχοντας Αγιά μας
τη δεύτερη θεραπεία τη βουνά του Γεωμη-
τρικού Χαρτού, μη τη πολιτεία
παραλιακά τη νότιο της Θεσσαλίας
Σερβοκρατία, που υπάρχει ένα μη
η' έδια των Εμπνευσμένων Σαμαρίων, καλά
τους χάνους του Αγι-ωσία και τρίν
επάρια, και μ' έχαν γνωρίσει τον
Αγιά Νικόλα, τον Μεγάλον Αλεξάνδρου,
τους Πιέρωνες, τον Νεοφύτου Δούκα, τη
Κοινή ειδά, τόνον χαρά τρόπαιο το παγωμένο
και τον μικρό χωρίο και χιονοσκέπαστο
τον χειρώνα, μη την υπέροχη Αθήνα
και τον αυτοκράτορα, η έχαρο μεγάλο
και φορτηγάκι όλη δίνη του Βίτου, που μικρό
για με τον σκαλό Κόκκο Κόρο, τον Χάλκη.

24 Δήμος από τα βουνά του Ζαγορίου, έρχον-
ται τα βουνά της Κόνιτσας, μα τα μοναστρο-
χώρια τους, που συνορεύουν μ' την αρβανι-
τοχαλουδιάνα Βόρειαν Ήπειρο μας, και μερο-
λά μιες, προ Γ' εφτεμβρή, ήχαμε τον πόλεμο
φορ, η διάφαρο. Τρεμερον, στην μέση του σπί-
ου βρίσκεται η Δωδώνη μ' το θεατρικο
και σουπερχαιο ιερό Μαντείό της, Γ' άρμα βου-
νά του νοτιοανατολικού Ζαγορού, τα βουνά της
Περιστέρας και τσαρκοπόρα, τσαι χωριό μας,
τα μεγάλα βουνά του Μιτσικελή και τσα
Τσερμανίτσι, και τσαρδιτσιώτικα τσως, προ τα δεξιά,
την Μερόπεια του θεατρικου Παγιαννού
μ' τον παγιαννοπούλειον μ' ευτυχισμένον τρό-
πον του, που συνορεύει με την ~~αρβανι~~
αρβανιτοχαλουδιάνα Βόρειαν Ήπειρο μας.

Πίσω από τα βιένννα, παλαίμαχοι
μας, έρχεται η Έγγοντα, ~~η Κόνιτσα, τα βουνά τα~~
~~Κουρεντοχώρια, τα τα Σουμπατοχώρια~~, η ωραία
χώρα, ω ξένε, παλαί την ιστορικήν
ερχαιότητα Γ' όνομα «Έγγιδες», η ονομαστή
σήμερα Κερασοχώρια μ' τα ενδοξότατα σχο-
λεία τα τέσσερα Κερασοχωρίτικα της, τα χρυ-
σένια σουκνόχωρα Κουρεντοχώρια, μ' τον αρ-
χαίον νουμά τους, τον σημερινόν Κυβερνή-
του τα μεγάλα Μιτσικέλη στην χώρα και το είπα τα
χωριά στο πλάτος της Μεσόγειος της Κερκυρας,

25/ εκόμισα Ηλουμπίους και Σαρακάδας. Και
στην πορεία της Καρεμπουρνιάς, ύψους πε-
ντε, μία το χαμοτόρι Μουσουλμανικό Μοσκο
σπίτια, τούρκικη γρυπόσκα στην αρχή του χωριού,
τσιφλίκι Λορδος Βρυωνος, το χριστιανικο
μόνο για εταιρικό σύστημα" Τσιφλίκι Κερασιά,
στην εκκλησία της Καρεμπουρνιάς η κοιμητηρια
Κεπαναγιας, εκκλησία το βουνάκι του αι-
λιαδερμένου Μοσχατου, το χωριό
Εμπορια του Τσαρλιου στην Ηπειρο, καλά
στον χαμό της στις 19 Ενεργιου του 1913
η άνοιξη του Τσαρλιου, του σημερινού της
Ηπειρο 480 χρόνια, μπροστα στην
νεώτερη ιστορία, στην επαναστατικη εξε-
δοσία του 1821 και στην αρχαιοτερη μπρο-
στα του Κωνσταντίνου, του 16ου Διαδοχου
του έθνους μετα 1913.

Η τοπογραφική κατοικία Πωγωνίου, τα
προσεκτορικα, μα την τεσσερα μερη εκκλησια
του χάρτη, εκτρεφαν, επάνω στη στρατ,

26) τὸν ἀνοιξείλιον ἤγε. Τὸ πρόσκτημα τῆς Λήμνης φαίνεται, ὅπως πρέπει ἀπὸ τὸ ἔγγραφο τοῦ Ἡμπέρτου ἐνδιαφέρον τὸν εἰδικὸν μαθηματικὸν τῆς. Ναί, τὸ χωριὸ τοῦ ~~Λιμνιοῦ~~ Λιμνιοῦ, σωστὰ ἐξορίζουν μεταφερμένων Μανιάτων, τοῦ Μεσσηνιακοῦ τοῦ Γαργαλιανοῦ, μὰ τὸ λόγο ἱστορικὸ τοῦ Μονεμβασιάτη· τῆς Ἐφεσίνας, τοῦ Ἄρτου Νικολάου τοῦ Νάξιου, τοῦ Ἄρτου Λιμνιάτη τοῦ Σουλιώτου, ἱστορικῶς τῶν φυγοδικῶν, ὅπου ὑπῆρχαν ἐλεύθερες ὁμάδες, ἀπὸ τὸ 1204, φυσικὰ ὡσότου τὴν πόλη τὸ Φράγκου τὸ 1612, ὅπου ἐδῶ καλύπτουν οἱ Τούρκοι τὴν Ἱερώτατη Ἐπανάσταση τοῦ 1821, τὸ μόνο πανεπιστήμιο, τοῦ ὑπῆρχε τὸ ὅλη τὴν δουλωμένη Ἑλλάδα, ~~τὸ μοναστήρι~~ τὸ μοναστήρι τοῦ Ἄρτου στὴν Ἠπειρωτικὴ ὅπου ὁ Ἐπαναστάτης τοῦ Σουλιῶτο-Μανιάτη ~~Χουρ~~ Χουρ σὴ-σεϊτάνη (21 Φεβρουαρίου 1822) ἐξορκίσανε τὸν τορβέρνον Δή-σεϊτάνη, τοῦ Παναγιώτη Ἀθήνα τοῦ Νάξιου γιατὶ ἦταν τορβάνη Μοναστηριοῦ του, ; τοῦ Ἄρτου Νικολάου Σουλιώτου

27) Τον Αγίου Νικολάου Νάξου και της Εγκοσμης
όλοι τον τρίτον το ξαπονύχτι Κάστρο των
Γιαννίων, πλάτια του Μεγάλου Κουλιανού
κάστρο, που ειδε να τον τον εσώ φαίνουν
τρώλια-τρώλια οι Εγκυκλοφυλιανοί γυρίσερχοί
του, ύλιρα οι Έξυπνες, ύλιρα ο νόδος νιός
του βασιγιά της Λουγίδας Βορμόλος, ύλιρα
οι Σκρόν του ~~Καστρο~~ Σκρόν Βασιγιάς Σκιφ-
νου Νικολάου, οι Βιδχοι του Μπουρδιου και
λιγιλειάι οι Γουρνοι ως την 21 Φεβρουαρίου
1913, όλη ο τρίδυχος και δυνο σλη φις διεύθυ
του Εγκυκλοφυλιανού Κρόνου Κωνσταντίνος, γιατί
του Γιαννιώτη Εγκυκλοφυλιανού Σκρατηγού Εσσέξ
ωσεύς, ολό Μαγάλι, ρωτιν Εγκυκλοφυλιάς ολα
Γιαννινα, καλίβεσι το Μουσεύρερο εσώ του
τόρχο του Αγροφυλακίου του Κάστρου τι ύλιρα
σλη δέση του λη γαρακόλιτιν Εγκυκλοφυλιάς
Σκριπάρι του Σκιπρού ύλιρα εσώ
431 Χρόνια λουκιτς σκιλαβιάς!

Πίσω εσώ το Κάστρο, ξαπόγονται τα τουρ-
κα Γιαννινα, οι σχήρια δικέφαλου απλού
και πουρεξαπονυχίνει Γιαννινα, η τσαρδα
του μιγάλου Εθνεργέτου του Λεκκεμίου

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

28) Αδριανὸν Ζωγράφον, τοῦ Κασταίνη, τοῦ Γεωργίου
~~Στρατηγὸν π.τ.λ.~~ Στρατηγὸν Δημο-
γερόντων. τοῦ Γένους Μουσείων, Ψαγίδας,
Δημητρίου Στεφάνου Τσάρου, Δημητρίου
Σέρρου, Γεωργίου Καγούδη, Κωνσταντίνου
τοῦ Φυλῆ Ἐλευθερίας Δράκουλου Θεο-
δώρου, τοῦ ἐδημιούργησε τὴν μεγάλην
Ἐπανάστασιν τοῦ 1821, ...

Ὥρες 11 καὶ 1/4 π. μ. ἀπρόβλεπτος, δυνατὴ
βόρεια εἰσὸ ἀπροσωπία μὲν μιᾶς ὥρας καὶ
3/4 τῆς ὥρας, ~~βόρεια~~ εἰσὸ τὴν Ἀθήνα ὁλό
γαλάζια, διάφανα ἀπειράλλων ἀμυδρὸ πορ-
φύρα, φλέβαρη καὶ ~~καθαρὰ~~ καλλιέπεια
τὸ ἀπροσώπιο τῶν Ἑλλήνων!

Δὲν εἶναι νὰ ὄνειρο, νὰ παραμύθι,
νὰ γέρια! Εἶναι ἀλήθεια.

Χ. Χριστοβασίλης

Καλάμαι 3 Ἀπριλίου 1934

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ · ΕΤΑΙΡΕΙΑ

10 ΦΥΛΛΑ Α' ΣΕΛ, ΕΧ. 36.6 Χ 22.6, ΜΕΛ. ΜΠΛΕ, ΔΙΟΡΑΞ-ΜΠΛΗ, ΑΡΧ. Α.Μ.

Γεωπονικόν Διαγώνισμα

Γυμνασιακού Λυκείου

ολ' Δημοσίων

Λεξιλόγιο

των ανασυνθετών σ' αυτήν την ενότητα ονομάτων αραβικών, περσικών και τουρκικών λέξεων.

Α

αγάς, όνομα τουρκικό = κύριος, σαλτάνος, αφεντικός, άρχοντας, διοικητής, ιερατικός τίτλος για πολύ αρχαίους Τούρκους.

αγιάζι, σύνθετο όνομα τουρκικο: αγιάζ = σώμα, σώμα, ~~σώμα~~, ~~σώμα~~, σώμα, ΟΙ = φωλιά = η σώμα, απού την οποία μιλάνε η φωλιά σλό εσωτερικό του σώματος του νεογνού και γίνεται η επικοινωνία σλά σπερματοζωάρια

Αλλάχ όνομα αραβικό = Θεός.

Αλλάχ-έκμπαρ, έκφραση αραβική = ο Θεός είναι μέγιστος.

Αλλάχ-μονογράμ, έκφραση αραβική = η σωτηρία, η είρήνη μ' έσένα (είρήνη νεών), αναπάντηση μονογραμμένων τρόχαιρετισμών μονογραμμάτων.

Αμάν, όνομα τουρκικό = έλεος

αμανλίδι, όνομα σύνθετο περσικό: άμαν = νερό, νλίδι = χέρι = χειρονομία = φροντιστήριο τρόπος χειρών, ποδιών και σώματος

ανδρί, όνομα περσικό = νοσταλγός, ο άντρας, μεταξένιος κλ.

Β

βαπούρ, όνομα αραβικό = αφιέρωμα σε ζώα, ατμοπλοία ή σταγμ.

βαρβάχι, όνομα σύνθετο αραβικό = μια τον νερό.

βεζίρης, όνομα αραβικό = απολυτος υποζύγιος εκ κρεάτος, τοποθετημένος.

Γ

γεζέλης ὄνομα ἀρσενικό, ποὺ σημαίνει ὁλόκληρη συμφορὰ ἢ ἀπειλὴ ἀφανισμοῦ.

γιαλαντζής,

Ζ.

Ζερεύω, ὄνομα ἐρεθισμό = τσιχλόσαμπίδιο εἰδικό σχοινιοῦ ἢ ψειδοῦς φανταστοδίχρου, χαλάει μπλαβίρου γιάτια τῆ Ζόρ, ὄνομα τσρουμπό = ἐντάρμι, βίες

Ζ

ζήτ (ζήτ) ὄνομα ἐρεθισμό = ἄδεια
ζιαμ(ης) 〃 〃 = ἐφημέριος μπαμπαδικός, ἐντόλιχο τοῦ σαν
ἐνοπλαγία, ἐρεθισμό ἔκφραση = εἴδε, ἄμυαλη
ἰολαϊτουργία, ἐρεθισμό ἔκφραση = ἀνόητος ζιγκόλο, μή γενικό, ἀνόητος

Κ.

καβαλ(ης) ὄνομα ἐρεθισμό = ἔνοχος γυμνάρας τσιγγάνου ἢ τσοβιδιάς
καβούκ(ι) 〃 λουρμπό = μπλάρι
καΐκι 〃 〃 = χέρι, τσιμάρι
καλλ(ι)(καζῆ) ὄνομα ἐρεθισμό = ἐγκόσμιος
καραοῦ(ι) ὄνομα τσρουμπό = διπλωτό τσιμπούκι
καφ(ι) - καχβέ - καϊβέ (δαν) = τό γυναικό ρόμπικο
καφεζῆς, ὄνομα ἐρεθιστορικό, ἐντύπωμα αὐτό τό ἐρεθισμό καφέ καί τῆς λουρμπό
καλάμπη ζῆς(ι) = σοκόλα - σόκης = καφεκόκκος.
Κλαμπσέ(ι) - Καλάμπα, ὄνομα ἐρεθισμό = τό ἱερό τέρμα (ζιαμί) τῶν Μπέκτας, ἀποτελούμενο ἀπό μιά τσιμεντένια γυψινή σκυφτή, τοῦ τσιμπιοῦ ἕνα μεγάλο σιδερένιο λεβέτι (μπλαβίρου) καί μιά ἐμαγιάτικη τσιμεντένια στέγη.
Κορδόν(ι) ὄνομα ἐρεθισμό = βιβλίο, τό ἐνεργητικό τῶν μπαμπάδων
Κοκκαμαράδ, ὄνομα ἐρεθισμό (χειρ(ης) - ξεμπιστεμένος = ξένος) = μέρος, ἔνων μοίραζαν ἄγιοι οἱ Τούρκοι γιατί (κοκκαμάδρα) τήν φλεγόμενα, τό ὄνειρο μέρος εἶναι τ' ἀγαλλία, σύνεση μποροῦσε ὅτι ἄγρα τοῦ Δρεζιοῦ τοῦ Κολόμου, αὐτό τόν

τραίλανο τῆς ὄσσιας οἱ Τούρκοι ἐμετρήσανε ὅτι 1839 τὸν Ἅγιον Γεώργιον, τὸν Νεοκαισάρειας, τ' ὄσσια σήμερα ἀνομάζονται μὲ τ' ὄνομά του μουρειάν(ι), ὄνομα ἀρσενικό = ~~δῆμα~~, ἐνοία, δῆμα, τὸ γιοσάρι, ποὺ σβέρνουν οἱ μπαμπάδαι τὸ μωρεμένο (τὸ βαπτισμένο) μὲ τὸ ὄσσιον τσιλιόνουν ἀπὸ δά τερεάσουν ~~στὸ βαπτίσι~~ οἱ γυφτοπαπάδες τὸ ~~βαπτίσι~~ μωρεμένο βρέφος τῆς βρίχας (ἀγοράκι) τὸ ὄσσιο χεφάρι δὲν μποροῦν νὰ τερεάσουν χωρὶς αὐτό, γιατὶ νὰ μωνῇ στὸν Παραδείσου (Φιρτήζ)

Λ

γερίν (γειρίν), ὄνομα ἐπιτηδευμένο, = τσιγγάνος.
γουνουρι(ι), ὄνομα ἀρσενικό (χουμπάρι); τὸ γυναικεῖο γυναικεῖο

Μ

μασκαρᾶς, ὄνομα ἀρσενικό (μασκαρᾶ) = ταρσός, φαρδὺ μέσα σ' ἕναν μεγάλον σιδερένιον δίσκο, ὅπου ἔχουσαν μέσα στὴν μορφὴ τοῦ ὄσσιου νυφίχια μικρὰ στρόγγυλα σιδερένια, σιδερένια ἐπίσης, σάν πανιόλες, ποὺ ὅσοι ~~ἀπὸ~~ ἀπὸ τὴν γειτονιὰ ἔχουν γεννημένον μασκαρᾶ, μὲ ἀνακατεμένο τὸ δαδί, ἢ τὴν αὐγὴ ἐνὸς σαββάτου, τοῦ μεσοχαρίου, ἢ τῆς τσαλίας, γιὰ νὰ φέγγῃ, ὅταν χορεύουν ἔχουν ὁλόγυρα, καὶ τοὺς χαρίζουν

μαχαγᾶς, ὄνομα ἀρσενικό = σανσίλα.
μείνιαι ἡ = μεγάλη τσαλία, μέρος ἀπογεύματος.
μεγάλα (μγάλα καὶ τσαλμγάλα) ὄνομα τρόπου, σημαίνει ὁ ἐδῶ ὅμως.
μενγρο(ι), ὄνομα ~~ἀρσενικό~~ ἀρσενικό = σγουρό, ἱπποδιάσπαγγο.
μερόνι, ὄνομα ἐπιτηδευμένο = ὀδόντι, ἔφτον, μύτη

μερεμετή(ς) ὄνομα ἰουρκικό σανίδι, ξύλινος, σῶμα/σώδι, ἔρευνα χώρου, μιά πάλι ἀπ' ἀρχῆς ν' ἀποχτίσει

μερχούμης, ὄνομα ἀραβικό = μανταρίνι, δηγικό - μερχούμισσα μανταρίνια

μέσι, ὄνομα ἰουρκικό, = τέλεια τετραώδια ἀπό γυαλί διάφανα εἰρηνικῆ ἢ πετάλινο, συνήθως χρώματος πέρινου, ποὺ βάζουν οἱ Τοῦρκοι ἐπάνω ἀπό τὰ ἰουρτάκια (σπίτια) καὶ πάλι- ἀπό τὰ καντούνια

μιναρές (νουρ = φῶς) ὄνομα ἀραβικό = φάρος, ὁ πύργος τοῦ ξωκλησιοῦ, ἀπό τὸ διάφωτα τοῦ ὅποίου ἀνακοινώνει ὁ μουεζίνης καὶ γάζει. Ἀλλοτε οἱ μιναρέδες ἐχρησίμευαν ὡς φάροι ὁλῆς ἀμφοτερογειᾶς, ὅπως καὶ σήμερα, ἢ ὁπού ἔχουμε, πολὺ διαδόμενοι.

μουεζίνης, ὄνομα ἀραβικό, = ἀναγνώστης, ψάλτης, ξωκλησιάρης, ὁποὺ ἀνεβαίνει στὸν μιναρέ καὶ γάζει

μουεζίνης (μουεζίνης, ὄνομα ἀραβικό = ἀναγνώστης ψάλτης ναοῦ

μουσουλμάνος (μουσ = ἰσότης) ὄνομα ἀραβικό = πιστός, ξωκλησιάρης, ὁποὺ πιστεύει στὸν ἕναν Θεόν, στὸν Μωαμέθη καὶ στὸ Κοράνι

μπαγιαλάν· ρῆμα ἰουρκογραικικό, ἀπό τὸ ἰουρκικό μπαγιρμάκ (:) = φωνάζω ἀπό τὸν μιναρέ, διότι ὅπου οἱ ἔξυπνοι Ἕλληνες ἔδωκαν, ἀπό φανατισμό, τὴν σημασία τοῦ μιναρέ, π.χ. μπαγιάλιασε ὁ χάλκινος = μιναρέδες ὁ χάλκινος. Ὅταν ὁ Τουρκογραικικός λέγῃ μπαγιαλάν ὁ χάλκινος, ἐννοεῖ ὁ ἀνεβαίνει στὸν μιναρὲ καὶ γάζει, ὅταν ὅμως ὁ χριστιανὸς ὁ ξωκλησιάρης, ἐννοεῖ ὁ μιναρέδες ὁ χάλκινος.

μπαϊλίκι, ρῆμα ἰουρκικό (μπαϊράκι) = μπαϊράκι

μπαϊράκι(ν), ὄνομα ἰουρκικό = μεγάλη μακεδονική ἔρμη, 30 μίρες νότια ἀπό τὴν Θεσσαλονίκη τῶν νυστέρων τοῦ καφενείου.

μπάρμα, ὄνομα ἀραβικό (:) τὸ γνωστὸ ζαχαρωτὸ ξυλεράδα

μπαρμπάκι) ὄνομα τουρκικό = ἀδελφὸς πατρὸς καὶ μητέρας μπαρμπάκι

μπεϋλίκι) ὄνομα ἰουρκικό = νομός, ἐπαρχία, ἡγεμονία, ἐμπλουτισμένη ἐπαρχία (τὸ καμπαναριὸ τοῦ ἐκκλησιοῦ) ἐκκλησιαστικὴ καὶ πολιτικὴ ἐπαρχία, καὶ ὁλόκληρη ἐπαρχία τοῦ πολιτικοῦ ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς.

μυσορ[ί](α), ὄνομα αραβικό = χαλός, σάγη

μυσολίν(ι) ἡ τουρκικό = πῆχυς, μέ ἰσχνικά, ἀγγλικά, ἑλληνικά, μαρκούτσι

μυσολαντζέτο ἡ τουρκολογικό αὐτό τό μυσολίν καί ἴσο τουρκική καί ἑλληνική γῆ = υποδοχή.

μυσουρόβι, ὄνομα τουρκικό, ὄμιλος ἐνότητος, ἴσημα μικροῦ σύμπαντος σταλιοῦ, τόξος.

μυσυντροβι(ι) ὄνομα τουρκικό (ἐπό τό ἑλληνικό νόσημα) = νόσημα βυζαντινό

Ν

νάρας, ὄνομα αραβικό = ἀφθονία.

καρία, ὄνομα αραβικό, τροδοτική, ὑφαί τριποτικής

νλαβάς(ι) ἡ = ἐλληνική

νλερόβιτσα, ὄνομα τουρκολογικό, σύνθετο, ἀπό τό ε. νλερίν = δημόσιος, μερικός ἀρόμοι καί τό ἑ. ἐγκαῖς = πύργος ὠχυρώνει

νλιρβίσιης (νλιρβίση) = ὄνομα τουρκικό = φόρος, μισθός μισαρικός.

νλιβεν(ι), ὄνομα τουρκικό, = ἐνδιάλειπτο δημόσιο, ἀνάλαιο δικαστήριο

νλίω(ου), ὄνομα τουρκικό = σαΐτα, τυφέκι, ἐσπέρμια = πυροβολισμός

νλόνα(ς), ὄνομα ἀραβικό = τροδοτική, συναλλαγή (δημοσιονομική)

νλουνγιάδ(ς), ὄνομα αραβικό = γιόσμος

νλουδμιάν(ος) ὄνομα τουρκικό = ὑγρός

Ο

όνλάς(ς) ὄνομα τουρκικό = δημόσιο,

Π

παζείρ(ι) ὄνομα τουρκικό = ἐμπορική συμφωνία, διαπραγμάτευση

παρᾶς(ς), ὄνομα τουρκικό, = τό 1/40 τοῦ τουρκικοῦ τριάσιμου γροσσιοῦ.

πασαούλος (μπασαμπούλη) ὄνομα τουρκικό = νοσοκόμα, ἀσθενοφόρος

πασιάς(ς) ὄνομα τουρκικό = ἐξουσιαστής, σταλιγός, τριπλοσυγγενής

πασαρέλια, ὄνομα τουρκικό = μεγάλια, = σύρτης ὁ ἐδάφους,

πεϊγεμπέρης) πασαρέλι ὄνομα τουρκικό = τροχάδην, τροχαδόρος

πανιέλι, ρῆμα τουρκικό (πανιαμάι) = σπείρω

Ρ

ραγιάδ(ι), ὄνομα ἀρσενικό = χριστιανός ντόπιος Τοῦρκος.
ραμαζάν(ι) = ὄνομα ἀρσενικό, ὁ ~~[illegible]~~ μῆνας τοῦ ἀρσενικοῦ μουσουλμάνου, ποὺ νηστεύουν οἱ μουσουλμάνοι.
ραχμέλ-ι - συλλ. -δες, ἀρσενικό ἔκφραση = ὁ Θεὸς νὰ βάλῃ ἀπανωθιά του, νὰ σχωρέσῃ τὸν!
ρεχμέ(ι), ὄνομα ἀρσενικό = ἔλεος
ριζκιά(ι) ἡ " ἡ = εὐτυχία, εὐτοδαιμονία
ρουμελῦ-ιά, ὄνομα ἀρσενικό = χῶρα τοῦ πεφωτοῦ καὶ τοῦ μουσουλμανικοῦ κράτους ποὺ ἔχει ἔλεος μὲ διάφορα ἐλάφια καὶ χαλάσματα
Ρουμέλη, ὄνομα τοπωνύμιο = Χώρα τῶν Ρωμαίων, Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία, καὶ σημαίνει = Χώρα ἐλεύθερη.

Σ

σαγιαχοῦ, ἔκφραση ἀρσενική = ὁ Θεὸς νὰ βάλῃ τὸν μουσουλμάνο.
σαλβαρτάρης, ὄνομα ἀρσενικό, σύνθετο = ὑγιὴς ἄνθρωπος, τραπεζομάχαιρας, τραπεζοκατεργάρης.
σαρίκι(ι) ὄνομα τοπωνύμιο = ὑδάτινη, ποταμίσια ἐκ τῶν ὑστέρων.
σεϊρ, ὄνομα ἀρσενικό = διασκέδαση, περίπατος διασκεδαστικός
σεγιάφι εἶμαι, ἀρσενική ἔκφραση χαρακτηρισμοῦ = εἶμαι, σωστὸς τ' ἐλαφιοῦ
σεγιάχ(ι), ὄνομα ἀρσενικό, μέση δημώδης, ὅταν ἐπεκτείνουν τὰ σεράγια ἐγκαταστάσεις ὅπως ἔκαναν οἱ Τοῦρκοι, σ' ἔμενες μ' οἱ ἀλλαγὲς τους
σεράϊ, ὄνομα τοπωνύμιο = μέγαρον, ἐπαύλιον
σεργιάν(ι), ὄνομα ἀρσενικό = περίπατος διασκεδαστικός.
σέφης - συλλ. -δες, ὄνομα ἀρσενικό = χῶρα τοῦ πεφωτοῦ καὶ τοῦ μουσουλμανικοῦ κράτους μὲ ἔλεος διαφόρους ἐλαφιοὺς καὶ κοιλάδες.
σηλιαντής, ὄνομα ἀρσενικό = μικρὸ χαμηλὸ τραπεζομάχαιρο

~~σουλουμάρης (όνομα αρσενικό σύνολο = αλλοδαπός, ξενιτεμένος, ~~

σερφής, όνομα αρσενικό = η μαγική ξέβρεχτη μπεφεί, όταν ενναλλάσσει ο μονός (καὶ γέζια)

σέρης (σειή) = αρχηγός τσαμπούνας, ηγέτης μπαντάρισμα μπουκάλι (λιμ)

σουλεϊνος, όνομα τσιρουνό = αυλοπαίχτης, μουσικός

σοβάς), όνομα αρσενικό = ασημένιο

σοφλάς(ς) " " = ξεροσφουγγάρι

δ.

λαγκιός(ές) όνομα αρσενικό = μεσαίος

λιμέ(ς) " τσιρουνό = μπαντάρισμα μπουκάλι

λαμπάς) " αρσενικό = σύσταση του πορμπού, συνοδεύοντας καὶ ξύλο στη δεξιά χέρι αὐτό λά πάλω τρός τό μπρός, γιά νά χειρίζεται (ένας έχει)

λαγκιός) όνομα ουδετερικό = γαμπρός δίχως

γλαύκη, όνομα τσιρουνό = γυναίκα

γλάρος, όνομα αρσενικό (γλάρια) = συναυλίστρια δημοτικών

γλεντέρι, όνομα αρσενικό = έλξις, κέφι, γλέντι

γλιστ(η), όνομα αρσενικό = άγριος ενδιαφέρον

γλυκός(ς) " " = τρόβηρο δικαίωμα, εὐλογημένο μη.

γκουβέρ(ι) όνομα αρσενικό = πόρτμπαγκας χαμού ή διαμερίσματος

γκαντάμης, όνομα τσιρουνό = χαμοργάνας, παλιό ξίφη - εὐφημισμός μή ὀρατικά σλογάν (τσάκα)

γκαμπιάζω, ρήμα ουδετερικό = τσιρουνό μή ολιγοφρονούμενος

γκαμπιός) όνομα ουδετερικό = μεσαίο ἐπαγγελματικό συγχρόνως μή γάντια

γκαγγί(ι), όνομα ουδετερικό = σιδερένια εφόδεμα, αγκιστρο

φ

φαλίκ^{ος} τουρκ. Φαλίκης, αὐτός τού ἔβρει Τσιρουνος, ὠνόμασαν ἐπιστρέψαντες αὐτοί τούς Ἕλληνες μουσικοί καὶ ὠνόμασαν τά ὀνόματα τῶν ὀργάνων τά ὁποῖα ἔπαιζαν ἀπό τό 1914 ὀνόμα ἀρσενικό = νεκρός

φάτσα " " = παλιοφρόμη

φελέκι(ς) " " = ξεροσφουγγάρι εὐάρεστον

φλαμπούρι(ς) " τσιρουνό = αὐλοπαίχτικο διάλειμμα

φουκαράς(ς) " αρσενικό = φλυαρός

Χ

Χείλ(ι), ὄνομα εἰρενικό = παλαίσταιρα, ἑταίρα

Χαϊρά(ι), ὄνομα ἀραβικό = εὐχάριστη ἔρμα

Χαΐρ(ι), ὄνομα ἀραβικό = εὐτυχία, χαρά

Χαϊρέδ(ιο)	ή	ή = διεύθυνος ἐπὶ Μωαμέθη
Χαϊρωνίδ(ι)	ή	ή = εἴδωλον, ἄγαλμα
Χειλ(ε)	ή	ὑπόκ. = ὑποδοχεῖο
Χειρέμ(ι)	ή	εἰρενικό = ἀνδρικό, ἀποτρόπαιο, μὴ ἐξορκιστέο
Χειρέμη	ή	ή = γυναικωνίτης
Χαλίφ(ι)	ή	ή = χείρ, ἐπιστήμων.
Χρυσεΐς	ή	ή = ἑταιρίδιον τῶν χαλιφάδων.
Χαλιφά	ή	ή = ἄλλος ἑταιρίδιον
Χάλιφας	ή	ή (χαλιφᾶ) = διδάσκαλος, ἱεροδιδάσκαλος

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

5 ΦΥΛΑ, Α' ΣΤΗ, ΣΧ 36.6 x 22.6, ΠΟΛ-ΜΠΛ, Α-ΡΦ ΠΤΚ, ΑΡΧ. Α-Μ,
ΔΙΑ ΑΡ ΦΥΛΑ ΦΡ. ΕΛΛ ΠΟΛ.

Γουρουρεβενιώτικο λεξιλόγιο

Λίγα ακουστικά λέξεων ο αυθόρμητος δημιουργός

Αγάς λέξη τουρκική = κύριος

Αγγόλ ι. ί. π. δοκ, εννοώ την οποία μαλαδίζεται η φωτιά στο τσουρέκι του γλουκοσυρόπου και γίνεται η ωκυρουκρόλιση, δηλ. σταγονοτρογλυφίδα.

Άγραμ λέξη εβραϊκή = νερό.

Αγδάχ-εμπέρ έκφραση εβραϊκή = ο νερός είναι μέγιστος

Αγγίν-μουσεγράμ εβραϊκή έκφραση = η εξόντη μ' έσενα, η σωτηρία μ' έσενα (γράμμα γράφ). Αναφέρεται μουσουλμανικού τρόπου χαιρετισμού μουσουλμάνου.

Αγιάν ι. ί. = έγγος

Αγιοντέσι λέξη τουρκική, σύνθετη εκτός δύο τουρκικές λέξεις: έγιο = γερο και ντέσι = χέρι = ωμός, νέγρικο = χειρονομία θρησκευτική

Αντρέι λέξη ~~αρχαιοελληνική~~ τουρκική = ντουντούκι

Β

Βαλούβ (βαλμ) λέξη εβραϊκή = αφεύρεμα, πήγμα αφεύρετου ~~αέρα~~ χαρά, ~~λέξη εβραϊκή ζωντανή~~ ευτυχία, ~~ή ενέργεια~~ ενέργεια

Βαγιαχ ονόμα λέξη εβραϊκή = μια τον Θεό,

Βέγρος (βέγρ) λέξη εβραϊκή = αιώνιος νικητής ενός κρέατος, τουρκοδουλοπρεπής

Γ

Γελίνης, λέξη εβραϊκή, Γκέρσ, γιος του Μωσέως, ο οποίος δείξεις την παρουσία του θεϊκού ιερέως του Αγιέ, πεθερού του Μωσέως, γι' αυτό και ~~η~~ η ονομασία αυτού παλαιστινιακή ρίζα των Μιδιανιτών

Γιοσόμπολι λέξη τουρκική = εισαγωγή,

Γιουτόν λέξη εβραϊκή = ~~ζώον~~ = ~~ζώον~~ ~~ζώον~~ ~~ζώον~~

Γ

Γερού λέγει αρσενική, είδος τριχού σαλιγκαριού από γρ.
νου, ή γιαίδου Φουρνιάς
Γορ λέγει τσρομική = δυναμη, βία.

Γ

Γίν λέγει αρσενική = δίδεια
Γκαμης λέγει αρσενική — δημοτικώς αρχηγός των Μωαμεθανών,
του εκκλησιαστή ή δον Χριστιανόν ιερέων, εφημέριον.
Γκαγιούζ αρσενικό ουσιαστικό = γίδι
* Γκολαίφουρζης αρσενικό ουσιαστικό = άσπρος, νά φυλάξω

Κ.

καβάλω λέγει τσρομική = δυνατό τσαμπουνάω
καβούκι λέγει τσιγγανική = πίδαρι
καβάλι και διαλέκτ. τό τσιγγανοελληνικόν ιδίωμα : καϊβέ (σλ).
καϊλι λέγει τσιγγανική = χάρος, αηδία, ξενιτεμός.
καλο (καρί) λέγει αρσενική = γεροδεμένος
καβάλ λέγει τσρομική = δυνατό τσαμπουνάω
καβέλης λέγει αρσενική = πυκνάρας ένοιωσε δυνατά
καβές — καβεζής, αρσενική λέγει μέ καλάσιζη (ζή) τσιγγανική
= γεφυροποιός. Η λέγει αύτη προφέρεται τσιγγανικώτ
καϊβέ, ήγουν καϊβέ (σλ).
Κλαμπές, λέγει αρσενική όνομα. Το ιερό όρος (χαμάι) του Αλωνιού
εννοήσαμεν, από μιά τσρομική λαλιά σημαίνει ένα μικρό
σημάδι διαφορετικό μαύρο ή κόκκινο νήμα, που τσρησιμεύει
Κορέν λέγει αρσενική = βελος, ο ενδιάμεσος των Μονοσυλλάβων
Κουρεμένο λέγει αρσενική ξεχωριστική, από το γερεύω =
— ξένος, επ' αύτη τσαρελάει και η λέγει κουρα-
μένα. || η Κλαίει τσρομικά από τήν κλαυσι-
άρα του Κάβρου, (σήμερον Νεοκάβρα Σερρών)
ο ήγουν αυτή κλαυσαρα. γυρικά (κουρεμένες ολό-
τριχες
κουρκούδι λέγει αρσενική = δόρια, το πρόσωπο, των οφθαλμών
αι Μωαμεθανοί το μυστήριον, και το ένατο σπλή-
νιον ή δεξιόν νεφρόν των τράγων χαρίζουν αυτόν.

* Λαμνιά λέγει

Λεβέντης (ζή) λέγει τσρομική = του αρρ
Λουλούδι (όνομα) αρσενικό = λουλούδι.

11

μαυρομάτης, ὁ/ἡ μὲ μαῦρα μάτια, ἰδίως ἀρσενική = βασκός
ὀνόματος γυναικός ὅπως, ἀνωμάλως κλινόμενο ὄνομα μὲ μεγάλη παραφθορὰ ἀπὸ τὸ ὄνομα Εὐφροσύνη, ὑπάρχει ὀνόματα ἐξ ἴσου, σπάνια, ἡ ἐπίσημη μακρόσυρτη, ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅλο τὸ ὄνομα χρησιμοποιοῦν μόνο ἡ μητέρα καὶ ἡ ἐνεργὸς γιαγιὰ καὶ μόνο σὲ μιὰ αἰχμή, ὅταν ἔχουν πάντα ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα χορὸ ἢ χάρο.

μαχαιρᾶς ἰδίως ἀρσενική = συνοπτικὸς

μαγκάλα, ἰδίως ἀρσενική = τρυπητὴ μαγκάλη, μάσα, σιδερένια.

μαγκούρα ἰδίως θηλυκή = στρογγυλὸ ἐπιμήκες ξύλο.

μαγκούρης ἰδίως ἀρσενική = ἀποσυναισθηματικός,

μαρσάνι ἰδίως οὐσιαστική = ὠδὴ ἔξω, ἔξοδος, ὁδός, ἔξοδος.

μαραμπᾶς ἰδίως οὐσιαστική ουσιαστ. = ἐπιπόνως, σὲ ἀκραία ἔξοδο,

μαρχάρης ἰδίως ἀρσενική = μάστορας ἐργάτης

μέση ἰδίως οὐσιαστική = τὸ ἐνδιάμεσο ὁδικὸ τμῆμα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὁποιουδήποτε μέρους, ἢ ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρο ὁποιουδήποτε ἀντικειμένου ἢ ἐπιφάνειας ἢ ὄγκου ἢ ὄγκου ἢ ἐπιφάνειας ἢ ὄγκου ἢ ἐπιφάνειας ἢ ὄγκου ἢ ἐπιφάνειας

Αραβικά Ν.

τζαμί, όνομα αραβικό = προσευχή, ναός προσευχής
τζιβάνι, όνομα τουρκικό = δημόσιος δρόμος από βάση σε βάση.
τζιβιτσής, όνομα τουρκικό = φλοχός, μονεχός μοναστηριακός
τζόβενας, όνομα τουρκικό = ευκολοκυβερνήσιμος, ανυπόταχτος δυσκολοκυβέρνητος
τζο όνομα τουρκικό = παίδι, βοηθός ενόρκιας = παιδόμαζα
τζονάς, όνομα αραβικό = προσευχή παρεκκλήσι.
τζουγκάς, όνομα αραβικό = νόστιμος.
τζουβάλτρα, όνομα τουρκικό = ύφος

Ο

όλεϊ όνομα τουρκικό = δημόσιο, γραφείο.

Π

πεϊσέρι, όνομα τουρκικό = εξυπηρέτηση, συμφωνία, διαταγή
πεσκές, όνομα αραβικό = δώρο/40 του χρόσους
πεσκεσιάζω " " (bakouch) = νοοδίρια
πασιάς " τουρκικό, στρατηγός, στρατιωτικός, τοπάρχης
πασαλήκι " αραβικό = σύριχτος ο ενδύμιος
πεζεβένγκι " αραβικό = στρατιώτης, ο πεζοπόρος
πεσκέσι " τουρκικό ξύλινο σκάφος = σκάφη

Ρ

ραγιάς, όνομα αραβικό = χριστιανός υπόδουλος δημοσιακός
ραμαζάνι " " ο 9ος μήνας του αραβικού μισοσέληνου, τον νηστεύουν οι μουσουλμάνοι
ρεχμέτ-ι-σαγάϊ-έγκι, αραβική φράση = ο Θεός να σου δώσει ανάπαυση!
ρέχτι, όνομα αραβικό = όμορφος
ριζάς, όνομα αραβικό = ταραγμένος, ανήσυχος
ρουμλί " " = ρωμαϊκός

Ρούμη όνομα τουρκικό = χώρα των Ρωμαίων = Ευρωπαϊκή Τουρκία, σλαυϊκά η Ελληνική Ελλάδα.

Σ

σαγάχ αραβικό = ο Θεός να σου χαρίσει
σαρίκι όνομα = μάλλινο, μακρύ μαντήλι
σεϊρ όνομα αραβικό = περίεργο διασκεδαστικό, θεαματικό δυσκολοδιάβατο
σεϊρ-άϊτι, αραβικό = έκπληκτος χαρακτηρισμός = έλεγα, σκέφτηκα ο έλος
σεϊχάκι, όνομα αραβικό = μικρός δερβίσης, όσοι βάνουν στέψη, οι βοηθοί τους
σερέϊ " τουρκικό = μικρό δωμάτιο, όπου βάνουν στέψη, οι βοηθοί τους
σεραϊνι " αραβικό = περίφραγμα, μάντρα
σέρφες - σερφήδες =
σεϊμενές όνομα αραβικό = μικρός λεύκος προσκυνητάρι

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Σπερδός ὄνομα σφαλτικό = η ταχεία ἐξέδρα, ὁ δρόμος τῶν ἁρμάτων
σπάγξ (σπιγξ) ἡ = ἀρχίγος πολέμου, ἡγούμενος μακεδονικῆς φάλαγγος
σπογγίτης ὄνομα θηλυκό = εὐδιάκριτος, μονόχρους
σοφὸς ὄνομα σφαλτικό = ἀνακτικός
σοφιστὴς " " = προπαιδευτής

Γ.

Ταμιακός, ὄνομα σφαλτικό = μαθητής
~~Ταμιακός~~ ἡ
Ταμίς ὄνομα θηλυκό = μονεταρία
Ταμιεῖον ὄνομα οὐδέτερο = νομισματοκοπεῖον
Ταμιεῖον ἡ Ταμιακός = χαλκόπους
Ταμίη " θηλυκό = γυναικωνίτης
Ταμίη " θηλυκό = γυναῖκα
Ταμίαι - " σφαλτικό = ἔδρα, καθέδρα
Ταμίη " " = ἀδρανεῖα τῶν ἀρμάτων
Ταμίη " " = πρόσθιο διαβατό
Ταμιεῖον " " = ταμεῖον, κρυπτό, διαμετακόμιστο ὑφάσματος
Ταμιεύω " θηλυκό = πρόσκομμα ἢ διαμετακόμιστο
Ταμιεία " " = σφαλτικὴ ἀνδρεία, ἄγμη ὁ.
Ταμιοῦχος " θηλυκό = μεσῶν ἐπαναφορᾶς

Φαλὶς ὄνομα σφαλτικό = φαλίς
Φάλαγξ " " = τροχοπλὴς ἐπόρευση
Φορεῖον " πλοῖο = αὐτοκρατορικὸ πάλαγμα
Φουσσᾶτος " σφαλτικό = βαλλιστὴς

Χαῖ ὄνομα σφαλτικό = παλαιόστομον
Χαϊρείη ὄν. σφαλτικό = ὑπερμεγέθη ἔργα
Χαίρι ὄνομα σφαλτικό = τροπὴ ἢ ἐμβολή
Χαίρεια " " = ἀναδοχὴ τοῦ Ἐπιστάτου Μαρίτη
Χ. αρσ. " ἀρσενικό = ἀναδεχθέντος
Χαίρι " " = ἀδρανὲς, ἀναμορφωτικὸ ἐμποδιστικὸ
Χαίρι " " = γυναικωνίτης
Χαῖρος " " = χαῖρος
Χάλκη " " = χάλκινη ἐπιστολή